



ROČNÍK XI • ČÍSLO 1
17. ÚNORA 2017

TĚŠÍNSKÉ

INFORMAČNÍ DVOUMĚSÍČNÍK MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

LISTY

Sídlíště Svibice

Dva konstrukční typy domů

STRANA 16

Buffalo Bill v Těšíně

V show účinkovalo 400 koní

STRANY 26 a 27



Vítězná fotografie Lukáše Zabyszczana, který zabodoval v internetové soutěži s názvem „Český Těšín v roce 2017“. Mnohým autorům, stejně jako jejich předchůdcům z doby c. k. monarchie nebo první republiky, učaroval pohled přes řeku ze Zámeckého návrší. Více o soutěži na straně 11.

Úbytek obyvatel ve městě se zpomalil

K prvnímu dni ledna mělo město Český Těšín v evidenci celkem 25 143 obyvatel. Zhruba 86 procent Českotěšínských je starších patnácti let.

Podle dat z informačního systému evidence obyvatel Českému Těšínu za rok 2016 ubylo 136 obyvatel, což je méně než v roce 2015, kdy se město zmenšilo o 159 lidí. Pomalu se daří odvracet nepříznivý trend patrný v celém kraji, hlavně na Karvinsku, kde některým městům občané „mizí“ až po tisícovkách.

„Vývoj počtu obyvatel Českého Těšína odpovídá trendu, který je v posledních dvou desetiletích příznivý pro celý Moravskoslezský kraj, především pro jeho větší sídla. Je to, bohužel, trend pravidelných meziročních poklesů stavu obyvatel,“ říká vedoucí oddělení organizačních a správních

agend Městského úřadu Český Těšín Jana Mašková.

Loni se českotěšínským rodičům narodilo 239 dětí, zemřelo zde 273 občanů, přistěhovalo se 517 a odstěhovalo 619. Například počet obyvatel statutárního města Havířova se za rok 2016 snížil o 878 občanů, Karviné o 779, Orlová se dokonce loni dostala pod hranici 30 tisíc obyvatel, když za rok z města odešlo 303 obyvatel. Třinci ubylo 156 obyvatel.

Největší migrace je v rámci města

Nejvíce se Českotěšínská stěhují v rámci města – za loňský rok to bylo 810 obyvatel. Do jiných měst se odstěhovalo 603 obyvatel, do zahraničí odešlo 16 Českotěšínských.

Zatímco centrální části Českého Těšína a sídlíštěm obyvatelé ubývají, přilehlé části jsou naopak stále lidnatější.

pokračování na straně 14

Máme větší vliv na rozhodování, říká Stanislav Folwarczny

Na sklonku podzimu jste se stal náměstkem hejtmána pro oblast školství a sportu. Jak jste se v nové funkci „našel“?

Je to pro mne nová výzva, chtěl bych zúročit své zkušenosti jak ze samosprávy, tak z oblasti školství, kdy jsem 14 let stál jako ředitel v čele základní školy. Nové výzvy, zajímavé úkoly, ale také přetrvávající nezájem o řemesla. Některé obory se přestaly v kraji zcela vyučovat, stavební učiliště se potýkají s nedostatkem zájemců. Možná se blýská na lepší časy, zaměstnavatelé sami chtějí nalézt řešení a zajímají se o střední školy. Jedním z cílů je propojit střední vzdělávání se zaměstnavateli.

pokračování na straně 10

Tříkrálové koledování skončilo, celkový výnos sbírky poznamenal chřipkové období

Pracovníci Charity Český Těšín dokončili rozpečetování pokladniček, s nimiž dobrovolníci koledovali v rámci celonárodní Tříkrálové sbírky. Výnos je v případě českotěšínské Charity o 54 tisíc nižší než v roce minulém a letošní sbírka je srovnatelná se sbírkou předloňskou.

V období prvních 15 dní měsíce ledna navštěvovali již tradičně obydlí tříkráloví koledníci přinášející koledu a přání pozhnaného roku 2017.

„Celkem 210 pokladniček skryvalo celkem 929 917 korun. Vybraná částka je o něco nižší než v minulém roce, ale v žádném případě nepocitujeme zklamání. Jsme vděční za každý dar a vážíme si každé pomoci. Tříkrálová sbírka pro nás neznamená jen získávání peněz, ale i šíření pozhnaní a všeho dobrého do nového



Koledníci navštívili i radnici, kde jim do pokladniček přispěli starosta Vít Slováček a místostarostka Gabriela Hřebačková.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

roku,“ sdělila jedna z koordinátorek sbírky za Charitu Český Těšín Kamila Malyszová.

V některých obcích zaznamenali charitní pracovníci nárůst vykoledované částky, jinde došlo

k poklesu. Tradičně se charitním koledníkům dařilo v Českém Těšíně (zde se vybralo 320 748 korun), Těřlicku (68 833) a na Hnojnicku (53 142). Pro srovnání v o mnohem větším Havířově činil vý-

nos 63 857 korun, v Karviné 83 468 korun. Celorepublikově byl ale tento ročník sbírky rekordní s celkovým výnosem 100 307 789 korun, v naší Ostravsko-opavské diecézi byl také překonán loňský výnos a celková částka činí 15 682 874 korun.

Vzhledem k tomu, že se koleduje zejména v prvním týdnu konání sbírky, kdy panovaly největší mrazy, bylo koledování náročné, některé menší děti vydržely venku jen chvíli. Také byla v tomto období chřipková epidemie.

„Jménem Charity Český Těšín srdečně děkuji všem, kteří se na Tříkrálové sbírce 2017 podíleli. Veliký dík patří všem dárčům za štědré přijetí charitních koledníků, organizátorům za jejich pomoc se zabezpečením sbírky a zejména všem malým i velkým koledníkům, bez nichž by sbírka nebyla možná,“ děkuje ředitelka Charity Český Těšín Andrea Beličinová. (CHT)

Pozor na platnost řidičských průkazů

Občanům Česko-ho Těšína a Chotěbuze během roku 2017 postupně vyprší platnost více než 1800 řidičských průkazů. Jedná se o průkazy, které byly vydány v roce 2007 s dobou platnosti na 10 let.

Přikládáme vzor řidičského průkazu s vyobrazením řádku 4b, který označuje právě dobu platnosti průkazu. Ta je u každého řidiče individuální.

V případě, že o vydání nového řidičského průkazu řidiči nepožádají včas a budou řídit i po uplynutí jeho platnosti, vystavují se riziku pokuty za řízení bez platného řidičského průkazu. Za tento přestupek hrozí řidiči pokuta na místě do 2 tisíc korun, v případě správního řízení až 2500 korun.

Výměnu lze provést již 3 měsíce před skončením platnosti řidičského průkazu a je zcela bezplatná. Lhůta pro vydání nového řidičáku je 20 dní, o výměnu lze požádat také ve zrychlené lhůtě s poplatkem 500 korun.

K vydání nového řidičského průkazu stačí přijít na oddělení dopravy detašovaného pracoviště Městského úřadu ve Svibici s platným průkazem totožnosti a donést jednu průkazovou fotografii a současný řidičský průkaz. Upozorňujeme na nutnost donést si fotografii, focení se na místě neprovádí.

V této souvislosti na přechodnou dobu rozšiřujeme oficiální úřední hodiny pro výměnu řidičských průkazů o úterý a pátek vždy v době od 8 do 11 hodin.

IVANA HRNČÍŘKOVÁ, REF. EVID. ŘIDIČSKÝCH OPRÁVNĚNÍ | TĚŠÍNSKÉ LISTY



Zlaté pásmo pro Trallala

Velký úspěch zaznamenal českotěšínský dětský pěvecký sbor Trallala během mezinárodní sborové soutěže v litevském Kaunasu. Trallala pod vedením dirigentky Beaty Brzóska vyzpívalo Zlaté pásmo v dětské kategorii. V „dospělácké“ soutěži o Grand

Prix, kde malí sboristé mohli zabojovat až dodatečně díky tomu, že učarovali odborné komisi, vybojovaly českotěšínské děti ze sboru u Základní školy v ulici Havlíčkově cenné třetí místo! Dětem i sbormistryni Brzóskové velmi gratulujeme. (DH)

Webové stránky města hlásí milion návštěvníků

Více než milion návštěv v loňském roce registrují webové stránky města Český Těšín. Nejčastěji lidé otevírají úvodní stránku, kde je přehled aktualit, na druhém místě se chtějí podívat na náměstí přes webkameru a také je zajímavá rubrika Dotazy občanů.

Webkamera mívá největší návštěvnost během slavností na ploše náměstí, takto se různých koncertů a oslav zúčastní zprostředkovaně vždy kolem tisícovky diváků.

„Něco přes 90 procent návštěvníků je z České republiky, pak naše stránky navštěvují uživatelé z Polska, Německa a Velké Británie, až poté jsou Slováci. Registrujeme pětikrát více připojení z Izraele než ze Slovinska. Máme také exotické zájemce, například lze dohledat více návštěv z Keni než z Ukrajiny a o něco více

ze Súdánu než z Kanady. Časté návštěvy z afrických zemí lze hodnotit spíše jako snahu o získání mailových adres za účelem rozesílání zavírových e-mailů nebo „neodolatelných obchodních nabídek na získání dictví“ a podobně, než že bychom tam měli nějaké občany na dovolené či obchodně,“ popisuje referent informatiky a webových aplikací Jiří Vlček.

Pokud jde o strukturu tuzemských uživatelů, pak zhruba polovina vchází na stránky přímo z města, pak je nejvíce uživatelů z Prahy, těch je dvakrát více než z Třince, který je na třetím místě v tabulce, dále z Ostravy, Havířova a Brna.

Facebookové stránky města Český Těšín mají aktuálně 2800 pravidelných odběratelů. Největší zájem je o fotoreportáže z akcí, krimi zprávy a zajímavosti z regionu. (DH)

Velikonoční pozvánka

Srdečně vás zveme na velikonoční výstavu, která se koná od 30. 3 do 2. 4 na Úvoze č. 8 v Českém Těšíně. Přijďte společně s námi přivítat jaro. K vidění budou malované kraslice, perníčky, háčkové ozdoby a mnoho dalšího. (RED)

Méně výjezdů na záchytku, více prevence

Celkem 2154 zákroků provedli v loňském roce českotěšínská strážníci. Nejvíce to bylo na popud občanů - 1614x, na žádost Policie ČR zasahovali 177x, 332 výjezdů se uskutečnilo na základě poplachových zařízení a 32 případů řešili na základě monitorování kamerového systému.

V loňském roce strážníci zasahovali celkem u 79 podnapilých osob - 35 osob bylo převezeno na protialkoholní a záchytou stanici, zbytek

byl předán do péče zdravotnických zařízení. Od naměřených 3 promile je totiž už nutné převést podnapilou osobu sanitou.

Strážníci během pochůzek našli a odnesli 22 použitých jehel. Odchytili 114 zvířat, většinou šlo o psy a kočky, ale strážníci se postarali i o hospodářská zvířata, například kozu, dále zraněné dravce, roryse nebo poštolku, v lese odchytili i leguána.

Městská policie také provedla řadu preventivních akcí, mimo jiné kontrolovala bezpečnost dopra-

vy, osoby bez přístřeší, zneužívání sociálních dávek či záškoláctví. Zadržela čtyři celostátně hledané osoby, stejný počet podezřelých ze spáchání trestného činu a tři řidiče pod vlivem alkoholu. Několikrát zasahovala proti podomním prodejcům.

Na výzvu Policie ČR „Kolaps!“ na ulici Polní vyjela RZS a HZS společně s městskou policií. Na místě strážníci zjistili, že prodávající v trafice má epileptický záchvat. Za přítomnosti záchranných se strážník protáhl výdejním okýnkem a otevřel provozovnu. Muži

zákona také na popud rodiny hledali a zachraňovali sebevraha.

V roce 2016 bylo na území města Český Těšín zjištěno celkem 3347 spáchaných přestupků (pro srovnání v roce 2015 jich bylo 3905, v roce 2013 pak 3372). Nejčastěji to byly přestupky v dopravě – nesprávné parkování a překročení rychlosti. Strážníci pokutovali 215 případů konzumace alkoholu na nedovolených místech, 99 prohřešků pejskářů a 47 pokusů o nabízení sexuálních služeb. (DH)

Zápisy do mateřských a základních škol

Na základě novelizace zákona 561/2016 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) došlo ke změně zápisu do předškolního vzdělávání, a to v termínu od 2. května do 16. května daného

roku a změně zápisu do první třídy v termínu od 1. dubna do 30. dubna. Přesný termín zápisů bude zveřejněn na webových stránkách města a příslušné školy.

KARIN PRIBULOVÁ,
REFERENT ŠKOLSTVÍ A KULTURY

Studenti – senioři na promoci v Praze

Slavnostním dnem byl 16. leden pro studenty Virtuální univerzity třetího věku, kterou pro seniory, plné chuti do života, již řadu let pořádá Česká zemědělská univerzita v Praze.

Českotěšínská se do této aktivity zapojili před pěti lety díky pracovníkům městské knihovny, která poskytl prostor a techniku ve své pobočce ve Svibici.

V zimním semestru akademického roku 2016/2017 probíhaly dva kurzy: Hudební nástroje a Evropské kulturní hodnoty. Zapojilo se 39 studentů a šest z nich pak splnilo podmínky absolutoria a bylo pozváno na promoci do Prahy. „To, co jsme nezískali v mladém věku, ať už z jakýchkoliv

důvodů, je umožněno nám, seniorům, nyní, při studiu VU3V. I ve vyšším věku si člověk může rozšířit znalosti a vědomosti, ten, kdo se učí a poznává nové věci, rozšiřuje své vědění, zkrátka zaměstnává mozek, nestárne!“ okomentovala Petra Krochmalná své zkušenosti.

Pro ostatní bylo uspořádáno slavnostní setkání ve svibické knihovně, kde se předávaly Pamětní listy za aktivní účast. Studenti se již těší na letní semestr a na další dva kurzy: Kouzelná geometrie a České dějiny v souvislostech. A na závěr vzkaz pro vás, aktivní seniory: „Dámy a pánové, nesedte doma, přijďte mezi nás!“

LENKA FRANKOVÁ,
MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČESKÝ TĚŠÍN

FOTO | ARCHIV KNIHOVNY



Hezké prázdniny!



Milé děti, žáci, studenti a vážení občané, užijte si nadcházejících jarních prázdnin. Přejeme vám, ať vám vyjde počasí, ať vás nezklame slunce ani nálada.

VEDENÍ MĚSTA A REDAKCE TĚŠÍNSKÝCH LISTŮ

Chystá se opět Slezský rynek

Rovněž v letošním roce se budou na náměstí ČSA konat farmářské trhy pod názvem Slezský rynek, vždy v čase od 8 do 16 hodin. Organizátorem je Spolek českých výrobců a zemědělců, Ostrava - Marián-

ské Hory za podpory města Český Těšín. Předběžné termíny konání Slezského trhu v roce 2017 jsou: 16. 2., 16. 3., 13. 4., 18. 5., 15. 6., 13. 7., 17. 8., 14. 9., 19. 10., 16. 11. a jeden až dva dny v prosinci. (RED)

Sbírka brýlí stále pokračuje

Také v letošním roce pokračuje v budově českotěšínské polikliniky sbírka brýlí a naslouchadel pro potřebné, které pomáhají především v nejchudších oblastech Ukrajiny a Moldavska.

„Stále spolupracujeme s polským optometristou. Marek Gwóźdz několikrát do roka objíždí se svou mobilní ambulancí nejchudší oblasti východní Evropy a zdarma potřebné vyšetřuje. Je zde mnoho lidí, kteří mají problémy se zrakem a sluchem. Bohužel si nemohou dovolit investici do brýlí nebo naslouchadla. Mnozí z nich potřebují tyto zdravotní pomůcky, aby mohli dělat svou

práci, nebo dokonce žít samostatně. Stejně je to u dětí,“ říká Renata Utíkalová z českotěšínské optiky Moje brýle, která sbírku koordinuje.

Vloni její tým sesbíral, přetřídil, vyčistil, přeměřil a expedoval více než osm tisíc brýlí. Část do Afriky, část na východ Evropy. Do sbírky zahrnul i naslouchadla. Po reportážích mimo jiné v Českém rozhlase přicházejí mnohé pomůcky poštovními balíčky z celé republiky.

„Důležité je, aby brýle byly funkční a prosíme také, aby je lidé přinášeli umyté a čisté. Naslouchadla lze vkládat do stejné skřínky jako brýle, nebo zaslat poštou,“ doplňuje Utíkalová. (DH)

Nejmenší anděl má rok, nejstaršímu je přes 80

Vedení města a organizace ADRA odměnily symbolicky občany, kteří se zapojili do dobrovolnického programu v nemocnici nebo domovech důchodců. Nejmladšímu dobrovolníkovi je rok, nejstarším přes 80.

„Jste potvrzením toho, že andělé existují. Vaše práce je bohatstvím, které zůstává a neztrácí na hodnotě jako peníze,“ řekl Karel Staněk, předseda Moravskoslezského sdru-

Školení pro dobrovolníky

Chcete také pomáhat, dělat ostatním lidem život šťastnější? Stačí jen 1 hodina týdně a můžete přinést spoustu radosti do života jiných. Přijďte na úvodní školení pro nové dobrovolníky, které proběhne ve středu 22. března od 16 hodin v Domově seniorů na Sokolovské ulici 1997 v Českém Těšíně.

Předem se, prosím, nahlaste či pro bližší informace kontaktujte těšínskou koordinátorku ADRA Alenu Szkutovou, tel. číslo: 734 366 210, e-mail: alena.szkutova@adra.cz. Těšíme se na vás nejen my, ale i všichni senioři!

ADRA



Dobrovolníkům v kavárně Avion poděkovala místostarostka Gabriela Hřebačková.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

žení Církve adventistů sedmého dne, která stála u zrodu humanitární organizace ADRA.

Mezi dobrovolníky byla i Ludmila Šťastná, která se svým ročním synem Šimonem vždy jednou týdně způsobí tolik žádaný rozruch v městském domově pro seniory.

Mezi dobrovolníky jsou lidé různých profesí a věku, nejčastěji jsou to však ženy. Mnohdy sami mají své vlastní zdravotní problémy, jsou osamělí. „To, že mohu být někomu užiteč-

tečná nebo pomoci, pomáhá i mně. Přestala jsme se litovat, protože už nyní vím, že mnoho lidí je na tom hůře než já,“ řekla jedna z žen.

Program funguje ve městě již osmým rokem, jen vloni věnovali tito „andělé“ v Českém Těšíně svým klientům 876 návštěv. Nejvíce jich pracuje v nemocnici, kde také probíhá program Setkavárna, pak v domovech pro seniory.

„Setkavárna je jedinečný dobrovolnický projekt, do kterého se za-

pojili studenti Střední zdravotnické školy v Karvině. Myšlenkou jsme se inspirovali v Austrálii, kde funguje toto rozvážení teplých nápojů s následným milým povídáním si dobrovolníků s klienty, projekt jsme poprvé odstartovali v Nemocnici Český Těšín v listopadu 2014,“ uvedla Alena Szkutová. „ADRA uvedla v říjnu do života nový projekt Dobrovolník domů, kde se nám podařilo získat již šest lidí, ti uskutečnili jen za tři měsíce 53 návštěv.“

(DH)

Lidé byli štědrí, krabice od bot se plnily ostošest

V českotěšínské firmě Ingraf se sešlo v prosinci celkem 328 krabic od bot naplněných dárečky nebo školními potřebami pro potřebné děti v rámci celostátní akce protestantských církví Vánoční krabice od bot.

Irena Machů z této firmy byla jedinou osobou v regionu, která se do celostátní akce zapojila. A hned byla nejlepší. „V posledních dnech jsme rozdali neuvěřitelných 328 dárků. V rámci celé ČR se vybralo 3873 krabic, takže lidé v našem okolí při-

spěli téměř desetinou z celostátního výsledku. Přijali jsme žádosti prakticky z celé ČR a bylo minimum žádostí o Ježíškovu podporu přímo z Českého Těšína. Naši lidé mají velké srdce a zřejmě se nemáme tak špatně,“ říká Irena Machů. Ona s manželem i dce-

rou a podporou kamarádů věnovala poslední měsíc na příjem i balení dáreček. Říká, že to bylo velmi náročné, ale stálo to za to. Rozdávali štěstí v azylových domech, v organizacích zaměřených na děti ulice i přímo v rodinách.

(DH)

Kotlíkové dotace se v našem kraji opět rozjíždějí

Moravskoslezský kraj (MSK) v rámci Operačního programu Životní prostředí připravuje aktuálně menší doplňkovou výzvu pro občany „Kotlíkové dotace v Moravskoslezském kraji“.

V rámci dané výzvy budou podpořeny pouze nové zdroje vytápění, které zpracovávají tzv. OZE (obnovitelné zdroje energie), tj. pouze tepelná čerpadla nebo kotle výhradně na biomasu. Omezení na tyto dva typy zdrojů vytápění vyplývá z podmínek rozhodnutí Ministerstva životního prostředí. Objem finančních prostředků je 55

milionů korun. Primárně budou uspokojeni žadatelé, kteří podali žádost o dotaci na tepelné čerpadlo nebo kotel na biomasu do prvního dotačního programu „Kotlíkové dotace v MSK“ vyhlášeného 18. 12. 2015, jejichž žádosti nemohly být z důvodu vyčerpání finančních prostředků uspokojeny. Těchto je zhruba 190 a pokud podají řádně a ve stanoveném termínu zjednodušenou žádost do nyní vyhlášeného dotačního programu, získají dotaci. Zbývající prostředky jsou určeny pro žadatele nové, kterých bude moci MSK uspokojit zhruba 200.

Žádost o dotaci bude možné podat od 10.00 hodin 1. března do 14.00 hodin 31. března.

Novinkou pro nové žadatele je možnost elektronického podání žádosti na adrese: <https://aplikace.msk.cz/kotliky/>. Elektronickou žádost bude následně nutné do 10 pracovních dnů doplnit listinnou verzí se všemi potřebnými přílohami.

Vyhlášený dotační program je skutečně pouze doplňkový. Lidé budou moci získat další finance na výměnu kotlů v rámci druhé velké výzvy, jejíž vyhlášení plánuje Ministerstvo

životního prostředí na březen letošního roku, a také z navazujícího krajského dotačního programu. Tento MSK plánuje vyhlásit ve druhém čtvrtletí roku 2017.

Informace pro zájemce: tel. č. 595 622 355; e-mail kotliky@msk.cz; www.lokalni-topeniste.cz (<http://www.lokalni-topeniste.cz>). Od 1. 2. 2017 lze využít osobní konzultace v kanceláři A 106 v budově Krajského úřadu MSK v pondělí (8-17 hod.), úterý (8-14.30 hod.) a čtvrtek (8-14.30 hod.).

PETRA BORSKÁ, ODDĚLENÍ ROZPOČTU A MĚSTSKÝCH FINANČÍ

Vytrídili jsme přes 4 tuny stromečků

Již potřetí proběhl v našem městě svoz vánočních stromků. Letos se podařilo získat během čtyř svozových dnů 650 kusů jehličnanů o celkové hmotnosti 4,22 tuny.

Použité stromky díky tomu nekončí na skládce komunálního odpadu, ale svozová firma FCC Česká republika, s.r.o. je v Ostravě zpracovala na dřevní štěpku a předala k dalšímu využití. Už loni se podařilo zachránit před skládkováním více než tři tuny dřevní hmoty.

Co vše třídíme

Českotěšínská mohou již druhým rokem separovat použité **potravinářské tuky a oleje** a čisté **kovové obaly**. Nápojové plechovky, konzervy od potravin, uzávěry a víčka od nápojů a podobně je možné házet do žlutých kontejnerů na plast. Nebylo třeba pořizovat další nádoby, protože obsah nádob na plast se stejně musí ručně dotřídit, protože je v nich několik typů plastů s rozdílným způsobem dalšího zpracování.

Občané, kteří se chtějí zbavit drobného **elektroodpadu**, mohou už od roku 2011 využít speciální červené kontejnery. Do nich lze odklá-



I letos bylo stromečků požehnaně.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

dat např. kalkulačky, rádia, drobné počítačové vybavení, discmany, telefony, elektronické hračky. Stacionární kontejnery jsou vybavené také boxem pro individuální sběr baterií.

Ve městě ještě separujeme prostřednictvím sběrných nádob také

vyřazené oděvy, ve sběrném dvoře pak např. bioodpad, objemné, **nadměrné či nebezpečné odpady**, **papír, plasty, sklo a kovy**.

Českotěšínská si mohou rovněž objednat kontejner na **bioodpad** individuálně u svozové firmy. (DH)

Historicky první stanice technické kontroly

Občané Českého Těšína už nemusí dojíždět do sousedních měst, aby splnili zákonnou povinnost a přistavili své vozidlo na pravidelnou technickou kontrolu, případně evidenční prohlídku.

Nově mohou využít tuto službu přímo ve svém městě. S první dnem února začala motoristům sloužit

na Frýdecké ulici č. 1978 stanice technické kontroly (STK) pro vozidla o celkové hmotnosti do 3500 kg. Stanice provádí všechny typy prohlídek včetně evidenční, která je nezbytnou přílohou při přepisu vozidla.

Současně můžete na jednom místě využít také službu měření emisí vozidel na všechny typy pohonu (nafta, benzín, LPG, CNG) u všech značek. Funguje zde také systém „STK bez

čekání“, kdy se lze telefonicky objednat na určitý den a hodinu s přednostním obslužením. Je zde příjemná čekárna s možností dát si kávu.

STK v Českém Těšíně má prozatím zavedenou otevírací dobu pro zimní období v pracovní dny od 8 do 17 hodin. Více informací naleznete na: www.stktesin.cz, tel. číslo +420 734 755 200. Celý pracovní kolektiv se těší na vaši návštěvu. (RED)

Hradby v archeoparku dlouho nevydržely

Archeopark vymění narušené hradby. Měly vydržet podstatně déle, ale jedlové kůly tvořící fortifikaci, tedy hradbu se strážními věžemi Archeoparku Chotěbuz, jsou většinou tak ztrouchnivělé, že nutně potřebují výměnu.

Replika slovanského sídliště z období od 8. až do 11. století se otevřela v roce 2001. „Panuje z toho trochu rozčarování, počítali jsme s delší životností. Ve skutečnosti už je fortifikace na hraně životnosti,“ potvrdil

Zbyšek Ondřeka, ředitel Muzea Těšínska.

Muzeum se proto rozhodlo pro celkovou rekonstrukci hradeb, získalo stavební povolení. A nyní se podařilo sehnat také peníze. Muzeum totiž ve spolupráci s nedalekým polským městem Hažlach uspělo s projektem Toulky údolím Olše/Olzy a s partnerským městem získalo zhruba 43 milionů korun dotace. České straně z toho připadne něco přes 24 milionů. Muzeum díky tomu vytvoří pomyslnou stezku údolím řeky z Chotěbuz až do Hažlach, v Polsku vznikne Dům přírody.

A v archeoparku dotace zaplatí i obnovu palisády s věžemi. Kůly už se nebudou zasazovat do země, ale do betonové patky. Hotovo má být do roku 2019. Zatímco v letech 2014 až 2016 byl areál kvůli výstavbě nové vstupní budovy s výukovým centrem a stavbě lávky uzavřený, při obnově hradeb se tak nestane.

„Ale samozřejmě to provoz ovlivní. Domníváme se však, že pro návštěvníky bude zajímavé sledovat při práci například tesaře,“ přiblížil ředitel Muzea Těšínska. (DH)

KRÁTCE

Přednášky Klubu zdraví

Klub zdraví získává v našem městě stále větší oblibu, informujeme proto o dalších akcích. V měsíci březnu nás tématem Zdraví ve vztazích provede lektorka Monika Hamroziová. Termín: čtvrtek 23. března v 17 hodin. V měsíci dubnu bude v Klubu zdraví přednášet lékař Milan Moskala na téma Umění pozitivního myšlení. Termín: čtvrtek 20. dubna v 17 hodin. Po přednášce následuje ochutnávka zdravých jídel i s recepty. Místem setkání je vždy přednášková místnost v objektu CASD na ulici Krátká 2 (v blízkosti Úřadu práce). **ALENA SZKUTOVÁ, O. S. KLUB ZDRAVÍ**

Poděkování

Dovolujeme si vyjádřit upřímné poděkování členům českotěšínské Českobratrské církve evangelické, Starokatolické církve a Římskokatolické církve, kteří zorganizovali předvánoční sbírku potravin a dáreků pro rodiny s dětmi a také pro ně uspořádali příjemné předvánoční posezení s koledami a se zamyšlením o poselství Vánoc.

DANA MOLDRZYKOVÁ, VEDOUCÍ ODDĚLENÍ SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ

Udany kurs narciarski

Juž druhý rok z ředů kurs narciarski Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego z Czeskiego Cieszyna zawitał do Korbielowa. Malownicza miejscowość przy słowackiej granicy gościła nas przez pięć dni. Nasza młodzież miała okazję nauczyć się zimowego szaleństwa bądź doskonalić swoją technikę narciarską i snowboardową. Uczniowie wjechali również wyciągiem pod szczyt Pilska, który znajduje się na wysokości 1557 m n.p.m. Stamtąd można było podziwiać widok na Babią Górę i Tatry. W pensjonacie „Pod Weską” młodzież czas wolny chętnie spędzała w saunie, basenie lub też na sportowo. Była to wspaniała okazja do integracji wszystkich trzech pierwszych klas. Po prostu udana gimnazjalna zima. (GIM)

Setkání pejskařů s besedou

Dne 1. března proběhne v Domo-vě důchodců za Kauflandem beseda s majiteli a chovateli o výchově a výcviku psů. Začátek setkání je ve 14.30 hodin. V případě zájmu se mohou setkání pejskařů opakovat každý týden ve stejnou dobu a na stejném místě. Info: Pavel Klimek, 775 197 196. (RED)

VYHODNOCENÍ ZÁMĚRŮ RADY MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN ZA ROK 2016

Strategie rozvoje města

- **Vyhodnocení dokumentu Strategický plán rozvoje města 2012-2016**
závěrečné vyhodnocení dokumentu bude provedeno v 1. pololetí 2017
- **Tvorba Strategického plánu rozvoje města 2017-2021**
zpracování nového strategického dokumentu bude provedeno v 1. pololetí 2017
- **Změna č. 4 Územního plánu Český Těšín – schválení zadání změny, výběr zhotovitele, vypracování návrhu, společné jednání s dotčenými orgány k návrhu změny – zrealizováno**
- **Územní studie Český Těšín Cihelna - Zlatý Trojúhelník – zhotovení zadání studie, výběr zhotovitele, vypracování a odevzdání studie zrealizováno**
- **Program města Český Těšín na zachování a obnovu vybraných historických prvků v Městské památkové zóně Český Těšín - vypracování zásad poskytování dotací z programu, vyhlášení výzvy zrealizováno**

Oblast přípravy na čerpání dotačních prostředků

(podání žádostí o dotaci v rámci různých operačních programů)

Podání projektové žádosti (dále jen PŽ) o dotaci do výzvy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR

- **Projekt „Sportovní hala Svojsíkova“**

projektová žádost byla podána

Podání PŽ do výzvy Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika

- **Projekt „Český Těšín / Cieszyn INEurope“**

projektová žádost byla podána, nebyla schválena, nová žádost bude podána v r. 2017

- **Projekt „Muzeum hranice“**

projektová žádost byla podána, dotace byla schválena

Podání PŽ do výzvy Operačního programu životního prostředí

- **Projekt „Zateplení a výměna oken MŠ Okružní“**

projektová žádost byla podána

- **Projekt „Revitalizace zeleně v areálu Nemocnice Český Těšín“**

příprava a realizace projektu byla odložena

- **Projekt „Revitalizace zeleně na ul. Nádražní“**

projektová žádost nebyla podána

- **Projekt „Rekonstrukce chladicího zařízení“**

projektová žádost byla podána

Podání PŽ do výzvy Integrovaného regionálního operačního programu

- **Projekt „Rekonstrukce MŠ Okružní“**

projektová žádost byla podána a dotace ve výši 4 236 033,- Kč schválena

- **Projekt „Cyklotrasa Český Těšín – Ropice“**

projektová žádost byla podána a dotace byla schválena

- **Projekt „Chodník podél silnice I/11 ul. Ostravská – Mosty, Mistřovice“**

projektová žádost byla podána

- **Projekt „Centrální dopravní terminál Český Těšín“**

projektová žádost nebyla podána, probíhá zpracování podkladů pro projektovou žádost

Podání PŽ do výzvy Ministerstva vnitra ČR a dalších žádostí z rozpočtu MV ČR

- **Projekt „Bezpečnostní dobrovolník 2016“**

projektová žádost byla podána a dotace ve výši 10 668,- Kč byla schválena

- **Projekt „Nákup dopravního automobilu pro Jednotky sboru dobrovolných hasičů Horní Žukov“ (dále jen JSDH) a „Nákup dopravního automobilu pro JSDH Mistřovice“**

projektová žádost byla podána a dotace byla schválena ze státního rozpočtu v max. výši 450 000,- Kč / 1 automobil a rozpočtu Moravskoslezského kraje v max. výši 225 000,- Kč / 1 automobil

- **Projekt Městské policie „Český Těšín - Senioři se nevzdávají 2016“**

projektová žádost byla podána, dotace nebyla schválena

- **Projekt Městské policie „Český Těšín - Forenzní značení 2016“**

projektová žádost byla podána a dotace ve výši 10 000,- Kč byla schválena

- **Projekt Městské policie „Český Těšín - Prevence k úspěchu 2016“**

projektová žádost byla podána, dotace nebyla schválena

Podání PŽ do výzvy Moravskoslezského kraje

- **Projekt „Zabezpečení péče o válečné hroby“**

projektová žádost byla podána a dotace ve výši 40 000,- Kč byla schválena



Podání žádosti o dotaci v rámci Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón Ministerstva kultury ČR

- **Projekt „Obnova fasády – Kulturní a společenské středisko**

„Střelnice“ – 1. etapa – východní fasáda“

projektová žádost byla podána, dotace ve výši 80 000,- Kč byla schválena

Podání PŽ do výzvy Ministerstva zemědělství ČR

- **Projekt „Drobná vodní plocha Na Horkách“**

projektová žádost nebyla podána

Podání PŽ do Státního fondu dopravní infrastruktury

- **Projekt „Chodník a cyklostezka kolem ul. Sokolovské a ul. Lipové v Českém Těšíně“**

projektová žádost byla podána

Podání projektového záměru do programu CzechInvestu

- **Projekt „Modernizace místní komunikace ul. Lipová“**

projektová žádost nebyla podána

Oblast investic a údržby majetku

INVESTIČNÍ AKCE:

- **Sportovní hala Svojsíkova – příprava k realizaci**
probíhá územní řízení, zahájeny práce na projektové dokumentaci pro stavební povolení
- **Zateplení a výměna oken MŠ Hornická – příprava k realizaci**
projektová dokumentace a příslušná povolení vydána, podána žádost o dotaci
- **Zateplení a výměna oken MŠ Okružní – příprava k realizaci**
projektová dokumentace a příslušná povolení vydána, podána žádost o dotaci
- **ZŠ Ostravská - výměna oken blok U1 – realizace**
zrealizováno
- **Rekonstrukce MŠ Okružní – realizace**
projektová dokumentace a příslušná povolení vydána, podána žádost o dotaci
- **Zahrada dvou břehů 2016-2018 – příprava k realizaci**
projektová dokumentace a příslušná povolení vydána
- **Železniční lávka – příprava k realizaci**
projektová dokumentace pro územní řízení zpracována, podána žádost o územní rozhodnutí
- **Příprava území Mezi Lány, Český Těšín – zpracování projektové dokumentace pro zástavbu lokality rodinnými domy**
probíhá zpracování projektové dokumentace pro územní řízení
- **Statické zajištění a sanace suterénu kina Central – realizace**
zrealizováno z větší části
- **Oprava pomníku mezinárodní koalice – realizace**
zrealizováno za finanční podpory Moravskoslezského kraje

CHODNÍKY:

- **Chodník podél sil. I/11 ul. Ostravská - Mosty, Mistřovice** – dokončení přípravy k realizaci a realizace 1. etapy
příprava k realizaci dokončena, podána žádost o dotaci
- **Oprava chodníku ul. Studentská** – realizace
zrealizováno
- **Oprava chodníku ul. Zelená s úpravou parkovacích stání** – příprava k realizaci a realizace
zrealizováno
- **Oprava chodníku ul. Koperníkova za domy 1-13** – realizace
práce na pokládce živice chodníku dokončeny, finální dokončení povrchových úprav přesunuto na r. 2017
- **Oprava chodníků sídliště Mojská** – realizace
realizace zahájena, dokončení přesunuto na r. 2017

MÍSTNÍ KOMUNIKACE A MOSTY:

- **Oprava žulových dlažeb na náměstí ČSA (4. část) - pokračování výměny a doplnění poškozené dlažby**
zrealizováno
- **Výměna přístřešků autobusových zastávek** – realizace
vyměněny dva přístřešky autobusové čekárny u ZŠ ve Stanislavicích a u stadionu na ul. Frýdecké
- **Rozšíření MK ul. Lipové vč. úpravy autobusové zastávky** – zahájení přípravy realizace
probíhá zpracování projektové dokumentace pro územní řízení
- **Oprava MK ul. Pod Bučinou, vpravo od Albrechtické** – realizace
přesunuto na r. 2017
- **Oprava mostů, propustků a lávek v Českém Těšíně - opravy zábradlí, obnovy opěr, opravy říms a vozovky mostů, lávek a propustků**
provedeny opravy 5 mostů: Dvorská, Pomezní, Pod Kamionkou, K Lomu, park Frýdecká u stadionu a 2 lávek: Tovární, Hornická
- **Rekonstrukce mostu ul. Pod Zvonek** – příprava k realizaci
práce byly pozastaveny do doby vyřešení souhlasů vlastníků soukromých pozemků dotčených stavbou
- **Opěrná zeď a rekonstrukce MK ul. Rakovec** – dokončení přípravy k realizaci a realizace
probíhá stavební řízení
- **Rekonstrukce propustku Rakovec** – dokončení přípravy k realizaci
dokončena projektová dokumentace pro územní řízení

VEŘEJNÉ OSVĚTLENÍ

(OBNOVA DLE UZAVŘENÉ SMLOUVY SE SPRÁVCEM):

- **Výměna svítidel, kabeláže, stožárů a nátěry v rámci obnovy veřejného osvětlení** - výměna svítidel (celkem 40 ks) na ul. Polní, Zátíší, Pod Kamionkou, Ostravská, Selská, Školní, Vělopolská, Slovenská; výměna stožárů (celkem 10 ks) na ul. Na Lučinách, Jablunkovská, Ostravská; nátěry stožárů (celkem 58 ks) na ul. Jablunkovská, Frýdecká, Komenského sady, Tyršova; výměna zapínacích míst (celkem 1 ks) na ul. Na Běrněti; výměna horního kabelového vedení (celkem 1000 m) na ul. Ostravská a Rybářská
byla provedena výměna 43 ks svítidel; 11 ks stožárů, nátěry 71 ks stožárů; výměna horního kabelového vedení
- **VO - Garáže U Mlékárny** – dokončení přípravy k realizaci a realizace
nezrealizováno, probíhá zpracování projektové dokumentace

VODOVODY:

- **Vodovod Dolní Žukov Ovčarína – 1. etapa** - realizace
zrealizováno
- **Vodovod Dolní Žukov Ovčarína – 2. etapa** - dokončení přípravy k realizaci a realizace
realizace přesunuta na r. 2017

Oblast dopravy

- **Bezbariérové úpravy autobusových zastávek** – realizace
zrealizována zastávka na ul. kpt. Jaroše
- **Zřízení výhyben a točny na místní komunikaci ul. Pod Zvonek v H. Žukově** – dokončení přípravy k realizaci a dílčí realizace
příprava k realizaci dokončena, realizace proběhne v r. 2017
- **Cyklostezka Č. Těšín - Ropice** - dokončení přípravy k realizaci a realizace
příprava k realizaci dokončena, podána žádost o dotaci

- **Chodník a cyklostezka ul. Lipová, Sokolovská** – příprava k realizaci
dokončení přípravy k realizaci proběhne v r. 2017
- **Parkovací stání sídliště Hrabinská** – realizace 2. etapy
částečně zrealizováno, dokončení proběhne v r. 2017
- **Parkoviště na ul. Slezská** – příprava k realizaci
příprava k realizaci probíhá
- **Rekonstrukce mostu ul. Lipová, osada Antoníček** – realizace
realizace přesunuta na r. 2017
- **Zřízení 5 parkovacích míst s časově omezeným stáním u budovy ČD na ul. Nádražní (parc. č. 3335/7 k.ú. Český Těšín)** – realizace
zrealizováno 5 parkovacích míst
- **Úprava parkování v oblasti ul. Gymnazijní, Akátová, Divadelní a Studentská** – zřízení parkovacích míst, zjednosměrnění části komunikací za účelem zvýšení počtu parkovacích stání
zrealizováno 165 parkovacích míst
- **Zjednosměrnění poslední části úseku na ul. Okružní se vznikem nových parkovacích míst** – realizace
zrealizováno 30 parkovacích míst
- **Stanovení podmínek výběru dopravce MHD pro období 12/2018 – 12/2028**
provedeno dotazníkové šetření mezi občany, byla zpracována analýza ekonomických a provozních údajů systému MHD

Oblast životního prostředí

- **Zlepšení kvality ovzduší – finanční podpora občanů na výměnu starých kotlů na pevná paliva z rozpočtu města v rámci „Kotlíkových dotací“ Moravskoslezského kraje**
byla poskytnuta dotace z rozpočtu města prostřednictvím rozpočtu Moravskoslezského kraje
- **Ochrana ovzduší – lokální topeniště – orientační kontroly spalování v lokálních topeništích v průběhu topné sezony a následná řešení zjištěných nedostatků**
v průběhu roku byla prováděna šetření u objektů, které byly předmětem ústních stížností nebo byly zveřejněny na webově aplikaci Čistý komín – vizuální kontroly přípustné tmavosti kouře
- **Pokračování v informační kampani pro občany o nových povinnostech pro vlastníky kotlů na tuhá paliva vyplývajících z nového zákona o ochraně ovzduší**
kampaň proběhla v Těšínských listech a na webových stránkách města – sekce Ovzduší
- **Spolupodílení se a koordinace osvětových akcí zaměřených na ekologii – např. výtvarná soutěž v rámci výstavy myslivosti, Den stromů, soutěž ve sběru lesních plodů**
akce byly zorganizovány
- **Zpracování studie sídelní zeleně města Český Těšín**
zrealizováno
- **Obnova zeleně – obnova zeleného pásu podél trati ul. Jablunkovská (úsek od Demelochu po Benzinu); ul. Sokola -Tůmy (předzahrádka)**
vysazeno 40 ks alejových stromů a 340 ks keřů
- **Výsadba dřevin – nová výsadba alejových stromů v Masarykových sadech**
vysazeno 45 ks alejových stromů
- **Organizace 2. mezinárodního řezbářského sympozia - umělecká díla ze dřeva na dané téma**
zhotoveno 6 soch
- **Obnova herních prvků dětských hřišť – sídliště Hornická, parčík na Rozvoji**
zrealizováno
- **Workout - doplnění fitness prvku v parku na ul. Frýdecké**
zrealizováno
- **Rozšíření svozu biologicky rozložitelného odpadu – rozmístění 40 ks nádob o objemu 700 l**
nezrealizováno, bude řešeno až po výběru nového dodavatele služby
- **Rozšíření sběrného dvora – zpracování projektové dokumentace**
nezrealizováno
- **Zřízení nabíjecích stanic pro elektromobily** – realizace
připraveno k další možné realizaci
- **Zapůjčení elektromobilu pro potřeby MěÚ**
zápůjčku vozidla od VŠB se nepodařilo vyjednat, v rámci snižování ekologické zátěže město pořídilo automobil s hybridním pohonem

Oblast sociální a zdravotní

- **Pořádání ozdravných pobytů pro seniory (Luhačovice, 3 turnusy)**
zrealizovány 3 turnusy, pobytu se zúčastnilo 132 seniorů
- **Pořádání zahraničních prázdninových pobytů pro děti (Chorvatsko, 2 turnusy)**
zrealizovány 2 turnusy, pobytu se zúčastnilo 80 dětí
- **Spolupřádání léčebného pobytu pro děti v dětské ozdravovně ve Zlatých Horách**
zrealizováno, pobytu se zúčastnilo 18 dětí
- **Doplatek k obědům pro seniory**
službu využívá cca 700 občanů města, příspěvek činil celkem 1.321 tis. Kč
- **Setkání seniorů u příležitosti Mezinárodního dne seniorů**
zrealizováno, zúčastnilo se 98 seniorů
- **Setkání s občany k sociální problematice**
zrealizováno
- **Organizace společného víkendu pěstounských rodin**
zrealizováno, zúčastnilo se 8 pěstounských rodin s celkem 18 dětmi
- **Tvorba 4. Komunitního plánu sociálních služeb města Český Těšín 2017-2020**
zpracován a vydán
- **Poskytnutí dotací v rámci vyhlášeného programu „Podpora sociálních služeb pro rok 2016“ a vyhlášení nového programu pro rok 2017**
dotace z rozpočtu města byly poskytnuty v celkové výši 3.830 tis. Kč, program pro rok 2017 byl vyhlášen
- **Dotaci podpora organizací působících v sociální oblasti**
dotace byly poskytnuty v celkové výši 60 tis. Kč
- **Finanční podpora táborových pobytů dětí**
dotace byly poskytnuty v celkové výši 164.235 Kč na 9 táborových pobytů, kterých se zúčastnilo 119 dětí
- **Finanční podpora pořádání výjezdů dětí ZŠ do škol v přírodě**
zúčastnily se 4 ZŠ, město přispělo celkem částkou 257.550 Kč

Oblast školství, sportu a kultury

- **Ocenění osobností města Český Těšín, nejlepších žáků a pedagogických pracovníků škol a školských zařízení**
zrealizováno
- **Organizace a podpora konání kulturních a jiných aktivit: Svátek tří bratří, Den dětí, Rockování nad Olzou, Šlágrování, Den s dechovkou, Benefice pod modrým těšínským nebem, Vánoční jarmark, Slezský rynek, Slezský velikonoční rynek**
akce byly zorganizovány
- **Dotace z rozpočtu města do oblasti sportu**
dotace byly poskytnuty v celkové výši 3.716.000 Kč
- **Dotace z rozpočtu města do oblasti kultury a na ostatní účely**
dotace byly poskytnuty v celkové výši 4.051.477 Kč
- **Projekt „Místní akční plán rozvoje vzdělávání obce s rozšířenou působností Český Těšín“ – zahájení realizace a zajištění dalšího postupu po vyhlášení výsledků řízení o přidělení dotace**
dotace ve výši 3.555.211,29 Kč byla Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy přiznána, probíhá realizace projektu

Oblast bezpečnostní politiky města

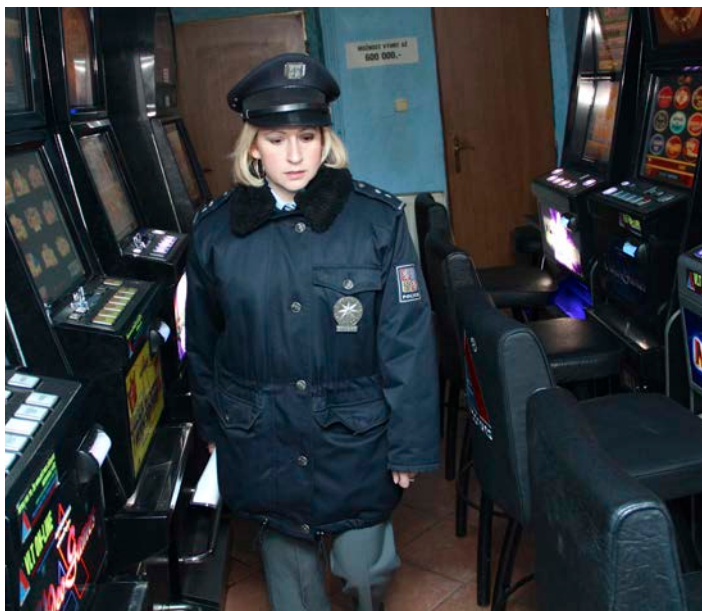
- **Důrazná kontrola dodržování obecně závazných vyhlášek města a nařízení se zaměřením na zákaz požívání alkoholických nápojů na veřejném prostranství, omezení hazardu, podomní a pochůzkový prodej, pohyb psů na veřejném prostranství a potírání prostituce na území města**
v rámci celoročních kontrol bylo řešeno: 215 přestupků u OZV o zákazu požívání alkoholických nápojů na veřejném prostranství, 27 přestupků u nařízení města - tržní řád - podomní a pochůzkový prodej, dále bylo odchyceno 114 zvířat a dle OZV o zákazu, nabízení a poskytování sexuálních služeb na veřejných prostranstvích bylo řešeno 47 přestupků
- **Kontrolní akce odboru místního hospodářství a městské policie zaměřené na černé skládky, autovraký a nepovolená reklamní zařízení**
kontroly byly prováděny průběžně během celého roku
- **Preventivně bezpečnostní kontrolní akce sociálního odboru, městské policie a PČR zaměřené na ochranu dětí a mládeže před:**
 - hraním na hracích a výherních automatech
 - škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami
 - záškoláctvím

- **Preventivně bezpečnostní kontrolní akce sociálního odboru, městské policie, PČR a Úřadu práce zaměřené na kontrolu zletilých:**
 - monitoring osob bez přístřeší
 - zneužívání sociálních dávek v hernách
- **Podpora aktivit v rámci Městského programu prevence kriminality (dále jen MPPK):**
 - dotační podpora organizací působících v oblasti MPPK
- **Akce „Na vlastní kůži“ – každoroční realizace pro žáky 8. a 9. tříd v oblasti dopravní výchovy**
zrealizováno
- **Nákup hasičské techniky – Dopravní automobil pro potřeby JSDH**
město uzavřelo smlouvu na dodání vozidla do 3,5 t pro potřeby JSDH Místřovice v hodnotě 947 tis. Kč, vozidlo bude dodáno v květnu 2017

Oblast kontaktu s občany a informování občanů

- **Pravidelná informovanost občanů prostřednictvím Těšínských listů, městského informačního kanálu, Těšínských minut a Facebooku města**
bylo vydáno 6 čísel Těšínských listů včetně jednoho vydání Volebních listů (volby do zastupitelstev krajů a části Senátu), bylo odvysíláno celkem 47 premiérových vysílání Těšínských minut, na Facebooku města bylo zveřejněno 917 příspěvků
- **Pravidelná aktualizace internetových stránek včetně odpovědí na dotazy občanů**
bylo zveřejněno 68 aktualit na webových stránkách města a zodpovězeno 268 dotazů občanů
- **Podpora zřízení informačního centra**
zřízen InfoPoint provozovaný Městskou knihovnou
- **Zavedení e-Formulářů na vybraných agendách MěÚ**
zrealizováno na oddělení dopravy, stavebním úřadě a oddělení životního prostředí
- **Zvýšení počtu terminálů pro platbu kartou na vybraných pracovištích MěÚ**
byly instalovány další platební terminály, a to na matrice, v kanceláři osobních dokladů, na oddělení dopravy a v kanceláři registrace živností
- **Navýšení počtu komplexních pracovišť pro agendy občanských průkazů a cestovních dokladů na dvě za účelem zvýšení komfortu obsluhování klientů**
zrealizováno – nachází se v kanceláři č. 103 budovy radnice

Vyhodnocení bylo schváleno Radou města dne 10. 2. 2017



Dvě výstavné vily z Českého Těšína jsou na seznamu chráněných památek

Výčet historicky chráněných objektů na území Českého Těšína se nedávno rozšířil o dvě nádherné vily. „Město je na seznam kulturních památek prosadilo z vlastní vůle přes dřívější nesouhlas kraje. O přidání na seznam jsme usilovali kvůli lepší ochraně objektů,“ uvedl starosta Vít Slováček.

Do budoucna by vedení města chtělo vily renovovat a využít na jejich opravu a zachování historického rázu dotační peníze. „Chceme chránit výjimečné architektonické památky a skutečnost, že jsou na seznamu, nám umožňuje usilovat o příspěvky z různých programů na jejich obnovu,“ vysvětlil starosta.

Fuldova vila sloužila jako konzulát

Dvoupodlažní Fuldova vila v Masarykových sadech z roku 1899, kterou těšínský stavitel vybudoval pro svou rodinu, sloužila v minulosti i jako německý konzulát. Jako mateřská škola začala být využívána po druhé světové válce.

„Volně stojící novorenesanční dvoukřídlá vila je příkladem vysoce kvalitní historizující architektury s náročnou dekorativní výzdobou. Zejména portál kolem dveří je mistrovskou umělecko-řemeslnou pra-



Fuldova vila v roce 1906 a v 80. letech minulého století.

ci,“ říká referentka památkové péče městského úřadu Beata Křenková. Pozoruhodný je podle ní rozsah použití pískovce na převažující části zdobných prvků. Původní historické řešení stavby podle projektu vídeňského architekta Julia Mayredera je velmi dobře dochováno.

K památkovým hodnotám patří i fasáda s výraznými neorenesančními štíty a dekorace zdobnými kamennými prvky, bohatě zdobený kamenný portál kolem vstupních dveří. Kvalitní je také původní kovové oplocení s pískovcovou podezdívkou. Zajímavé jsou i autentické detaily klempířské a zámečnické práce (makovice ve vrcholech štítů a obelisků, kotlíky pod okapními žlaby, okenní mříže, závlače táhel), které zvyšují malebný účinek siluety

stavby a současně přispívají k výpravnosti exteriéru.

Podle Czesława Krainy chtěli místní Němci vyhodit vilu do vzduchu v rámci plánovaných provokací několik dní před začátkem druhé světové války. „Nakonec z těchto plánů sešlo a místní štváči podložili nálože dynamitu „pouze“ pod nedaleký pomník německého básníka Schillera, v místě dnešního dětského koutku v Masarykových sadech, a pomník na památku pastora a zakladatele těšínské nemocnice Theodora Hasse z roku 1912 na polské straně hranice,“ popisuje Kraina.

Upozorňuje také na zajímavou stylizaci slunečních hodin na štítu budovy směrem k parku a na nápis na štítu od ulice Třanovského „Kdo staví na náměstích a v ulicích, musí počítat s hlasy závistivců a hlupáků“, což je citát z díla německého autora Wilhelma Riehla.

Druhá Fuldova stavba

Dům ve Smetanově ulici byl postaven pro Gottlieba a Stellu Fantelovy, shodou okolností stavitelům Fuldou. Po válce zde byly jesle, později začal objekt sloužit jako mateřská škola. Dům z roku 1930 je ukázkou tradicionalistického pojetí vilové architektury čerpající z koncepce oblíbeného anglického halového domu a dokladem meziválečné architektury Českého Těšína s dochovaným interiérem.

Dotace města

Město se snaží finančně podpořit i renovace objektů, které nejsou památkově chráněny. Pro letošní rok tak vyhlásilo dotace na obnovu a zachování drobných architektonických prvků.

„Dotační titul je určený na obnovu historických prvků staveb, které nejsou kulturními památkami, ale nacházejí se v území městské památkové zóny. Jedná se o drobné prvky, které vznikly do roku 1945 a jsou dokladem tehdejšího stavitelského i řemeslného umu. Jsou to především původní špaletová okna, vchodové a balkonové dveře, dřevěné výkladce, kovová zábradlí v exteriéru budov, zimní zahrady, původní oplocení nebo altány,“ upřesnila Křenková.

Seznam památek

V Českém Těšíně je v současné době 16 památkově cenných objektů, mimo jiné budova Střelnice, římskokatolický kostel a kostelík v Koňákově stejně jako objekt bývalé synagogy, budova gymnázia, tři kapličky, dvě sochy Jana Nepomuckého, starý kříž, soubor staveb komunálního hřbitova, výpravní budova železniční stanice a pomník solidarity. Vypadly z nich například zájezdní hostinec Na Brandýse, který byl chráněným objektem od roku 1958 do roku 2007, dále venkovská usedlost na Koňákovské ulici, jež byla chráněna do roku 1987. (DH)



Původní oplocení vily ve Smetanově ulici bylo zděné. Poválečné období.

FOTO | REPRO ZE SBÍRKY CZESŁAWA KRAINY

Vydejte se s celou rodinou za kouzelnými stromy

Městská knihovna Český Těšín a Biblioteka Miejska w Cieszyńe pro vás připravily mezinárodní rodinnou pátrací hru, která začne 15. března a potrvá do 15. května. Vydejte se za stromy a pátrejte po je-

jich tajemstvích. Navštivte čtyři místa v Českém Těšíně a čtyři místa v Cieszyńe. Zvolte si svou hrací strategii, zapojte členy rodiny, pobavte se, poznejte okolí svého bydliště, vyřešte úkoly. Inteligentní zábava pro

všechny generace. Je krásné podnikat něco spolu, tak do toho. Pátrací hra bude vyhodnocena u příležitosti zahájení Mezinárodního festivalu Čtení nad Olzou v Divadle A. Mickiewiczze v Cieszyńe 26. května.

Podrobnější informace, hrací kartu a mapy získáte v každém dětském oddělení nebo na našich stránkách www.knihovnatessin.cz.

KATEŘINA ŠILDROVÁ,
MĚSTSKÁ KNIHOVNA

Máme větší vliv na rozhodování. Ministr školství udělá nejlépe, když alespoň rok neuvede do života nový nápad,

ŘÍKÁ NOVÝ NÁMĚSTEK HEJTMANA PRO OBLAST ŠKOLSTVÍ A SPORTU STANISLAV FOLWARCZNY

pokračování ze strany 1

Na radnici vedete grantovou komisi. Zůstanete i nadále v jejím vedení?

Samozřejmě je to mnohem náročnější skloubit povinnosti ve městě a na kraji. Nechci odcházet od rozdělané práce v mém městě. Začalo další programové období financování prostředky EU, intenzivně se připravujeme na využití těchto peněz pro další rozvoj obou Těšinů.

V grantové komisi se připravují další zajímavé projekty, ale první, podpořené z peněz EU v rámci nové výzvy, zahájíme již v tomto roce.

Za poslední dekádu, kdy mám tu čest se podílet na řízení Českého Těšína, se významně změnil. Vznikla zde nová sportoviště, parky, cyklostezky, proměnilo se sídliště Svibice. Doufám, že se nám bude dařit takto i nadále.

Ale mít svého člověka na kraji je také důležité. Je to poprvé, co má Český Těšín náměstka hejtmána. Spolu se mnou přišli na kraj i místostarostové jiných úspěšných obcí. Lidé je znají, vědí, že se vypracovali od píky.

Co konkrétního přinese občanům vaše účast na vedení kraje?

Máme se starostou Vitem Slovácem, který se stal opět členem rady kraje, větší vliv na rozhodování. V minulosti například kraj přes nesouhlas města nevhodně umístil jedno ze svých zařízení přímo do budovy střední školy, naproti základní. Nesouhlasili jsme s tím nejen s ohledem na obavy z bezpečí, ale kraj porušil i určité zvyklosti, kdy doposud byly tyto byty mimo střed města. Jaké byly pohnutky, to naznačil bývalý starosta za ČSSD na sociálních sítích, podle nichž se tak levicové vedení kraje mstilo občanům Českého Těšína za tradiční podporu středopravým stranám.

Také jsme nebyli nakloněni rušení tříd na středních školách, především na gymnáziích. Velmi nás znepokojilo, když kraj po komunálních volbách vycouval z příslibu postavit pro gymnázium novou tělocvičnu na místě zbourané.

Jak vidíte situaci středního školství, které spadá do kompetence krajů?

Stávající stav po sloučení dvou středních škol v jednu, Albrechtovu, beru jako konečný. Také další

omezení míst na obou gymnáziích nechci. Český Těšín je spádovou oblastí, z našich středních škol vychází mnoho kvalitních absolventů. Je třeba zmínit i obchodní akademii, jejíž studenti se v maturitních výsledcích opakovaně umísťují na nejvyšší příčkách.

V případě Albrechtovy střední školy je třeba pokračovat v rozvíjení oborů, které chybějí v regionu a ke kterým má škola nejbližší. Bylo by dobré využít místní podniky k duálnímu vzdělávání a nabídnout mladým lidem potřebnou praxi – mohl by ve spolupráci s Těšínskými jatkami vzniknout například obor řezník. Obdobně jako například firma FINIDR, jež podpořila vznik nového oboru na Albrechtově střední škole. Mimo jiné díky tomu se Český Těšín stává evropskou tiskařskou velmocí, zatímco na polské straně velké polygrafické tradice připomíná jen Muzeum tiskařství.

Základní školství nespadá pod kraje, ale jako dlouholetý ředitel základní školy jistě máte názor na zásadní změny ve výuce.

Mnozí ministři, zvláště ti, co s problematikou měli co do činění naposledy, když sami chodili do školy, by resortu nejvíce pomohli, kdyby alespoň půl roku neuvedli do života žádný nápad.

V poslední době přišly tak obrovské a často nekonceptní změny, že mnozí ředitelé i pedagogové ztrácejí energii a nadšení. Úroveň školství, kdysi skutečná chloubka naší země, bohužel klesá. Stává se místem pro realizaci neodzkoušených nápadů a sociálního inženýrství. To je velmi špatně.

Zásadním úkolem pro mne na kraji je najít způsob na zatraktivnění a podporu technických oborů na středních školách. Přestože ekonomika roste a průmysl chce nabírat zaměstnance a rozšiřovat výrobu, nedostávají se technicky vzdělaní absolventi – stačila jedna generace a zbytečný nápad, že každý má mít maturitu a nejlépe vysokou školu, a příliš benevolentní mantinely pro vysoké školy. Máme plno nepoužitelných absolventů roztodivných oborů, ale pilník nebo francouzák umí vzít do ruky málokdo. Přitom šikovného řemeslníka si lidé dnes předcházejí. Učňovskému škol-



ství by také pomohlo, kdyby vláda nesmyslně neházela drobným podnikatelům a řemeslníkům klacky pod nohy.

Vraťme se k chybějící gymnaziální tělocvičně.

Nedovedu si představit, že v 21. století gymnázium nemá podmínky pro výuku tělesné výchovy, zvláště když se dnes hovoří o zhoršující se fyzické kondici mládeže. Gymnázium by mělo mít novou tělocvičnu a jsem přesvědčen, že by ji využily také tělovýchovné spolky v našem městě.

Má ještě kraj nějaký vliv na život občanů? Je to totiž mezistupeň vládnutí, kterému lidé moc nerozumí.

Kraj podporuje akce, které přesahují hranice obcí nebo kraje samotného, a těch je v našem městě také pár. Je zřizovatelem středního školství. Na území města mu patří školní budovy, zřizuje také Těšínské divadlo a Muzeum Těšínska - významná kulturní zařízení na území města.

V současné době vedeme jednání o převodu na město objektu bývalé zvláštní školy na Pražské, kterou má muzeum opustit.

Zástupci města stále jednají s krajem o financování Integrovaného výjezdového centra.

Tu budovu opravdu nutně potřebují profesionální hasiči a státní policisté, městská policie sídlí v prozatím vyhovujících prostorech. Chceme, aby se Integrované výjezdové centrum postavilo v obdobném režimu jako v jiných městech. Záleží nám na kvalitním zázemí pro záchranné složky. V současné době jednáme o výši příspěvku ze strany města.

Kromě školství máte v resortu i sport. Co se změní?

Region se musí zbavit nálepky uhlí a těžkého průmyslu, zvláště když nám díky rozhodnutí minulých vlád dopadlo černouhelné hornictví tak smutně, jak dopadlo.

Významná sportovní utkání jsou jednou z cest bourání klišé, že je to pro turistu nezajímavý region. V lednu jsme hostili v Ostravě krasobruslařské mistrovství Evropy. Závodníci, diváci i zástupci Mezinárodní bruslařské unie byli s průběhem akce maximálně spokojeni, a tak je možné, že se budeme ucházet o další šampionáty, možná se pokusíme získat pořadatelsví mistrovství světa. Sportovní zázemí je zde skvělé. V polovině února zde proběhlo první kolo Fed Cupu, což je také velká událost pro tenisové fanoušky.

Pokud jde o Český Těšín, sportu se zde daří dobře, ale samozřejmě může lépe. Poprvé se nám letos podařilo pozvat do města Čokoládovou tretru, která proběhne 9. června na stadionu Frýdecká. Je to otevřená soutěž pro děti do 11 let zařazená organizátory IAAF World Challenge Zlatá tretra Ostrava. Je to nejmasovější mládežnický atletický projekt, který v České republice v dané věkové kategorii nemá konkurenci. Příjemně doplní jiné projekty na podporu běhání, které zde máme.

Na začátku zimní sezony jste upozornil na to, že se přestaly upravovat některé oblíbené běžecké trasy.

Ano, na problém jsem narazil náhodou, jelikož volný čas trávím na horách. Všiml jsem si, že se přestaly upravovat některé trasy pro běžkaře po hřebenech Těšínských Beskyd, i když kraj na to měl peníze vyčleněné. Ten, kdo upravoval v minulých letech trasy od chaty na Javorovém, si na kraji nepožádal o peníze a nenašel se ani nikdo jiný, navíc je zde problém i s vlastníky lesů a ochránci.

Rozvoj turistiky v Těšínských Beskydech je důležitý, ale pokud zde nebude infrastruktura, stále budou popelkou. Mimo jiné máme hotový projekt lanovky na Čantoryji, pokud by se podařilo tento projekt realizovat, byl by to další impuls pro rozvoj turistiky v regionu.

DOROTA HAVLÍKOVÁ

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Město uspělo v soutěži o předávání informací

Na dvanáctém místě v celostátní soutěži Zelená informací se umístilo naše město. Odborníci hodnotí, jak města informují své občany o životním prostředí, analyzují obsah i dostupnost předávaných informací.

„Ocenění svědčí o vysoké úrovni našich webových stránek a o péči,

kterou tomuto tématu dlouhodobě věnujeme. Chci tímto poděkovat všem kolegům, kteří se záplem informují veřejnost o životním prostředí a jeho ochraně,“ uvedla místostarostka Gabriela Hřebacková.

Hodnotí se přehlednost celkové prezentace města, rychlá a snadná dostupnost informací o životním

prostředí, jejich rozsah a kvalita, úprava internetových stránek a estetický dojem, stejně jako pravidelné aktualizace, dlouhodobé udržování obsahu a míra zlepšení oproti minulým ročníkům. Posuzují se stránky všech českých měst nad 5 tisíc obyvatel.

Soutěž Zelená informací pod záštitou Svazu měst a obcí České

republiky pořádají mimo jiné Informační centrum OSN v Praze a Centrum pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy v Praze. Hodnotiteli jsou odborníci na zveřejňování zpráv o stavu životního prostředí z veřejného, akademického i soukromého sektoru.

Ocenění proběhlo 19. ledna v Praze. (RED)

Lidé fotili své město. Jak ho vidí v tomto roce?



FOTO | MILAN ČERNÝ

Na sklonku roku proběhla na sociálních sítích věnovaných dění ve městě kulturní soutěž na téma „Český Těšín v roce 2017“.

„Uživatelé mohli ve skupině nahrávat fotografie či jiné obrazy a označit,

které se jim líbí, přičemž vítězný obrázek měl zdobit skupinu po celý rok 2017. Lidé u nás rádi diskutují, co se jim na městu nelíbí, kde jsou pohozené odpadky, kdo špatně zaparkoval atd. Občas stojí za to si připomenout, jak je naše město krásné, jak bohatou má historii a jak je svou kulturou je-



FOTO | ZUZANA VOZNICOVÁ

dinečné. Překvapilo mě, kolik máme v Těšíně šikovných fotografů, a zároveň, kolik z nich rádo fotí naše město samotné. Však je také co fotit,“ uvedl iniciátor soutěže Jan Lukeš. Vítězná

fotografie Lukáše Zabystřana zdobí naši titulní stranu, dále v plném rozlišení zaslali své snímky ještě dva finalisté, s jejichž snímky se můžete seznámit na této stránce. (RED)

Změna provozní doby na sběrném dvoře

Od března dojde k rozšíření a zároveň změně provozních dnů ve sběrném dvoře na ul. Na Horkách, nově bude sběrný dvůr otevřen následovně:

Pondělí 8.00 – 18.00 hodin
Středa 8.00 – 18.00 hodin
Pátek 8.00 – 18.00 hodin
Sobota 8.00 – 14.00 hodin.

Po prokázání totožnosti (občané s trvalým pobytem v Českém Těšíně) jsou ve sběrném dvoře na ul. Na Horkách bezplatně fyzickým osobám odebrány nebezpečné složky komunálního odpadu, elektrozařízení, které podléhá zpětnému odběru (jedná se o světelné zdroje, chladicí zařízení, velké a malé spotřebiče, televizory, monitory a velká zařízení), vytríděné složky komunálního odpadu (papír, plasty a sklo), kompostovatelný a objemný odpad.

Právnícké a fyzické osoby oprávněné k podnikání mohou využívat sběrného dvora pouze za účelem odložení elektrozařízení, které podléhá zpětnému odběru. Od servisu a prodejce bude elektrozařízení odebráno bezplatně, pokud se prokáží kartou účastníka kolektivního systému. Bezplatný zpětný odběr se vztahuje pouze na kompletní elektrozařízení.

UPOZORNĚNÍ: Na sběrném dvoře nelze odevzdat azbestové roury, azbestové a eternitové střešní krytiny, tento odpad nepatří mezi komunální odpady a občané si jeho odstranění musí objednat u oprávněné osoby.

Informace o provozní době naleznete i na webových stránkách města v sekci Ekologické okénko – odpady – sběrný dvůr.

**LENKA KROČKOVÁ, REFERENT
ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ**

Klub Nauczycieli Emerytów dziękuje ...

Dwa razy w roku spotykają się zaolziańscy nauczyciele-emeryci na uroczystych imprezach. Nie chcąc utracić kontaktu ze środowiskiem szkolnym, zapraszają na swoje imprezy uczniów ze szkół z polskim językiem nauczania z Cz. Cieszyzna, Wędryni, Gnojnika, Bystrzycy oraz cieszyńskich przedszkoli.

Spotkania stają się miłe i ciekawe, a nauczyciele, obserwując występy uczniów, przypominają sobie się czasy swej aktywności.

Częstszym gościem nauczycielskich spotkań są uczniowie Artystycznej Szkoły Muzycznej im. Pawła Kalety z Cz. Cieszyzna. Grupa uczniów przychodzi pod kierownictwem pani dyrektor Renaty Wdówki oraz innych nauczycieli i daje wspaniałe koncerty. Grane melodie są często zaproszeniem do wspólnego śpiewania. Tak było na ostatnim grudniowym spotkaniu, kiedy słuchacze wtórowali kolegom.

Współpraca nauczycieli emerytów z muzyczną szkołą trwa już kilka lat. Zaproszeni uczniowie nie tylko dają samodzielne występy muzyczne, ale też recytują, śpiewają i akompaniują recytacją. Tak było na występie pani Haliny Pasekowej, aktorki Sceny Polskiej, kiedy wesołe i poważne wiersze Juliana Tuwima i Wisławy Szymborskiej umiejętnie podmalowali delikatną muzyką gitarową.

Występy uczniów naszych szkół zachwycają nie tylko zaolziańskich słuchaczy, ale również obecnych gości z Polski. Za przeżyte doznania mali artyści są nagradzani gorącymi oklaskami.

Zarząd KNE pragnie tą drogą wyrazić serdeczne podziękowanie nauczycielom i uczniom za współpracę, ciesząc się równocześnie na następne spotkania.

HALINA PAWERA

Jaký byl rok 2016 pro českotěšínské hasiče?

Loňský rok byl pro hasiče v Českém Těšíně klidnější než předchozí, který byl do značné míry ovlivněn extrémními teplotami v letních měsících.

Zatímco v roce 2015 hasiči na území města museli zasahovat 231krát, v roce loňském o něco méně – 195krát.

Ještě větší rozdíl je pak v tzv. činnostech jednotek požární ochrany, tedy v zásazích, které nemají naléhavý charakter, jako je např. likvidace bodavého hmyzu (zde došlo k poklesu ze 118 událostí na 66).

Na území města jsme vloni evidovali 32 požárů, 41 dopravních nehod, 8 úniků nebezpečných chemických látek, 5 planých poplachů a 109 technických pomoci, mezi které se řadí odstraňování spadlých stromů, snesení pacienta, otevírání uzavřených prostor, čerpání vody apod.

Přes dvě stovky urgentních zásahů

Profesionální hasiči ze stanice Hasičského záchranného sboru v Českém Těšíně zasáhli v roce 2016 u celkem 225 urgentních zásahů. Náš obvod tvoří nejen město Český Těšín, ale také okolní obce Chotěbuz, Ropice, Vělopolí, Albrechtice, Těrlicko a Třanovice.

Jednotky sborů dobrovolných hasičů zřizované městem Český Těšín zasahují stejně jako jejich profesionální kolegové nejen u požárů, ale velkou většinu tvoří technické pomoci, ať již ve formě zásahu, nebo činnosti jednotky požární ochrany.

Jednotky Sboru dobrovolných hasičů zasahovaly následovně: JSDH Mosty 58, JSDH Město 46, JSDH Horní Žukov 12, JSDH Mistřovice 8 a JSDH Stanislavice 6.

Prevence s Hasíkem

Profesionální i dobrovolní hasiči samozřejmě provádějí také řadu



Požár vrakoviště v Ropici.

FOTO | ARCHIV HASIČŮ

dalších činností. Mezi velmi důležité lze určitě zařadit např. program preventivně výchovné činnosti Hasík realizovaný ve 2. a 6. třídách základních škol. Tímto programem jsou na území města pokryty všechny základní školy. Žáci se nejen seznámí s naší činností, ale především se naučí chovat v krizových situacích. Hasiči také organizují Dny otevřených dveří, které jsou také velmi oblíbené u dětí, a provádějí ukázky techniky přímo na školách či různých akcích. Za loňský rok si tak mohlo hasičské vozy a vybavení prohlédnout více než 800 dětí.

Další nedílnou součástí naší práce je také odborná příprava, v rámci které navštěvujeme různé objekty, které jsou významné z hlediska požární ochrany. Rovněž provádíme taktická a prověřovací cvičení se zaměřením nejen na hašení požárů, ale také např. na vyprošťování zavalených osob, zásah u dopravní nehody nebo záchranu na ledu. Takovýchto cvičení proběhlo v loňském roce celkem 13 a řady z nich se účastnili

po boku profesionálních hasičů jejich kolegové z jednotek SDH.

Nové vybavení a opravy

Po stránce materiálového vybavení došlo v roce 2016 k zásadní změně u jednotky SDH Český Těšín – Město, která získala zbrusu nový dopravní automobil Mercedes-Benz Sprinter v hodnotě skoro 4 milionů korun. Změny ve vozovém parku dobrovolných hasičů se předpokládají i v roce letošním, kdy by mělo dojít k obměně dopravních automobilů u JSDH Mistřovice a Horní Žukov. Posledním starším kusem techniky tak zůstane cisterna u JSDH Mosty z roku 1978.

Na budovách zbrojnic se díky pochopení představitelů města daří každým rokem provádět opravy. V roce 2016 proběhly práce za více než půl milionu korun. Zbrojnice v Masarykových sadech má díky tomu opravený komín, mostecká se dočkala nových oken, vstupních vchodových dveří a garážových vrat, Stanislavičtí mají také v budově nové okenní a vchodové výplně, navíc získali zateplení stropu garáže. Naopak v Mistřovicích se podařilo opravit hydroizolace.

Největší zásahy

K největším či nejzajímavějším zásahům loňského roku lze zařadit tyto:

14. 4. – Hasiči vyjeli ze stanice HZS do Ropice, kde došlo vlivem technické závady k úniku oxidu uhelnatého do prostoru rodinného domku, následkem čehož došlo k intoxikaci 4 osob. Dvěma lidem se naštěstí podařilo dostat ven a zavolat pomoc. Hasiči po příjezdu

na místo vyhledali v domě dvě další osoby v bezvědomí a následně jim poskytli první pomoc.

23. 5. – Došlo k požáru vrakoviště v Ropici, při kterém shořelo několik autovraků. Hustý černý dým, který požár způsobil, bylo možné vidět na vzdálenost několika kilometrů.

1. 6. – V Havířově došlo k velmi intenzivní bouři s krupobitím, k zatopení sklepů, komunikací, pádu stromů a větví, poškození střech apod. Nahlášeno bylo celkem 100 událostí, na jejichž likvidaci se mimo jiné podílely jednotky Sborů dobrovolných hasičů Město, Mosty, Mistřovice, Stanislavice i Horní Žukov.

17. 6. – K těžké dopravní nehodě došlo na rozhraní Stanislavic a Těrlicka. Při této nehodě havarovalo osobní auto mimo komunikaci a příslušníci HZS museli provést vyproštění zraněného spolujezdce pomocí hydraulického vyprošťovacího zařízení. Pacient byl následně předán osádce letecké záchranné služby.

16. 12. – V Nočních hodinách došlo k požáru hotelu Fridrich v Těrlicku, ke kterému jako první dorazili hasiči z českotěšínské stanice. Ihned po příjezdu na místo provedli ustavení žebříku, po kterém zachránili tři osoby, které byly požárem bezprostředně ohroženy. Následně pak s hašením pomáhaly také jednotky SDH z Mostů a Města.

PAVEL HAAS, VELITEL STANICE
HZS ČESKÝ TĚŠÍN

Jednotka SDH Český Těšín – Město hlavně hasila

Byly to především požáry: 26x (z toho 2x mimořádná událost), technická pomoc: 15x, planý



Zásah u úniku CO v Ropici.

FOTO | ARCHIV HASIČŮ

poplach: 3x, dopravní nehoda: 1x, záchrana osob a zvířat: 1x. Z toho 3 výjezdy byly mimo území zřizovatele.

Naše jednotka byla mimo jiné povolána k rozsáhlému požáru autovrakoviště v obci Ropice, kde během zásahu prováděla kyvadlovou dopravu vody, hasební práce a byla ponechána na místě na dohled a dohašování až do rána příštího dne.

V prosinci jsme vyjeli k rozsáhlému požáru hotelu Fridrich v Těrlicku, kde jednotka prováděla dálkovou dopravu vody z Těrlické přehrady a později držela pohotovost.

Nechyběl ani kuriózní zásah. V srpnu jsme byli povoláni na Kysuckou ulici k uvízlé kočce ve stoupačkách. Bylo nutno vymontovat záchodovou mísu, ohnout plechové krytí ša-

chtice, aby kočka mohla být vytažena živá a zdráva vrácena majitelce.

**KAMIL DRONG, VELITEL JEDNOTKY
SDH ČESKÝ TĚŠÍN – MĚSTO**

Hornožukovští hasiči cvičili i na šachtě

V únoru a v květnu jsme měli ve „skipu“ na dolu František v Horní Suché výcvik. V únoru to bylo bez vody, jen pokládka hadicového vedení po schodišti. V květnu byl námětem cvičení požár v 18. poschodí, současně s vyhledáváním a záchranou osob, toto cvičení bylo společně s JSDH Havířov-Životice.

Během února byla jednotka opakovaně povolána k technické pomoci čerpání vody v parku na Frýdecké ulici, které se opakovalo ještě 23. února. Do čerpání byly zapojeny sbory z okrsku.

1. 6. – Přes Havířov se prohnala blesková povodeň. K této živelní pohromě byla povolána i naše jednotka. Celkově jsme zasahovali na třech adresách, ve všech případech jsme čerpali vodu ze sklepa.

Jako předurčená jednotka na likvidaci bodavého hmyzu jsme v průběhu roku vyjeli jen 7x. Ve srovnání s rokem 2015, kdy jsme vyjeli 35x, to byl z hlediska bodavého hmyzu klidný rok.



Den otevřených dveří u hasičů.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ



Prevence na školách.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

1. 10. – Výjezdová jednotka se účastnila okrskového cvičení. Společně se sbory SDH Mistrovice a Stanislavice jsme byli členy HZS MSK procvičení v oblasti stavby a pokládky protipovodňových stěn.

**JIŘÍ WALICA, VELITEL JEDNOTKY
SDH HORNÍ ŽUKOV**

Stanislavičtí pracují hlavně s mládeží

Hasiči poskytovali technickou pomoc, a to: čerpání vody: 3x, odstraňování překážek přes komunikaci: 2x, kdy v jednom případě došlo i k poškození elektrického vedení.

Loni jsme se opět zúčastnili jako požární a pořadatelské hlídky mo-

tocyklových závodů v Těrlicku na Havířovském kahanici.

Hasičský sbor ve Stanislavicích se i v uplynulém roce věnoval práci s dětmi a mládeží. Sestavili jsme celkem šest soutěžních družstev: družstvo dorostenců, dorostenek, dvě družstva starších žáků, družstvo mladších žáků a také družstvo přípravky. Práce s dětmi a mládeží se nám daří také díky podpoře města Český Těšín, které nám poskytlo finanční záštitu při organizování akcí v rámci projektů sportovních a jiných aktivit: „Děti MŠ a ZŠ Stanislavice potřetí v hasičské zbrojnici“ a „Zvládneme poskytnout první pomoc“.

**MAREK MARTYNEK, VELITEL
JEDNOTKY SDH STANISLAVICE**

Slavná rodačka Božena Steinerová zahraje v synagoze

Českotěšínská rodačka Božena Steinerová se s náročným klavírním programem poprvé objevila na koncertním pódiu v osmi letech. Nebyla záračným dítětem, její nevšední talent však byl stále doplňován cílevědomou prací.

Pro talentovanou klavíristku bylo štěstím, že se dostala pod umělecké vedení prof. Ilony Štěpánové-Kurzové na hudební fakultě AMU v Praze, která milovala talenty a Boženu přijala do své třídy. Potom přišla umělecká aspirantura na moskevské konzervatoři P. I. Čajkovského u prof. Rudolfa Kerera. Cestu ke kariéře klavírní umělkyně otevřely první ceny v mezinárodních soutěžích F. Chopina v Mariánských Lázních a na Beethovenově Hradci u Opavy.

Intenzivní zahraniční aktivita Boženy Steinerové se datuje od roku 1975, kdy koncertuje např. v Londýně, Paříži, Berlíně, Mnichově, Kolíně na Rýnem, Bambergu, Moskvě, Singapuru a Tokiu. Jedinečným studijním materiálem pro poznání jejího uměleckého profilu jsou nahrávky na CD. V její interpretaci existují zejména nahrávky Lisztovy

Sonáty b moll a Mefistova valčíku a Čajkovského Klavírního koncertu b moll. V tomto období Božena Steinerová svůj čas rozděluje mezi koncertní pódium a školu. Po pedagogickém působení na pražské konzervatoři přestoupila na Pedagogickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze a byla jmenována docentkou (1981-1985).

Německá emigrace

Rok 1985, rok uměleckých úspěchů, byl i rokem jiných složitých událostí v jejím životě. Božena Steinerová emigrovala do Německa. Teď se pro ni jedinečně hudba stává aktivní silou utvářející vůli. O to důkladněji pracuje sama na sobě. Překvapuje novými polohami svého interpretačního umění. Druhá polovina osmdesátých let byla obdobím vypjatého a namáhavého koncertování a nahrávání zejména pro německý a japonský rozhlas. Svrchované důležité bylo, a do současné doby zůstává, pedagogické působení na univerzitě v Regensburgu. Vždy má pečeť vysoké profese, což dokazují úspěchy žáků v prestižních soutěžích „Jugend musiziert“.



Také v koncertní činnosti tehdy přibyla nová místa. Časově epizodickou, i když z hlediska uměleckého formování důležitou úlohu, mělo její roční působení v Izraeli a pedagogické působení na Tchaj-wanu.

Návrat do vlasti

Božena Steinerová se v roce 1994 vrátila do vlasti. Po desetiletém působení v zahraničí znamená pro umělkyni návrat do Prahy novou etapu koncertní a pedagogické činnosti. V současnosti je častým hostem na pódii v Itálii, v roce 2008 byla pozvána na mistrovské kurzy na Rhode Island College a Bard College v New Yorku a University of Canterbury na Novém Zélandu. V květnu 2011 uspořádala koncert a mistrovský kurz v keňské Nairobi. Česká televize poté o Boženě Steinerové uvedla v listopadu dokument v cyklu Babylon. V roce

2013 přijala pozvání na tříměsíční masterclass na toskánské Academia Musicale a v roce 2015 vydala nové CD s nahrávkou sonát Sergeje Prokofjeva a Johannese Brahmsa. Po letošním tříměsíčním hostování na australské University of Tasmania se může pochlubit koncertní a pedagogickou činností na všech kontinentech světa.

Božena Steinerová přijíždí na pozvání Městské knihovny do svého rodného města Český Těšín v polovině března tohoto roku, který je zároveň rokem jejího životního jubilea. V úterý 14. března v 17 hodin vystoupí se svým klavírním koncertem v bývalé synagoze na Božkově ulici. Na návštěvu svého rodného města se moc těší a s velkým sentimentem zahraje svým spoluobčanům. Těší se na setkání se svými spolužáky a se všemi, se kterými ji pojí nejrůznější vzpomínky.

Vstupenky na její koncert jsou v předprodeji v informačním centru InfoPoint na Hlavní ulici 1a nebo jednu hodinu před začátkem koncertu v bývalé synagoze.

**JANA GALÁŠOVÁ,
MĚSTSKÁ KNIHOVNA**

FOTO | ARCHIV UMĚLKYNĚ

Úbytek obyvatel se zpomalil, nezaměstnaných je méně

pokračování ze strany 1

Nejvíce obyvatel mají Mosty (1312) a Dolní Žukov (1278). Celkem žije v přilehlých těšínských částech téměř 4961 obyvatel, o něco méně než na největším českotěšínském sídlišti Svibice, kde bylo na začátku roku přihlášeno k pobytu celkem 5366 obyvatel.

Ve městě žije celkem 887 cizinců, hlavně občanů Polské republiky (541), Slovenska (141), Vietnamu (101), Ukrajinců je 17, občanů USA 17 a žije zde i třináct křesťanských přesídlenců z Iráku. Většina z nich, 645, má trvalý pobyt.

Královnami Laura a Viktorie

Deník přinesl začátkem roku netradiční kombinace jmen, které v sousední Karvině dali rodiče svým dětem v loňském roce. Jsou to například Mateo Hrk, Damien Kopta, Džejn Pompová, Marcus Kocyan, Janette Gujdová, Amy Michaela Síváková, Pankrác Trnka, Noemi Valéria, Erich Tihamér Lanštiak, Naomi Kiššová, Tyson Bencz, Izak Brozda, Noe Supik, Emilie Shanell Žigová, Ketrin Makulová, Meliss Rose Fekeč.

Českotěšínské rodiče až tak „kreativní“ nebyli. Ovšem loni se změnilo pořadí některých dosud populárních jmen. Zatímco v České republice byly nejoblíbenějšími jmény pro novorozence Eliška, Tereza a Anna společně s Janem, Jakubem a Tomášem, naši občané šli trochu jinou cestou.

„Mezi třemi nejvíce dávanými dívčími jmény v našem městě již není Eliška, Anna, ani Kristýna, které vedly v minulých letech, ale v roce

2016 to byly Laura, Viktorie, Nela a Ema. Rovněž v hitparádě chlapec-kých jmen se stále drží Jakub, loni ho doplnili ještě Jan a Vojtěch,“ říká vedoucí oddělení organizačních a správních agend Městského úřadu Český Těšín Jana Mašková.

Neobvyklá jména

V loňském roce se objevila i jména méně obvyklá, u chlapců například Kvido, Teo, Prokop, Jákob, Valentýn, u holčiček pak Malika, Berta, Anika, Aurela.

Zdvojená jména dali loni českotěšínské rodiče pouze čtyřem holčičkám a jsou to: Timea Anabel, Noemi Valéria, Zofia Marie, Zuzanna Helena.

Pro srovnání: v roce 2015 vedly hitparádu v Českém Těšíně česká jména Eliška a Jakub, dále bylo hojně Janů, Filipů, Dominiků, Ondřejů a Sebastianů, rodiče často volili také Elišku, Natálii, Markétu, Terezu, Karolínu. V roce 2014 to byl David, Jakub, Matyáš a Ondřej, dále Elena, Klára, Eliška.

Domácí porod

Jelikož v Českém Těšíně není porodnice, rodily se děti v jiných městech. „Nejčastěji to byl Třinec, Karviná a Ostrava, ale noví českotěšínské občané loni přišli na svět i ve vzdálenějších městech, např. v Ústí nad Labem, Kolíně, Mělníku, ale i v zahraničí, například Rakousku, Velké Británii a Švýcarsku,“ doplňuje Jana Mašková. Konstatuje, že zatímco v sousedním Třinci se loni narodilo sedm dětí doma, u nás ani jedno.

„V Českém Těšíně se děti rodí doma zcela výjimečně. V posled-



Nový domov našlo v Českém Těšíně také třináct křesťanských uprchlíků z Iráku. Kromě dvou žen si všichni našli práci. Jeden z nich, Karam Al-Ajmaeah, se připravuje na studium vysoké školy.

FOTO | ZUZANA SEDLÁČKOVÁ

ních šesti letech je to převážně jedno dítě ročně, pouze v roce 2015 přišly na svět dvě děti doma,“ doplnila Mašková.

Nezaměstnanost

I když je Moravskoslezský kraj se 7,5procentní nezaměstnaností stále druhým nejvíce postiženým regionem v republice po Ústeckém kraji, situace se zlepšila a firmy mají problémy najít kvalifikované zaměstnance.

Podíl nezaměstnaných osob dosáhl na konci roku v bývalém okrese Karviná hodnoty 10,33 procenta. Ve srovnání s prosincem 2015 to bylo o 0,63 procenta méně.

Nejvyšší hodnotu zaznamenala tradičně Karviná (13,32 procenta), Doubrava (12,57 procenta), dále následuje Orlová (11,21 procenta), Havířov (10,87 procenta), Bohumín

(8,14 procenta), Český Těšín (7,93 procenta). Chotěbuz měla nejnižší ukazatel na Karvinsku - 4,46 procenta, Rychvald 5,30 procenta, Těrlícko 5,55 procenta.

„Na konci roku jsme na kontaktních pracovištích v okrese Karviná evidovali celkem 18 153 uchazečů o zaměstnání, jednalo se o nejvyšší počet v roce 2016. Meziročně byl zaznamenán úbytek ve výši 1348 osob, tj. o 6,9 procenta,“ uvedla ředitelka kontaktního pracoviště Úřadu práce v Českém Těšíně Věra Drastichová.

Nejvíce se zvýšil počet nabídek pro nástrojáře, prodejce, řidiče autobusů a nákladních automobilů. Ubylo volných míst pro pracovníky ostrahy a bezpečnostních agentur, ošetřovatele a pracovníky v sociálních službách. (DH)

DOTAZ NA ROSTISLAVA ZABYSTRZANA, PŘEDSEDU OBLASTNÍ HOSPODÁŘSKÉ KOMORY, DLOUHOLETÉHO ŘEDITELE FIRMY STEELTEC A RADNÍHO MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

Jak se vyvíjí situace na trhu práce?

Z pohledu zaměstnavatele velmi špatně a je to skutečně paradox. Poslední tři roky přetrvává ekonomický růst. Firmy v regionu mají hodně zakázek, ale bohužel mají problém s jejich realizací a často je musejí odmítnout. Nedostává se místních zaměstnanců. Chybí technicky vzdělaní lidé a výrobní závody budou mít velký problém zakázky realizovat do doby, než přijde nová kvalitně technicky vzdělaná generace, která bude technicky vzdělaná. Zdůrazňuji, že je to otázka celé generace, což je velmi dlouhá doba.

Vláda bohužel před touto problematikou zavírá oči, místo aby podnikům pomohla různými řešeními, a to jak v oblasti nastavení středního školství, tak lépe připravit mož-

nosti přijímání zahraničních dělníků, především z Ukrajiny. V tom nevidím nic špatného, pokud mají pomoci udržet český průmysl a zachovat rozvoj podniků do budoucna. I v minulosti, v době rozmachu hutnictví a hornictví, si region vypomáhal přílivem pracovní síly například z Halicé.

České školství šlo v minulosti špatným směrem, citelně chybí lidé, kteří jsou technicky i manuálně připraveni. Určitá chyba je i v myšlení rodičů, kteří by chtěli mít v rodině nejraději právníka, ekonoma a manažera a věří, že tak dítěti zajistí skvělou budoucnost.

Jenže to je omyl. Dnes je na trhu práce mnoho nezaměstnaných ab-

solventů především humanitních oborů a přitom skutečně, a platí to možná ještě více než kdysi, to zlaté dno má především řemeslo. Například v naší firmě jsme zaměstnancům v krátké době třikrát zvedali platy a mohou získat mnoho benefitů. Firmy si schopné pracovníky přetahují. V regionu se headhunteri neperou o bílé límečky, ale o schopné elektrikáře, nástrojáře.

V rámci hospodářské komory jednáme o změnách v oborovém školství s novým vedením kraje, které je tomu velmi nakloněno. Také pozitivně kvitují, že velké podniky se snaží řešit tristní situaci a samy otevírají svá učňovská školství, stejně jako tomu bylo

v minulosti. Jsou to například Třinecké železárny anebo Bonatrans v Bohumíně. Připomenu, že absolventi těchto učebních oborů uměli téměř všechno, od obrábění přes svařování až po obsluhu a programování CNC technologií a takoví si dnes skutečně mohou vybírat mezi nabídkami.

Stále postrádám významnou podporu legislativní i ekonomickou. Je potřeba, aby byly změny rychle prosazeny na úrovni vlády, peníze je třeba přesměrovat od podpory studií, jejichž největším hmatatelným výsledkem je titul, avšak velice často nepoužitelnost v praxi, do větší podpory technického školství a zázemí pro ně. (DH)

Srovnání porodnosti a rozvodovosti s rokem 1950

S prvním lednem roku 1950 nařídil stát vedení matriční agendy národním výborům v nově zřízených matričních obvodech. Od tohoto data můžeme, bez obtížného hledání ve starých knihách narození vedených církvemi, říci, jak se vyvíjel počet dětí narozených v jednotlivých obcích.

Ženy ještě hodně rodily doma

Podle dat Českého statistického úřadu (ČSÚ) přibýlo v roce 1950 městu Český Těšín narozením 259 dětí. Tehdejší městský národní výbor v té době vedl knihy narození jak pro město Český Těšín, tak pro okolní obce, které byly v té době ještě samostatné (oba Žukovy, Mosty, Mistřovice, Koňákov, Stanislavice, Chotěbuz, Zpupná Lhota). Do knih narození se zapisovaly děti narozené na území dané obce.

„V roce 1950 bylo do matričních knih narození zapsáno celkem 854 nových občanků, z toho 734 do knihy narození města Český Těšín a 120 do knih narození vedených pro okolní obce. Je třeba ovšem přihlídnout k tomu, že naše porodnice byla jednou z mála v regionu, a tak zde přiváděly na svět své děti ženy od Mostů u Jablunkova po Karvinou. Proto například předseda Akademie věd Jiří Drahoš, ač Jablunkovčan, má v rodném listě zapsáno jako místo narození naše město. Z údajů vedených v matrikách můžeme vysledovat, že zhruba 30 procent novorozenců přivedly jejich maminky na svět doma, přestože nemocnice měly „za humny“. Domácí porody tehdy nebyly nic neobvyklého,“ říká dlouholetá československá matrikářka Bronislava Hamanová.

Z celkového počtu 854 narozených dětí mělo 404 dětí alespoň jednoho z rodičů s trvalým pobytem na úze-

mí města. Neznamenalo to však, že se dítě počítalo do počtu narozených československých občanů.

„Údaje z matričních knih neodpovídají plně údajům publikovaným ČSÚ. V současné době se místo pobytu dítěte v době jeho narození určuje podle pobytu matky, v minulosti tomu zřejmě bylo obdobně, proto je počet narozených československých občanů o tolik menší než počet dětí, které se v roce 1950 v Českém Těšíně narodily,“ doplňuje kolegyni vedoucí oddělení organizačních a správních agend Jana Mašková.

Sloučení teprve mělo nastat

Podle údajů ČSÚ čítal Český Těšín v roce 1950 pouhých 13 014 obyvatel (stát ještě neprovedl rozsáhlé slučování malých obcí). Svibice se sice připojila už v roce 1948, ale až k 1. červenci 1960 byl připojen Dolní Žukov. Mosty ve stejném roce připadly Mistřovicím. S účinností od 1. ledna 1975 byly připojeny dosud samostatné obce Horní Žukov, Chotěbuz, Mistřovice a Stanislavice.

Umíralo ještě hodně novorozenců

Okres Český Těšín měl v roce 1950 celkem 83 479 obyvatel. Narodilo se zde 2113 dětí (v nemocnicích 642, z toho vyplývá, že v podhorských obcích se rodilo ještě ve větší míře doma než ve městě).

Z celkového počtu novorozenců bylo mrtvých 43 a 78 nezralých, 121 dětí zemřelo do jednoho roku věku, z toho 59 v průběhu prvního měsíce života. Do statistik se už začínala promítat snižující se úmrtnost. Zatímco roce 1900 z 1000 novorozenců umíralo do jednoho roku věku zhruba 220, po válce Československo zaznamenává jeden z nejrychlejších poklesů úmrtnosti v Evropě. I když z dnešního pohledu je to vysoká mortalita novorozenců i kojenců. Pro srovnání – na území celé České republiky se v roce 2015 nedožilo prvního roku života jen 157 dětí, tedy jen o něco více jako na území tehdejšího okresu Český Těšín.

Pouhých 16 dětí ve městě mimo manželství

„Mimo manželství přišlo tehdy v rámci okresu na svět 86 občanků, ve městě pak pouhých 16. Dnes se svobodným nebo rozvedeným matkám narodí téměř polovina dětí,“ říká Jana Mašková. ČSÚ uvádí, že v České republice roste trvale podíl mimomanželských dětí od



Ateliérová fotografie svatebčanů v roce 1950. Druzičky jsou z Českého Těšína, nevěsta z Orlové.

FOTO | ARCHIV

roku 1989. Pod deseti procenty byl naposledy v roce 1991. V roce 2010 se poprvé více než 40 procent dětí narodilo neprovdaným matkám. V posledních letech pak tento podíl roste zhruba o 1,5 procenta ročně. Tímto tempem by tak už v roce 2017 mezi narozenými dětmi převládaly ty nemanželské.

Lidé se více ženili a méně rozváděli

Matriky na území okresu registrovaly v témže roce 1119 manželství a 53 rozvodů, v Českém Těšíně (opět bez tehdy samostatných obcí) 72 sňatků a 11 rozvodů. V celém Československu bylo v roce 1950 rozvedeno 12,1 procenta manželství, což znamená, že Český Těšín byl tehdy hodně pod průměrem a svazky zde byly trvalejší.

Podle zjištění statistiků dnes nezdařem končí přibližně každé druhé české manželství. Rozvodovost v Česku překročila hranici 40 procent poprvé v roce 1996. Do konce 80. let minulého století nedosahovala 30 procent. V polovině 60. let

nevydržela zhruba pětina manželství.

Žebříček vedli Jan a Marie

Nejčastější jména, která rodiče svým dětem v československé porodnici dávali před 67 lety, byla Jan, Josef, Karel, Jiří, Jaroslav, Miroslav a Petr, u děvčat Anna, Marie, Marta, Helena, Dagmar, Jana a Jiřina.

Celostátně vedla ve stejném roce jména Marie, Jana, Věra, Anna, Eva, Jaroslava, u chlapců Josef, Jiří, Jaroslav, Jan, František, Miroslav.

Například dnes velmi oblíbené Natálie se v celém Československu vyskytovaly ojediněle, naopak děti se jménem Naděжда se za rok 1950 narodilo od Aše po Novou Sedlici celkem 453. Dominik podle dostupných informací tehdy nepřišel na svět žádný, ale hojně bylo dnes „zapomenutých“ Vasylů, Mykhaylů, Volodymyrů.

Nejméně častá byla v roce 1950 jména Běla, Athina, Arnošta, Ancika, Cilka, Draga, Vendolína a Andělín, Anděloslav, Barnabáš, Aristotelis, Atanáš, Alin. (DH)



Ateliérová fotografie svatebčanů v roce 1950. FOTO | ARCHIV

V čem bydlíme – panelové sídliště Svibice (2. část)

Vážení čtenáři,

navazujeme na poslední, prosincové číslo, kdy se s ohlasem setkal článek o počátcích svibického sídliště. Tento útvar, ač nejmladší ve městě, již má 35 let. V tomto a dalším čísle vám nabídneme popis dvou konstrukčních typů použitých ve Svibici, ve kterých bydlí tisíce našich obyvatel.

Marian Lipták, který se specializuje na mapování panelových domů v celém bývalém Československu, přislíbil, že pro Těšínské listy zpracuje do dalších čísel zbývající typy domů použitých stavebníky v našem městě. Nevyhne se ani stylu SORELA, který je cihlovou zástavbou, ale patří k typizovaným domům. Ve středu města jím v 50. letech minulého století stavebníci poměrně umně zaplnili proluky dokonce celými obytnými bloky. Budeme rádi, pokud se nám podaří doplnit tento cyklus i o příběhy lidí, kteří v těchto domech bydlí.

Pokud máte nějaké postřehy, nápady, podněty, máte původní vybavení panelového bytu, pište na adresu redakce: Těšínské listy, Městský úřad, náměstí ČSA 1/1 nebo na adresu tesinskelisty@gmail.com. **DOROTA HAVLÍKOVÁ**

Sídliště Svibice je nejmladší částí Českého Těšína, která začala vznikat v roce 1980. V 80. letech již byly panelové domy poměrně „vychytané“ a komfortní. Než začneme poznávat paneláky ze Svibice, projdeme si nejprve stručně historii panelových domů s významnými milníky.

Paneláky existují přes 60 let

Vývoj panelových domů v České republice má kořeny už ve 40. letech minulého století. První panelový dům v Československu byl postaven již v roce 1953 ve městě Zlín (tehdy Gottwaldov). Tyto domy byly ještě zdobené a dosahovaly maximální výšky pět pater, jejich označení bylo G40. Vývoj rychle pokračoval, vznikaly další typy, nejdůležitějším je typ G57, který vznikl opět v Gottwaldově v roce 1957. G57 je z hlediska vývoje velmi důležitý, protože se jednalo o první celostátně používaný typ (najdeme ho od Mostu až po Žilinu), v Těšíně se však nenachází. Na jeho základě vznikl další celostátní typ – T06B.



Nejstarší ulici na sídlišti Svibice je Okružní, ta byla vystavěna z typů T06B-BTS o 13, osmi nebo šesti podlažích.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Panelové domy T06B se stavěly skutečně v celém Československu a prakticky není město, ve kterém by se nějaký exemplář nenacházel. Nelekejte se ale, že máme všude stejné paneláky! Výhodou typu T06B je to, že si ho mohl každý kraj, nebo i větší město upravit k obrazu svému, což se i dělo.

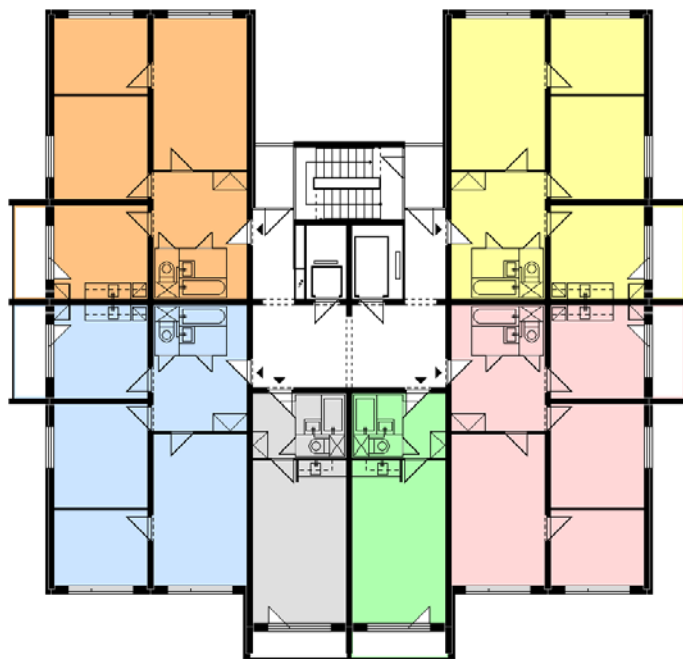
První domy soustavy T06B se začaly stavět v první třetině 60. let a jejich výstavba skončila prakticky až se sametovou revolucí. Ve vývoji této soustavy, potažmo i všech dalších, jsou důležité roky 1972 a 1979. Od roku 1972 musely být panelové domy mnohem tužší (odolné proti výbuchu plynu, nárazu vozidla) a bezpečnější (požární ochrana). V roce 1979 se velmi zpřísnily normy ohledně tepla, a tak se paneláky musely opět přepracovat (lepší okna, střechy i obvodové pláště).

Panelové domy na sídlišti Svibice byly vyvinuty již podle nejprísnějších norem, a tak je lze označit za velmi pokročilé.

Ostravský typ T06B-BTS

Výstavba sídliště začala typem T06B-BTS. Tato soustava je původem z Ostravy a zkratka BTS odkazuje na stavební podnik Bytostav, který ji vyvinul a také byl pověřen výstavbou Svibice.

Konstrukční soustava T06B-BTS má několik charakteristických vlastností, dle kterých se odvíjí i dispozice bytů. Jedná se o soustavu s příčným nosným systémem, čili každá příčná stěna (kolmo ke stěně s oknem) je nosná. Tyto nosné stěny mají tloušťku 20 cm a byly na ně kladeny stropní panely s jednotnou délkou 3,6 metru. Díky tomu všechny místnosti mají stejnou šířku 3,4 metru (stropní panel leží z každé strany 10 cm na nosné stěně). Soustava příčných nosných stěn je doplněna po-



V soustavě T06B-BTS se na Svibici stavěly věžové domy s 13 nadzemními podlažími a řadové domy o 6 nebo 8 NP. Jak řadové, tak věžové domy existují ve dvou dispozičních provedeních. Dispoziční řešení bytů v soustavě T06B-BTS s pěti a šesti (na snímku) byty na patře.

REPRO | ARCHIV MARIANA LIPTÁKA

délné ztužujícími stěnami, které jsou umístěny ve středu půdorysu a zjednodušeně řečeno chrání dům proti zhroucení se na stranu, například při náporu větru. Ve věžových domech jsou nosné stěny na oba směry a jedná se o tzv. kombinovaný nosný systém. Pomocí cementové zálivky ve styčích všech nosných panelů bylo dosaženo vysoké prostorové tuhosti. Tento proces zmonolitnění udělal z panelového domu zjednodušeně řečeno jeden kus železobetonu – „bunkr“.

Soustava T06B-BTS měla všechny pokročilé vlastnosti, které jí ukládaly nové normy: nový typ oken s gumovým těsněním, sendvičový obvodový plášť (od výroby se v něm nachází polystyrénová vrstva - zateplení) nebo dvouplášťovou střechu. Spáry mezi panely byly úzké a vyplněné

trvale pružným tmelem, což bylo ve své době velmi pokročilé řešení.

Myslelo se také na požární bezpečnost

Napadlo vás někdy, proč je ve věžících na schodišti v mezipatře ta stěna z drátoskla? Jedná se o pokročilý prvek požární ochrany. Stěna z ocelových rámu zasklených drátosklem slouží pro evakuaci osob v případě požáru na druhé straně chodby (kde se nachází běžný vstup na schodiště). Část stěny lze otevřít a uniknout tak na schodiště. I samotný fakt, že schodiště je od chodby s byty stavebně odděleno, přispívá k požární bezpečnosti – zabránění přístupu kouře do prostor schodiště. Z toho důvodu by měly být všechny dveře na schodiště vždy zavřené.

MARIAN LIPTÁK



Levá strana snímku zachycuje typ T06B-BTS a pravá OP1.11 – jedná se tedy o zlom, ve kterém se změnil typ použité soustavy.

Co vás trápí? ptali se seniorů policisté

Snídaně s městskou policií se staly u nás tradicí. Ta letošní naplnila prostory Čítárny a kavárny Avion k prasknutí. Zatímco strážníci informovali veřejnost o změnách a novinkách, lidé si jim vylévali srdce.

Hlavním problémem z pohledu občanů v oblasti bezpečnosti jsou bezohlední řidiči a cyklisté. „Udivuje mne, že již není v povinné výbavě kola zvonek, mladíci pak na mne hulákají zezadu Uhní, babo!“ postěžovala si jedna z žen. Právě cyklisté jezdící po chodníku bez osvětlení jsou prakticky evergreenem v každoročních stížnostech.

Lidé si také u malé snídaně posteskli na sousedy krmící holuby, pejskaře neuklízející po svých miláčcích. Jedna ze senierek se také za-



jímala, jak má využít situace, kdy ji volají podvodníci o peníze, tak, aby je pomohla policistům dopadnout.

„Informovali jsme občany o zásadních událostech v loňském roce a o našich zásadách a také o změnách, které nastaly se začátkem roku, například o kontrolách, čím lidé topí,“ uvedl ředitel městské policie Petr Chroboczek. Ten nabádal hlavně seniory, aby se neostýchali volat dozorcům, když mají z něčeho obavy nebo jsou svědkem přestupku či trestného činu. „Právě díky všímavým a aktivním občanům se daří překazit mnohou nelegální činnost. Připomenu jen, že díky jedné ženě jsme dopadli podvodníky, kteří okrádali seniory, nebo jsme předali k řešení nepoctivé podomní prodejce,“ doplnil Chroboczek.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Praktyczna i patriotyczna edukacja studentów

Studenci Wyższej Szkoły Finansów i Prawa w Bielsku-Białej odwiedzili w grudniu Zaolzie.

Uczelnia od kilku lat realizuje zajęcia oraz badania naukowe z zakresu prawa, finansów, informatyki oraz coraz bardziej aktualnego i cieszącego się zainteresowaniem kierunku - bezpieczeństwa wewnętrznego. Doświadczenia wskazują, iż w regionie przygranicznym można mówić o międzynarodowym wymi-

arze bezpieczeństwa. Wartym podkreślenia jest fakt, że Uczelnia jako jedna z nielicznych placówek w Polsce umożliwila studentom, oprócz przedmiotów bezpośrednio związanych z problematyką bezpieczeństwa, naukę języka czeskiego i słowackiego, realiów i kultury.

W ramach zajęć zorganizowanych przez pracowników WSFiP, kierownika Katedry Bezpieczeństwa Wewnętrznego Ryszarda Bełdzikowskiego oraz wykładowców Jana

Kubiczka i Janusza Miki studenci zaliczyli zajęcia z języka czeskiego i słowackiego oraz edukacji międzykulturowej. Warsztaty językowe przeprowadzone zostały w Centrum Pedagogicznym dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Czeskim Cieszyńsku. Wykład na temat bezpieczeństwa mieszkańców regionu przygranicznego przeprowadził w Komendzie Miejskiej Policji Republiki Czeskiej w Czeskim Cieszyńsku komisarz porucznik Jaro-

slav Byrtus. Studenci wraz z wykładowcami zwiedzili również historyczne miejsca regionu, cieszyńską Wałkę i Konteszyń, oddając hołd ofiarom II wojny światowej oraz polskiemu lotnikom-bohaterom, porucznikowi Franciszkowi Żwirce i inżynierowi mechaniki Stanisławowi Wigurze. Krótkie, ale intensywne zajęcia pokazały, jak istotną kwestią jest bezpieczeństwo i patriotyzm oraz edukacje w powyższych zakresach.

BARBARA KUBICZEK

Děti jsou k přijímání nových informací otevřenější než dospělí

Největší „mozkový“ potenciál totiž mají děti do 10 let. Z toho plyne, že dětský mozek dokáže přijmout a vyhodnotit více informací než dospělý.

To potvrzují i lektori vzdělávacích projektů společnosti EKO-KOM. Na osvětlu třídění odpadu mezi dětmi společnost úspěšně sází již 20 let.

Společnost EKO-KOM i v roce 2016 realizovala své výukové programy zaměřené na rozšíření povědomí o prospěšnosti třídění obalového odpadu. Jen v minulém roce byla realizována komplexní environmentální výuka na 655 základních školách, které se v téměř 6 tisících skupinách zúčastnilo více než 137 tisíc dětí. Nezisková společnost EKO-KOM ji organizuje od roku 1997 a za 20 let tak celkově oslovila zhruba 2 a čtvrt milionu dětí. Také proto patří mladší generace mezi nejaktivnější tříděče.

A díky ní patří Češi mezi nejlepší v Evropě. Každá domácnost totiž ročně vyseparuje v průměru 4 barevné kontejnery odpadu – každý z nás vytřídí v průměru přes 42 kg vytříděného papíru, plastů, skla a nápojových kartonů. „Za uplynulých 15 let obyvatelé ČR vytřídili přes osm milionů tun odpadu,“ říká Lucie Müllerová, tisková mluvčí společnosti. Nezisková společnost EKO-KOM provozuje již od roku 1999 celostátní systém, který zajišťuje třídění, recyklaci a využití obalového odpadu. Tento systém je založený na spolupráci průmyslových podniků, měst a obcí a společností nakládajících s odpady a zajišťuje, aby odpady z použitých obalů byly spotřebitelem vytříděny, svezeny sběrovou technikou, upraveny, dotříděny a konečně využity jako náhrada primárních surovin. Aby byl systém dostatečně efektivní, je třeba motivovat společnost ke třídění, a to jak děti, tak dospělí.

Vzdělávací programy a projekty společnosti EKO-KOM podporují komunikační kampaň „Má to smysl, třídím odpad!“, která si klade za cíl maximalizovat počet občanů ochotných třídít. „Pomocí vzdělávacích a komunikačních kampaní a progra-

mů chceme v následujících letech poskytovat spotřebitelům informace tak, aby se dnešních 72 procent tříděčů přiblížilo 80 procentům, což by nás opět posunulo k absolutní evropské špičce,“ uzavírá Lucie Müllerová.

(RED) FOTO | ARCHIV



Maturitní ples Obchodní akademie se vydařil



Tradiční maturitní ples Obchodní akademie v Českém Těšíně proběhl 13. ledna v KaSS "Střelnice". I když mnozí z nás tvrdí, že pátek třináctého nepřinese nic dobrého, ples se opravdu vydařil a všichni účastníci se dobře bavili až do brzkých ranních hodin.

Při této příležitosti bylo 77 žáků čtvrtých ročníků slavnostně pasováno do stavu maturantského za přítomnosti členů pedagogického sboru a rodinných příslušníků. Na ples dorazila i celá řada bývalých absolventů školy, kteří rádi za-

vzpomínali na tento nádherný okamžik.

Program byl pestrý, vystoupily mažoretky, taneční skupiny i místři společenského tance, do programu přispěli svým vystoupením i přítomní maturanti. Dámy byly okouzující a šarmantní, pánové

ve společenských oblecích galantní. Co víc si člověk může přát?

Maturantům budeme držet palce, aby úspěšně složili svou zkoušku dospělosti, a my ostatní se budeme těšit na další maturitní ples v roce 2018.

JARMILA KISZOVÁ

FOTO | ARCHIV ŠKOLY

Jak dvanáct měsíčků potěšilo prarodiče

Žáci 3. B Masarykovy základní školy a mateřské školy navštívili Centrum sociálních služeb – domov pro seniory na Sokolovské ulici. U příležitosti narozeninové oslavy uživatelů přispěli děti malým dárečkem ve formě dramatizace pohádky O dvanácti měsíčkách. Vystoupení bylo diváky oceněno velkým potleskem. Přijem-

ně strávený čas děti a senioři společně zakončili zpěvem lidových písní. Zvláštní poděkování patří vedení a pracovníkům Centra sociálních služeb za milé přijetí, vstřícnou spolupráci, propůjčení rekvizit, odměnu pro děti a paní učitelku. Děkujeme.

TAJÁNA ČIAKOVÁ, TŘÍDNÍ UČITELKA

FOTO | ARCHIV ŠKOLY



Téměř tuna použitých tuků neskončila v kanalizaci

Český Těšín byl před dvěma lety prvním v kraji a je stále jedním z mála měst, kde se sbírají použité potravinářské jedlé tuky a oleje.

Za loňský rok jsme vložili do speciálních nádob téměř tunu této suroviny.

„Na použité jedlé tuky jsou k dispozici speciální 120litrové zelené nádoby, které jsou rozmístěny na pěti místech. Svoz jednou týdně zajišťuje firma, která zajišťuje sběr, přepravu, využívání a odstraňování komunálních odpadů,“ říká referentka odpadového hospodářství Lenka Kročková.

Nádoby na jejich sběr zájemci najdou u kostela v Dukelské ulici, vedle parku v ulici Pražská, u parko-

viště Kysucká, v Hornické ulici a také ve sběrném dvoře Na Horkách. Použité potravinářské oleje a tuky však lze odkládat pouze v plastových uzavíratelných obalech, například v PET lahvích.

Do nádob ovšem nepatří technické oleje ani maziva. Použité oleje jsou dále recyklovány a mohou najít upotřebení při výrobě energie, jako palivo, případně při výrobě kosmetiky.

Málokdo si při likvidaci zbytků odvaření uvědomuje, jak velké problémy v odpadu způsobují oleje a tuky. Tukové částice se při ochlazení shlukují a nabalují na sebe další odpad. Sražený tuk může uvnitř potrubí vytvořit velmi odolnou ucpávku a zneprůchodnit ho. (DH)

Svaz postižených civilizačními chorobami děkuje městu

Svaz postižených civilizačními chorobami v Českém Těšíně uskutečnil pro své členy každoročně pár krásných akcí díky podpoře Městského úřadu Český Těšín, stejně tomu tak bylo i v roce 2016.

Kromě výroční členské schůze s nádherným kulturním programem v podání žáků ZUŠ Pavla Kality jsme letos znovu slavili MDŽ. V květnu jsme smažili „vaječinu“

a v červnu jsme uskutečnili pro všechny členy pěknou akci „Trénuj paměť“, která nás nadchla, protože to byl v podstatě den plný her a občas je třeba si hrát!

Hlavní akcí roku bývá tradičně zájezd do okolí, který organizujeme i pro další zájemce z Klubu seniorů. Letos to byl výlet na Trojmezí na Hřavu. V létě pro nás požárníci uspořádali krásnou požárněbezpečnostní akci s přednáškou a ukázkami požární tech-

niky a záchranářských prací. Byli jsme nadšeni nejenom my, ale i naši vnuci, které někteří členové přivedli. Průběžně celý rok jsme pořádali drobné kurzy zdravého vaření.

Před Vánocemi nás vždy nádherně naladí adventní posezení, které nám zpestří svým vystoupením žáci ZUŠ s panem učitelem Pyskem. Nádherná! Slavíme i narozeniny každého člena, zazpíváme si a pobavíme se!

Tolik překrásných zážitků bychom nemohli zažít, nebýt pochopení zastupitelů Městského úřadu Český Těšín a malé dotace z rozpočtu města. Máme velikou radost, že na nás myslí, umožňují nám drobné radosti, umožní setkávání, nová poznání a radostné začleňování do městské společnosti.

Za to patří všem na vedení města Český Těšín náš srdečný a vřelý dík!

MARIE PROCHÁZKOVÁ

Stavební vývoj Českého Těšína do roku 1939 (25. část)

Prodejní stánek Antona Sikory

Na ul. Odboje mezi domy o. č. 4 a 10 se dodnes nachází nezastavěné prostranství, které od roku 1967 obhospodařovaly Českotěšínské restaurace a jídelny, jež zde provozovaly tzv. Slezskou restauraci. Tento pozemek původně patřil k domu na Hlavní třídě 26/23 (viz Stavební vývoj 6. část). V roce 1921 tehdejší majitelka Julie Šmolc uzavřela smlouvu s pekařem Antonem Sikorou o pronajmutí části pozemku pod stavbu prodejního stánku. Sikorova pekárna se nacházela na Hrabinské ulici v domě o. č. 32B. Zděný objekt s půdorysnými rozměry 3,3 x 4,6 m postavil Anton Wicherek. Není známo, kdy byl tento stánek zbourán, ale jelikož přilehal ke stěně domu Mosese Löbl Maye (viz minulé číslo), musel být stržen nejpozději v roce 1928.

Stavba č. 1913/10A

Stáj Josefa Šmolce

Manžel Julie Šmolc, Josef, který vykonával hostinskou činnost ve svém domě na Hlavní třídě 26/23, nechal v roce 1912 postavit zděnou stáj s vozovnou pro osm koní. Projekt připravil a stavbu realizoval Ludvig Kametz. Byl to v pořadí již druhý návrh. Předchůdcem byl o dva roky mladší nerealizovaný projekt rovněž těšínského stavitele Antona Horného. Kolem roku 1921 malíř pokojů a lakýrník Rudolf Kotzur, který dosud bydlel na Starem Targu 6, odkoupil tuto stáj s cílem přestavby na obytný dům. Projekt, který počítal s nadstavbou druhého podlaží, připravil Paul Skrobánek počátkem roku 1922. Avšak tato adaptace nikdy neproběhla. Se změnou vlastníka došlo k vyčlenění objektu jako samostatného celku, kterému bylo přiděleno osobní konskripční číslo 457 pro městskou čtvrť Saská kupa a orientační číslo 6 pro Mervillovu ulici. Kolem roku 1928 byl tento objekt prodán rodině Bergmannových, kteří ho pronajímali obchodníkovi s partiijním zbožím Mojžíšovi Kornhäuserovi.

Stavba č. 23/10

Dům Rudolfa Kotzura

Po odstoupení od přestavby stáje na obytný dům se Rudolf Kotzur s manželkou Elisabethou, která se živila krejčovstvím, rozhodl pro vý-

stavbu zcela nového domu. Projekt opětovně připravil Paul Skrobánek v roce 1924. Výstavbě předcházela demolice vozovny, která byla součástí stáje a která zasahovala do obrysu budoucího domu. Dům byl původně dvoupodlažní s obchodními místnostmi v přízemí. Současný vzhled získal teprve v roce 1932, kdy byla provedena nadstavba třetího podlaží a podkrovní stavebníkem, práce provedl Paul Palla z Fryštátu. Novému stavení bylo přiděleno konskripční číslo 239 pro městskou čtvrť Saská kupa a orientační číslo 10.

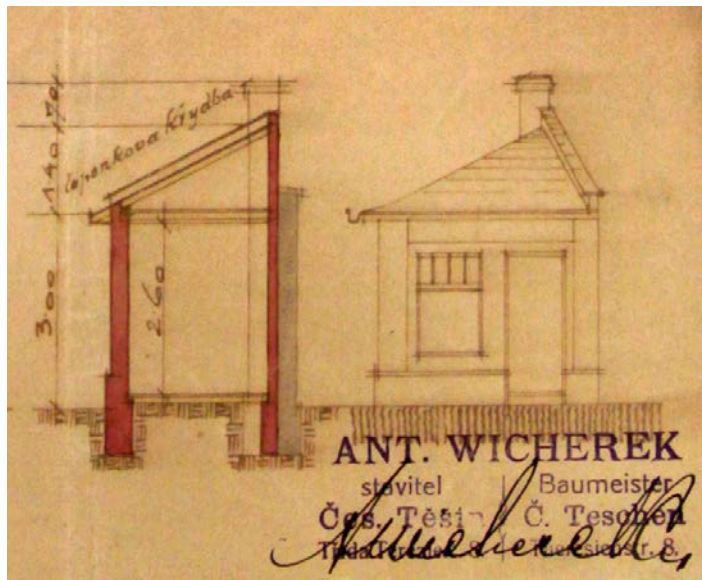
Rodina Kotzurových po generace provozovala malířství a natěračství. Dle Všeobecného adresáře Českého Těšína víme, že se touto profesí živil také Josef, Johann a Friedrich. Nicméně pouze Rudolf měl svou pobočku rovněž v polské části města na ul. Ratuszowa 5. Obchodní místnosti využíval mezi jinými Jakób Silbermann - partiijní zboží, Paul Brudny - dámské kadeřnictví, Karl Słowik - ovoce a zelenina a od roku 1929 řemenář a sedlář Jerzy Kłapsia.

Stavba č. 22/12

Dům Moritze Elsnera

V sousedství Kotzurova domu byl v roce 1931 postaven v expresionistickém stylu činžovní a obchodní dům pro Moritze Elsnera. Projekt v roce 1930 zhotovil významný architekt Alfred Anton Wiedermann, který se narodil 2. ledna 1890 v Těšíně v rodině státního úředníka. Základní školu absolvoval v rodném městě, načež následovala dvouletá praxe u stavebníka Carla Friedricha. V období 1908-1912 se vzdělával na stavební průmyslové škole v Brně. Následující dva roky strávil v projekční kanceláři Maxa Hansa Joly v rodném Těšíně a od roku 1914 začal studovat ve Vídni, kde byl o dva roky později povolán do armády. Po návratu z fronty v roce 1919 otevřel vlastní projekční kancelář, která se nacházela v hotelu "Pod Brunatnym Jeleniem" na těšínském náměstí.

Byl ženatý s Margaretou Borger, se kterou měl syna Edwina. Kolem roku 1935 se Wiedermannovi přestěhovali do Bielska, kde bydleli do konce druhé světové války. V době německé okupace byla projekční kancelář zavřena, důvodem měl být židovský původ manželky a polské vlaste-



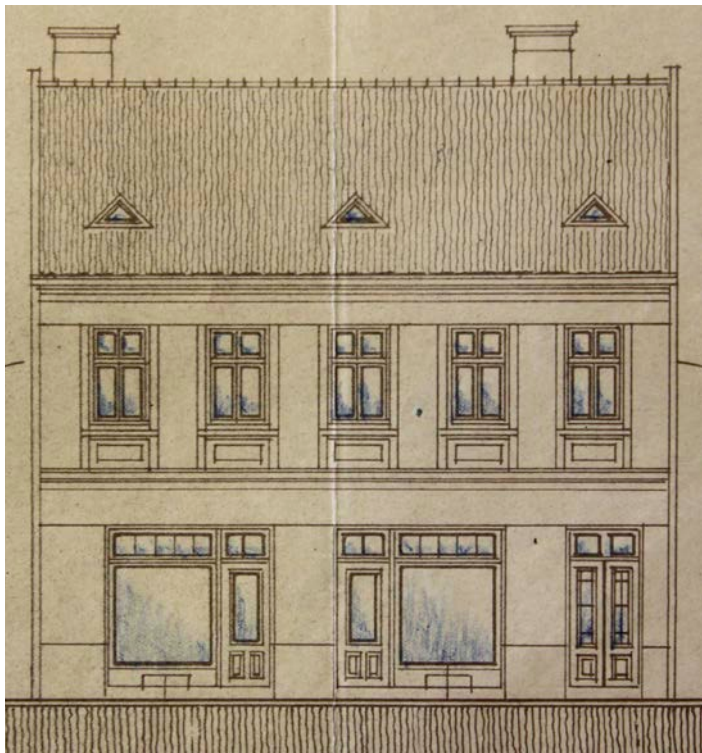
Projekční návrh prodejního stánku Antona Sikory.

FOTO | STAVEBNÍ ARCHIV MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN



Dnes obchod se smíšeným zbožím, kdysi stáj Josefa Šmolce.

FOTO | CZESŁAW KRAINA



Původní vzhled Kotzurova domu dle projektu z roku 1924.

FOTO | STAVEBNÍ ARCHIV MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN



Současný pohled na dům Rudolfa Kotzura.

FOTO | CZESŁAW KRAINA

necké aktivity syna. V roce 1944 byl otec zatčen a následně deportován do pracovní pobočky koncentračního tábora Buchenwald. Po válce se rodina přestěhovala do Katowic, kde pracoval do roku 1957. Ve stejném roce emigroval do západního Německa, kde 11. února 1971 zemřel v Baden-Badenu.

Před započítím vlastních stavebních prací musel být nejdříve zbourán přízemní dům s hospodářskou budovou. Tyto objekty byly postaveny Johannem Schneiderem v roce 1905 pro formana Paula Michalika a jeho ženu Ewu. Stavení neslo konskripční číslo 155 a orientační číslo 6. Za první republiky byl dům prodán výrobcí lamp Josefovi Arbterovi a jeho man-

želce Filoméně. Dne 18. srpna 1930 byl dům zbourán a jeho majitelé se přestěhovali do domu na dnešní Alšově ulici 26. V září téhož roku byly pak započaty stavební práce na novém domě, které realizovala komanditní stavební společnost Eugena Fuldý. Stavební dozor vykonával Theodor Hauschild. Mezi domy Moritze Elsnera a Rudolfa Kotzura probíhala katastrální hranice mezi Saskou kupou a Kamencem, a proto dům Elsnera na rozdíl od Kotzurova stával již na katastru Kamence. Nově postavený dům byl 1. července 1931 schválen k používání. Po svém předchůdci zdědil konskripční číslo, avšak orientační číslo bylo pozměněno na 12. Moritz Elsner před výstavbou



Pohled z náměstí na Mervillovu ulici v roce 1928. V té době přízemní objekty patřily rodině Arbterovým. Po jejich zbourání byl zde postaven dům Moritze Elsnera.

FOTO | OKRESNÍ ARCHIV KARVINÁ



Pohled z náměstí na dům Bergmannových v roce 1946. Ve dvoře je vidět dílna, ve které se vyráběly deštníky.

FOTO | OKRESNÍ ARCHIV KARVINÁ



Reklama na dámskou kadeřnickou síň Paula Brudného z Všeobecného adresáře Českého Těšína z roku 1932.

REPRO | MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

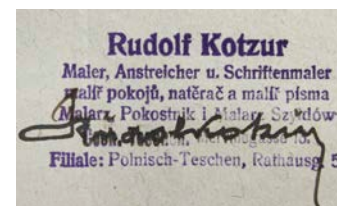
svého domu bydlel v Těšíně na ul. Frysztacka 2, kde provozoval restauraci. Přízemní obchodní prostory si pronajímali: Gustav Bruckmann – papírnictví, Herta Goldfinger – psací stroje, Ferdinand Hawerland – textilní zboží a Rudolf Bürgel – barvy a laky. Kromě obchodů se nejspíš v prvním patře nacházely dvě pojišťovací kanceláře: „Korona“ – zástupce Leo Flach a „Riunione Adriatica di Sikurta“ se sídlem v Terstu – zástupce Oskar Borger.

Stavba č. 122/11 Dům Emanuela a Klary Bergmannových

Na druhé straně Mervillovy ulice (dnes ulice Odboje) byl v roce 1928 postaven rohový dům, který rovněž navrhl Alfred Wiedermann. Jelikož stavební firma Eugena Fuldý úzce spolupracovala s tímto architektem, není proto divu, že i tato stavba byla realizována touto společností. Obchodně činnému domu bylo přiděleno konskripční číslo 267 pro městskou čtvrť Kamenec a orientační číslo 11. Rožní budova patřila manželům Bergmannovým, kteří

dříve bydleli v domě Mosese Löbl Maye (viz minulé číslo). Emanuel Bergmann se původně živil jako soustružník, nicméně v roce 1925 si otevřel dílnu pro výrobu a opravu deštníků a kravát. Kolem roku 1930 byla na nádvoří přistavěna dvoupatrová dílna, které bylo přiděleno konskripční číslo 410. Po smrti Emanuela majetek zdědila vdova Klara. Obchodní záležitosti převzali synové Isak, Natan a Siegfried. V přízemí se nacházely komerční prostory, které si pronajímali mezi jinými Otton Hirsch – textilní zboží nebo firma Ring & Zins – konfekce. Na závěr je třeba zmínit, že z židovské rodiny Bergmannů přežil holocaust pouze syn Nathan.

CZESŁAW KRAINA



Firemní trojjazyčné razítko malíře Rudolfa Kotzura.

FOTO | STAVEBNÍ ARCHIV MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN



Současný pohled na dům Moritze Elsnera.

FOTO | CZESŁAW KRAINA

OTÁZKY & ODPOVĚDI

BAREVNÉ TAŠKY NA TŘÍDĚNÍ ODPADU

? Přistěhoval jsem se do Českého Těšína, Svibice. Je možné si na městském úřadě v Českém Těšíně vyzvednout barevné tašky na třídění odpadu? Popřípadě kde? Děkuji za odpověď. M. Szturc

ODPOVÍDÁ LENKA KROČKOVÁ

Tašky na třídění odpad již nejsou k dispozici, ale město má v plánu je v letošním roce zakoupit. Informace o možnosti vyzvednutí tašek bude zveřejněna v Těšínských listech a na webových stránkách města.

NÁLEDÍ

? Dobrý den, mám dva dotazy: 1) Zda pokaždé, když bude náledí, bude podchod pod železničním přejezdem uzavřen? A kdy bude zase otevřen? Dle mého názoru například dnes (12. 1.) v Těšíně náledí není a podchod je stále uzavřen. 2) Proč není v zimě udržován celý chodník podél Frýdecké ulice (část chodníku od střediska Eden do poloviny Albrechtovy školy a cca polovina chodníku před gymnáziem)? Děkuji za odpověď. Dana Müllerová

ODPOVÍDÁ STANISLAV CICHY

1) Jelikož dotazů na uzavření podchodu došlo vícero a svým obsahem jsou podobné, zpracovali jsme jedinou odpověď, která je obecná a reaguje na všechny došlé dotazy takto: Uzavření podchodu Správou železniční a dopravní cesty, státní organizace, Ostrava nebylo městu avizováno, k okamžitému uzavření přistoupila SŽDC v pondělí 9. 1. 2017 ve 14 hodin během schůzky se zástupci města na místě samém. Městu nebyla nabídnuta žádná jiná varianta schůdnějšího řešení, bylo pouze vyzváno k urychlenému označení zneprůchodnění na vstupech. Vzhledem k tomu, že podchod neuzavřelo město, neumíme dnes ani odpovědět, kdy SŽDC průchod obnoví. Po 11. 1. 2017, kdy bylo náledí odstraněno a teploty stouply, mělo město snahu podchod zprovoznit a zajistit

Lidé více třídí oblečení

Speciální kontejnery na použité oblečení slouží občanům Českého Těšína od začátku roku 2013.

Vloni do nich obyvatelé města vložili rekordních 28,54 tuny oděvů, o téměř 0,8 tuny více než vloni a o téměř o 4 tuny více než předloni. To znamená, že objem pevného odpadu putujícího na skládku je menší.

Město tato služba nic nestojí – odpadová firma systém financuje sama. „Četnost vyprazdňování nádob se přizpůsobuje potřebám, nyní je to jedenkrát týdně,“ říká referentka odpadového hospodářství Lenka Kročková.

Do velkých modrých nádob patří použité oblečení z nejrůznějších materiálů, páry bot a deky. Veškeré textilie musí být čisté, suché, v dobrém stavu, složené a uložené v igelitových pytlích, páry bot přivázané k sobě. Do nádob nepatří krejčovský odpad, špinavé a roztrhané oblečení, koberce nebo matrace.

Podle odborníků může většina použitého oblečení a textilních výrobků stále plnit svoji původní

funkci. Zbývá část je nastříhána na menší kusy a recyklována jako pomůcky pro úklid, nebo pro opětovné použití v textilním průmyslu. Sloužit může také jako zdroj energie.

Je to i příspěvek k charitativnímu dílu – část oblečení a zisku putuje potřebným.

„O službu jsme stáli dlouho, od začátku milénia, ale tehdy v Česku nikdo sběr oblečení realizovat nechtěl. Zájemce jsme našli v roce 2007 až v Polsku a museli jsme čelit problémům s celníky. Firma to nakonec po dvou letech provozování systému vzdala. Jsem velmi rád, že se službu podařilo obnovit,“ vzpomíná iniciátor recyklace starého oblečení a dnešní zastupitel Milan Pecka.

Ve městě je možné použité textilie odevzdat také do charitativního obchůdku nebo do noclehárny diakonie. Lidé si i díky osvětové kampani uvědomují, že tak zajistí výrobkům delší život a šetří tím i životní prostředí, nejen úsporou místa na skládkách, ale také úsporou energií a surovin potřebných pro výrobu. (DH)

stálou zimní údržbu, avšak tento návrh nebyl SŽDC akceptován. Sdělujeme, že město a SŽDC se dohodly 16. 1. 2017 na odstraňování náledí v podchodu a tímto dnem se taktéž ve 12 hodin podchod zprůchodnil. 2) Všechny úseky místních komunikací IV. třídy – chodníků na ul. Frýdecká (od ul. Jablunkovská po ul. Průmyslovou) jsou v Plánu zimní údržby města Český Těšín a provádí se správcem komunikací strojně a následně dočišťováním ručně, z důvodu překážek na nich (zábradlí, dopravní značky apod.). Mohlo se proto stát, že vámi zmíněný úsek chodníku, který pro vás nebyl schůdný, nebyl ručně dočištěn. Odbor místního hospodářství provádí kontroly všech udržovaných pozemních komunikací města Český Těšín. V případě stížnosti se obraťte (pokud možno ihned) na zodpovědného referenta místního hospodářství: Stanislav Cichy, tel. č.: 553 035 533, mobil. č.: 739 323 867 nebo e-mail: cichy@tesin.cz.

MĚSTSKÝ ROZHLAS

? Mám dotaz k městskému rozhlasu, který neplní svoji funkci při hlášení. Problém je v tom, že hlášení nastává ihned po znělce upozorňující na hlášení. Tedy pronikavý tón ohlašující hlášení je vcelku do bytu slyšitelný, text hlášení však už nikoliv. Konkrétně než stačím otevřít okno, a to velmi rychle, slyším již jen: "... děkujeme za pochopení." Doporučuji, aby buď zazněla znělka např. 3x, nebo mezi znělku a hlášení vložit krátkou přestávku pro možnost otevření okna a tím vyslechnutí celého hlášení.

ODPOVÍDÁ PETR NESTRAŠIL

Děkujeme za vaši připomínku. V případě dalších hlášení bude před samotným textem zařazena dostatečně dlouhá znělka a hlášení budou opakována. Dle potřeby může být také zvýšena hlasitost hlášení v jednotlivých hlásičích.



U příležitosti 80. výročí založení nemocnice v Českém Těšíně zveme srdečně občany na:

DĚN ZDRAVÍ A PREVENCE NEMOCNICE ČESKÝ TĚŠÍN a.s.

KDY: 24. května 2017 od 14.00 – 17.00 hodin
KDE: prostory Nemocnice Český Těšín

Nabídneme Vám:

bezplatná vyšetření a poradenství s odborníky

- měření krevního tlaku a EKG
- konzultace s kardiologem
- rozbor krve - krevní obraz, hladina cukru, cholesterol
- vyšetření břišních orgánů ultrazvukem
- analýza chodidel – vyšetření na podoskopu
- nutriční poradenství, rehabilitační poradenství, atd.

Protože bychom rádi utvořili **retrospektivní výstavu o nemocnici i lidech, kteří v ní pracovali**, tak bychom chtěli požádat o zapůjčení starých dobových fotografií nemocnice v Českém Těšíně, přilehlých prostor a parku, popřípadě i jejich zaměstnanců vyfocených v prostorách nemocnice. Zapůjčené fotografie si pouze oskenujeme a vrátíme. Fotografie, prosím, zasílejte nebo přineste na **sekretariát ředitelství p. Alici Víchové**, Ostravská 783, 737 01 Český Těšín a obálku označte svým jménem a adresou pro navrácení. Děkujeme.

web: nemocniceceskytesin.agel.cz

Významný těšínský kněz přežil těžké žaláře, po propuštění mohl pracovat jen jako dělník – Mons. Otto Furch (1916–2002)

V loňském roce uplynulo 100 let od narození Mons. Otto Furcha, významné osobnosti římskokatolické církve na Těšínsku ve 20. století. Při této příležitosti mu byla na kostele sv. Václava v Bašce v neděli 12. června 2016 odhalena pamětní deska.

Přiblížme si stručně nelehké životní osudy kněze, jež jsou nerozlučně spjatý rovněž s Českým Těšínem.

Otto Eustach Furch se narodil 20. června 1916 ve Frýdku jako třetí syn Anny a Leopolda Furchových. Po maturitě na Státním československém reformním reálném gymnáziu v Českém Těšíně 12. června 1935 vstoupil koncem září téhož roku na bohoslovecké učiliště a do semináře ve Vidnavě. Zde se na duchovní povolání v československé části vratislavské arcidiecéze připravovali bohoslovci tří národností – české, polské a německé. Ve Vidnavě poznal jediného Čecha ve zdejším pedagogickém sboru, svého krajana Mons. ThDr. Františka Onderka (1888–1962), vyučujícího pastorální teologie a katechetiky. Jejich životní dráhy se po druhé světové válce značně propojily.

Furch se stal předsedou vidnavského Kroužku českých bohoslovců. Po Mnichovu 1938 a záboru Sudet nacistickým Německem přešli čeští bohoslovci z Vidnavy za dokončením studia do Olomouce. Kněžské svěcení přijal 5. července 1940 z rukou pomocného biskupa Mons. ThDr. Josefa Schinzla v olomoucké katedrále. Jeho primice ve Frýdku o dva dny později, spojená s průvo-



Otto Furch. Snímek pochází z roku 1940. FOTO | ARCHIV DAVIDA PINDURA

dem z rodného domu v Zahradní ulici do mariánského poutního chrámu, se v nelehkém období okupace stala významnou náboženskou i národní slavností. Novokněž byl k 1. srpnu 1940 ustanoven kooperátorem v německo-české farnosti Slavonín u Olomouce. O rok později se stal provizorním správcem farnosti Janovice u Frýdku. Od 1. září 1942 až do osvobození působil jako kooperátor ve farnosti Slezská Ostrava.

Bezprostřední léta po válce se nesla ve znamení Furchovy vysoké církevní kariéry. Z pověření okresního národního výboru v Českém Těšíně kontaktoval záhy po osvobození svého někdejšího vidnavského pedagoga Onderka, pobývajících v rodných Bruzovicích. Společně navštívili 21. června 1945 na zámku Jánský Vrch v Javorníku vratislavského arcibiskupa kardinála Adolfa Bertrama ve věci vyřešení správy československých částí vratislavské arcidiecéze

(Jesenicko a česká část Těšínska). Umírající Bertram tehdy rozhodl, že se Onderek stane zvláštním arcibiskupským pověřencem pro československou část vratislavské arcidiecéze a Furch jeho sekretářem. Sídlem pověřencova úřadu se stal dům č. p. 22 v Masarykových sadech v Českém Těšíně sousedící s bývalou jezuitskou rezidencí a farním kostelem Největějšího srdce Ježíšova. Listem papeže Pia XII. z 26. června 1947 bylo toto území vyňato z pravomoci vratislavských arcibiskupů a prohlášeno apoštolskou administraturou podřízenou přímo papeži. Jak napsal její první sekretář Furch, tím bylo konečně dosaženo zarovnání církevních hranic s hranicemi státu a splnění dávných snah po samostatnosti.

Pokračovalo však další jednání o zřízení samostatného slezského biskupství. On sám byl v té době rovněž notářem církevního soudu a v letech 1945–1950 velmi oblíbeným vyučujícím gymnázia v Českém Těšíně. V roce 1947 obdržel od Pia XII. titul monsignore.

Nezodolným příčinám Onderka, Furcha a jejich spolupracovníků se podařilo stabilizovat církevní poměry v národnostně, konfesně i politicky komplikovaném regionu a úspěšně zde rozvíjet náboženský život ve všech směrech. Furchova pozice na apoštolské administratuře byla proto s nástupem komunistické totality v únoru 1948 cíleně oslabována. K 1. říjnu 1950 byl na nátlak krajského církevního tajemníka přeložen jako

kooperátor do Frýdku, kde byl 15. března 1951 zatčen. Tato skutečnost vyvolala mezi věřícími všeobecné pobouření. Nejvyšším soudem v Praze byl 18. září 1951 nespravedlivě odsouzen na 11 let těžkého žaláře a k zabavení veškerého majetku za údajnou velezradu a špionáž, ve skutečnosti za snahy o vznik samostatné diecéze v rámci českého Slezska. Byl vězněn v Praze-Pankráci, Kolíně, Plzni-Borech a na Mírově. Od roku 1953 byl umístěn v likvidačním táboře Vykmánov s pověstnou „Věží smrti“. Na svobodu byl podmíněně propuštěn s vážně poškozeným zdravím v květnu 1956.

Až do odchodu do penze pracoval manuálně u Pozemních staveb Ostrava. V roce 1969 byl plně rehabilitován a získal povolení k výkonu kněžské služby jako pomocný duchovní ve farnosti Skalice, především ve filiálním kostele v Bašce. Zde ochotně působil do listopadu 1990. V roce 1998 obdržel medaili za třetí odboj.

Bydlel ve Starém Městě u Frýdku, kde zemřel 2. května 2002. Pohřeb se konal 10. května ve frýdecké bazilice Navštívení Panny Marie, ostatky byly uloženy do rodinné hrobky na místním hřbitově.

Zájemcům o podrobnější životopis je určena autorova studie "Mons. Otto Furch. Významná osobnost římskokatolické církve na Těšínsku ve 20. století", publikovaná v loňském 2. čísle časopisu Těšínsko (vydává Muzeum Těšínska).

DAVID PINDUR, MUZEUM TĚŠÍNSKA

Ve spolku TRIANON je stále živo

V lednu 2017 se uskutečnily dvě zajímavé akce, na které bychom chtěli v průběhu roku navázat.

Kluci nejdříve vyrobili pod odborným vedením krmítka pro

ptáčky. Výroba spočívala v kompletaci z dílů připravených Bohumilem Horákem ze VŠB-TUO. K tomu bylo nutno použít některá elektrická nářadí, aby se kluci

seznámili s obsluhou, ale i riziky nedodržování opatrnosti při manipulaci. Dozvěděli se také, proč zrovna taková konstrukce krmítka, kde jej vhodně umístít a co vůbec ptáčkům v zimě sypat.

Druhou akcí určenou technicky zaměřeným zájemcům byla kompletace 3D tiskárny. Předpokladem jejího dobrého fungování je přesně postupovat dle montážního plánu a věnovat pozornost správnému osazení součástí.

Těmito aktivitami chceme děti a mládež vést k ekologické osvětě a edukaci. Program „Vytvoř si vlastní 3D tiskárnu“ byl spolkem TRIANON nabídnut českotěšínským školám na podporu motivace žáků a studentů ke studiu technických oborů.

TEREZA BAGINSKÁ, TRIANON, Z.S.



Velký ohlas měla výroba krmítek.

FOTO | ARCHIV

Wystawa „Przenikanie – Nieskończoność“

W środę 18 stycznia odbył się wernisaż wystawy „Przenikanie – Nieskończoność“.

Kolejna, VIII już edycja wystawy prac plastycznych uczniów Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie, zawiątała ponownie do Dużej Galerii Teatru Cieszyńskiego. Pomysłodawcą i siłą sprawczą dla uczniów jest pedagog Władysław Kubiś. W tym roku zaprezentowało swoje prace aż 22 uczniów oraz oczywiście ich nauczyciel.

Liczenie zebrani goście na wernisażu mogli nie tylko podziwiać prace artystyczne, ale delectowali się również programem kulturalnym rodzącej się grupy muzycznej uczennic naszego gimnazjum wraz z akompaniátorem. (GIM)

Łysohorsky tvořil v němčině, češtině a laštině

Óndra Łysohorsky, vlastním jménem Erwin Goy, se narodil v roce 1905 ve Frýdku. Studoval v Praze na německé univerzitě a na Filozofické fakultě Karlovy univerzity. Půl roku pobýval v Itálii v Římě a v Paříži na Sorboně.

Poté se usadil na Slovensku, kde působil jako středoškolský profesor. V srpnu roku 1939 odešel přes Polsko do tehdejšího Sovětského svazu. Podle úředního příkazu se musel připojit k čs. vojenské jednotce vedené gen. Ludvíkem Svobodou, se kterou se dostal do internačního tábora. Zde pobýval devět měsíců. V roce 1946

se vrátil do osvobozeného Československa, na Slovensko, kde se stal vedoucím katedry jazyků na Komenického univerzitě v Bratislavě. Zemřel v roce 1989, jeho urna je uložena v rodinném hrobě na hřbitově ve Frýdku.

Tento významný básník psal v básnickém idiolektu, který si vytvořil z místních nářečí. V gramatice použil polovinu znaků z češtiny a polovinu z polštiny. Łysohorsky je tvůrcem laštiny - básnického jazyka, jenž vznikl na základě hornoostravského nářečí, použil však i nářečí opavské, v syntaxi a ve slovníku zase češtinu, polštinu i slovenštinu. Byl v podstatě trilingvní autor: tvořil v němčině, češtině a laštině. Koncem 60. let byl v zahra-



ničí dvakrát nominován na Nobelovu cenu za literaturu, patřil k našim nejprekládanějším básníkům do cizích jazyků. Jestli se chcete dozvědět více o této zajímavé osobnosti, navštivte 21. února v 17 hodin Čítárnu a kavárnu Avion, kde si můžete vyslechnout přednášku Libora Martinka ze Slezské univerzity v Opavě.

Na závěr přednášky o životě a díle této mimořádné osobnosti, doplněné o obrazovou prezentaci a ukázky z básnickovy tvorby, proběhne křest knihy Óndra Łysohorsky – Monografie, jejímž autorem je právě Libor Martinek.

**RENÁTA NEVELŠOVÁ,
MĚSTSKÁ KNIHOVNA**

REPRO | TĚŠÍNSKÉ LISTY

Chovatelům psů – povinnosti a místa pro volný pohyb

Dnem 13. 12. 2016 nabyla účinnost obecně závazná vyhláška č. 5/2016 o pravidlech pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezení prostorů pro volné pobíhání psů, ve které došlo převážně k úpravě rozsahu prostor pro volné pobíhání psů.

Touto obecně závaznou vyhláškou se ruší předchozí OZV č. 3/2006 o pravidlech pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezení prostorů pro volné pobíhání psů, ve znění pozdějších změn.

Ustanovení se vztahují na celý územní obvod města Český Těšín. Obsahem je:

Obecné povinnosti:

1. V zájmu zajištění veřejného pořádku ve městě je chovatel nebo držitel povinen vést psa na vodítku a zabezpečit psa tak, aby na veřejných prostranstvích volně nepobíhal a ani jinak neohrožoval nebo neobtěžoval občany.

2. Náhubek musí mít pes, který má výšku v kohoutku vyšší 40 cm.

Volné pobíhání psů je povoleno v těchto prostorách:

- U Cihelen
- Nová Továrna
- nad přehradou – prostor mezi ulicí Ostravská po bývalé kasárny na ulici Lípová
- volné pobíhání psů je dále povoleno na místech označených městem Český Těšín tabulkou „Volné pobíhání psů povoleno“.

Ustanovení o volném pobíhání psů se nevztahuje na pozemní komunikace.

Porušení této OZV lze postihovat jako přestupek dle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, nejde-li o jiný správní delikt postihitelný podle zvláštních předpisů.

Kontrolou dodržování jsou pověřeni strážníci Městské policie Český Těšín.

Ustanovení se nevztahují na držitele, jejichž psi jsou v daném okamžiku doprovodem osob nevidomých nebo tělesně postižených a dále na policisty Policie ČR při používání psů k výkonu služby.

Úplné znění OZV č. 5/2016, včetně mapových příloh pro volné pobíhání psů, najdete na internetových

stránkách města Český Těšín www.tesin.cz v odkazu Vyhlášky a nařízení města.

Dále upozorňujeme chovatele psů, že ačkoli ve vyhlášce není již uvedeno, že je nutno zajistit okamžité odstranění tuhých psích výkalů způsobených psem na veřejném prostranství, tak tuto povinnost mají chovatelé nadále, a to dle § 47 odst. 1 písm. e) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších změn a doplňků („Přestupku se dopustí ten, kdo znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství.“).

**JAN PETRUŠEK,
REFERENT ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ**

Vítání občánků

Město Český Těšín nabízí možnost slavnostního uvítání Vašeho dítěte v obřadní síni Městského úřadu Český Těšín.

Termíny v roce 2017 (sobota):

21. 1., 25. 2., 25. 3., 29. 4., 27. 5., 24. 6., 23. 9., 21. 10. a 25. 11.

Srdčně Vás tímto zveme na slavnostní obřad.

Příhlášky prosím zašlete nebo osobně odevzdejte na odboru školství a kultury Městského úřadu Český Těšín, detašované pracoviště Štefánikova 18/25 (vedle kina Central), přízemí, kancelář č. 103.

Uzávěrka přihlášek je 7 dnů před konáním obřadu!

Podmínkou pro přihlášení je trvalý pobyt dítěte na území města Český Těšín a věk dítěte do 1 roku.

Bližší informace vám budou poskytnuty na MěÚ Český Těšín, Štefánikova 18/25, 737 01 Český Těšín, odbor školství a kultury. Kontaktní osoba: Ing. Jana Černilová, referent kultury a místních poplatků, tel: 553 035 303, e-mail: cernilova@tesin.cz.

Příhláška

Jméno a příjmení dítěte: Datum narození:

Jméno a příjmení zákonného zástupce:

Bydliště: Telefon:

SOUHLASÍM, aby údaje o mé osobě a dítěti byly zpracovány odborem školství a kultury v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, pro účely slavnostního obřadu „Vítání občánků“.

V Českém Těšíně dne: Podpis:

Sčítání vodních ptáků bylo letos opět rekordní

O víkendu 14. a 15. ledna se na území České republiky opět konalo mezinárodní sčítání vodních ptáků, které probíhalo i na řece Olši/Olze.

Jen na úseku mezi Třincem a Karvinou bylo zaznamenáno rekordních 2038 jedinců vodních ptáků 14 různých druhů.

Přes 100 států na pěti kontinentech

Sčítání vodních ptáků je mezinárodní program, do něhož je zapojeno přes 100 států na pěti kontinentech. Každoročně se akce účastní kolem 11 tisíc dobrovolníků, kteří sčítají na 20 tisících lokalitách. Počty zjištěných vodních ptáků se pohybují kolem 20 milionů jedinců v až 175 druzích. Na území České republiky probíhá sčítání od roku 1966.

Nesčítají jen ornitologové

Cílem programu je zjištění početnosti a druhového složení u nás zimujících vodních ptáků a také zmapování jejich významných zimovišť. Sčítání probíhá zejména na řekách a všech vodních plochách, pokud možno ve stejnou dobu. Do akce se zapojují nejen ornitologové, ale i strážci přírody, skauti a další zájemci o přírodu, kteří mají zkušenosti s určováním ptáků.

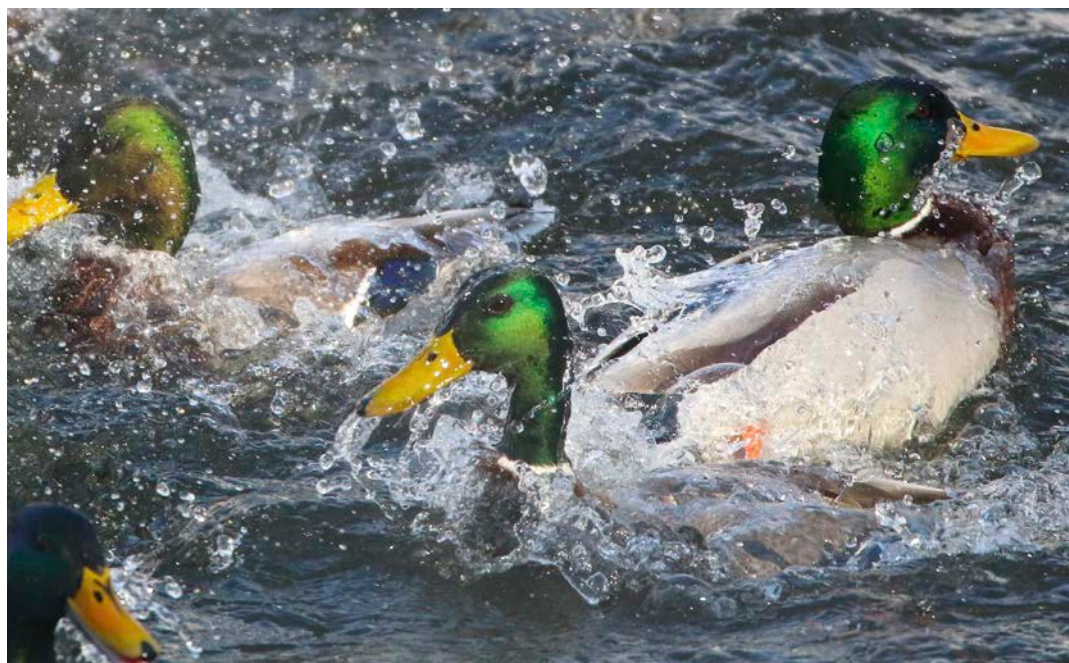
Postupuje se podle stanovené metodiky

Každý sčítatel si zvolí vybraný úsek a nahlásí se organizátorovi akce nebo se k dané lokalitě přihlásí na internetových stránkách www.waterbirdmonitoring.cz. Podle stanovené metodiky poté prochází daný úsek a zaznamenává zjištěné druhy ptáků a další charakteristiky příslušné lokality. Získané výsledky jsou pak vkládány do formuláře na výše uvedených stránkách. Koordinátor akce je vyhodnotí a zašle mezinárodnímu koordinátorovi, jímž je organizace Wetlands International.

Řeka Olše/Olza patří k pravidelně sledovaným vodním tokům a sčítání zde probíhá od Jablunkova až po soutok s Odrou. U Českého Těšína jsou sčítány dva úseky – od silničního mostu v Třinci po silniční most v Chotěbuzi a od tohoto mostu po první most v Karvině.

Rekordní počet jedinců

Letos byl na úseku mezi Třincem a Karvinou zaznamenán nejvyšší počet všech vodních ptáků od roku 2009 – celkový součet se zastavil



na čísle 2038. Na takto vysokém počtu se nejvíce podílela kachna divoká se 1807 zjištěnými exempláři. Díky chladnému počasí letošního ledna byly všechny stojaté vody zamrzlé, a tak se vodní ptáci soustředili na nezamrzlých úsecích řeky, které jsou především pod třineckou a těšínskou čistírnou odpadních vod.

Objevily se i vzácné druhy

V Česku je vzácným druhem morčák velký, který byl na zmíněné části Olše/Olzy zaznamenán v počtu 145 jedinců. Tuto vzácnou, původem severskou kachnu je možné i v těchto dnech pozorovat dokonce přímo v Českém Těšíně poblíž parku A. Sikory. Nejvýznamnější hnízdiště morčáka velkého v České republice jsou právě na Odře a Olši/Olze. Několik let už tito krásní ptáci hnízdí i ve starých stromech na nábrežích Českého Těšína a samice vodící mláďata můžeme na řece každé jaro pozorovat i na území města. V posledních třech letech hnízdí morčáci také v areálu Třineckých železáren, kde pro ně byly instalovány speciální budky. Jak ukazují výsledky pozorování, morčákům se v našem regionu daří a jejich početnost se zvolna zvyšuje. Objevila se i pestře zbarvená kachnička mandarínská, která je původem z Asie a u nás patří mezi nepůvodní druhy.

Kormoránů je méně, volavek stejně

Pod Třineckými železárnami se donedávna nacházelo pravidelně nocoviště kormoránů. Ještě před několika lety zde ornitologové napočítali až 700 ptáků, letos byli na celém úseku

pozorováni jen 3 jedinci. Stejný počet jako loni, tj. 16 jedinců, byl zaznamenán u volavky popelavé.

Našly se i vyšlechtěné kachny a kříženec husy

Přímo v Českém Těšíně se pravidelně zdržují také vyšlechtěné kachny netypického zbarvení. Už několik let na řece žije i kříženec husy domácí s husou labutí, kterému se ve společnosti kachen evidentně daří a rád se nechá přikrmit nadrobeným pečivem.

Labutím se k lidem příliš nechce

Pod Českým Těšínem bylo pozorováno 6 labutí velkých, které se zdržovaly spíše na klidných úsecích řeky, a když se k nim ornitologové přiblížili, nejevily příliš velký zájem o něco dobrého do zobáku a lidé se spíše stranili. Pravděpodobně jim tedy k zasyčení stačila bohatá potravní nabídka řeky.

Nechyběli ani bobři a vydry

Bobři jsou už stálými obyvateli řeky a byli zaznamenáni na tradičním místě nad Karvinou, kde mají své nory v břehu na polské straně. Téměř na stejném místě jako v předchozích letech byly nalezeny i stopy vydry říční, která se na řece už také zabydlela.

Ptačí chřipka zaznamenána nebyla

V úseku mezi obcemi Bukovec až Karviná nebyl i přes velký počet zimujících vodních ptáků zaznamenán žádný případ ptačí chřipky. Situace se však může kdykoliv změnit a nelze to brát tak, že když chřipka

nebyla zaznamenána, nemůže se zde objevit. Ptáci nemusí hynout jen vinou ptačí chřipky, ale i z jiných důvodů, a každý uhynulý pták nemusí být nutně nakažen ptačí chřipkou. V případě nálezu uhynulých vodních ptáků nebo drůbeže je však třeba kontaktovat Státní veterinární správu. Česká společnost ornitologická vydala k ptačí chřipce stanovisko, které je zveřejněno na stránkách www.birdlife.cz.

Vodní ptáky není nutné přikrmovat

Na českotěšínskou radnici se občas obrací občané se žádostí, aby město zajistilo krmení pro kachny, které v zimě trpí. Je nutné si uvědomit, že ve městech občané přikrmují jen malou část zimujících kachen, zbytek se musí nasytit z potravy v řece. V případě, že vodní ptáci nemají dostatek potravy, není pro ně problém se zvednout a odletět jižněji nebo na nezamrzlé úseky řek, kde je potravy dostatek. Navíc především kachny jsou rozmarmům zimy výborně přizpůsobeny a mrazům odolávají mnohem lépe než drobní pěvci. Z uvedených důvodů není nutné, aby radnice zajišťovala krmení vodních ptáků. Díky řadě aktivních občanů, kteří kachny pravidelně zásobují krmivem, nemají navíc o potravu nouzi, jen je třeba dbát na její vhodné složení.

Další informace o mezinárodním sčítání vodních ptáků je možno nalézt na www.waterbirdmonitoring.cz nebo na stránkách České společnosti ornitologické www.birdlife.cz.

DANIEL KŘENEK, MILAN BRONCLÍK

Slavný Buffalo Bill předvedl Těšíňanům velkolepou podívanou v americkém stylu

Nevšední podívanou mohli naši předkové zhlédnout před 111 lety - 7. srpna 1906. Do Těšína totiž dorazil slavný americký zálesák William Frederick Cody se svým souborem Buffalo Bill's Wild West v rámci svého posledního evropského turné.

Na Těšínské Slezsko se Wild West dostal po trase ze Lvova, kde vystupoval ve dnech od 28. do 31. července. Poté se představil publiku ve městech Przemyśl, Rzeszów, Tarnów a Krakov. V pondělí 6. srpna dorazil do Białe (nyní Bielsko-Biala) a ocitl se na hranici Haliče a Těšínska. Tradičně následovala dvě představení – odpolední i večerní.

Příjezd Buffalo Bill's Wild West

Podle historika Miroslava Čvančary, zabývá se i tematikou Divokého západu, 7. srpna v šest hodin ráno přijela na nádraží v Těšíně (nyní v Českém Těšíně) první z celkem tří vlakových souprav, ve kterých se soubor přepravoval na území Rakouska-Uherska. Minimálně jedna z nich táhla i cisternu s benzínem.

Vlaky vezly na čtyři stovky účinkujících a zhruba stejně početný technický personál. Jen administrativních pracovníků, například nákupců, účetních, bylo na padesát. Nechyběli ani kuchaři, veterináři, kostyméři, stavbaři arény a stanového městečka, zámečníci, truhláři, montéři, elektrikáři a další řemeslníci a dělníci. Čtvrtinu účinkujících tvořili indiáni.

Rudokožci v ulicích Těšína

Na americký ansámbl už v hojném počtu netrpělivě čekali hlavně mladí lidé. Supící lokomotiva táhla osmnáct vagonů, z toho sedm stájových se sto padesáti koňmi. Ve třech lůžkových vozech cestovalo pětáct set dělníků a administrativních pracovníků. Ve zbývajících osmi se nacházely nákladní povozy, nářadí, stanové dílce.

Zanedlouho dorazila v oblacích kouře další souprava. Kromě jednoho stájového vagonu se skládala z patnácti nákladních a osobních vozů s uměleckým souborem, který tvořila mnohonárodnostní skupina Američanů, Evropanů, Asiátů a Afričanů. A také elektrické osvětlení, rekvizity a další technické vybavení.

Nakonec se přičítala poslední souprava s deseti stájovými a pěti lůžkovými vozy. Z ní vystoupil na nástupiště sám již notně prošedivlý Buffalo Bill, tehdy mu bylo šedesát let. Následovali muzikanti, kovbojové a indiáni a větší stádo polodivokých koní. Přímou z nádraží se soubor vydal do nejméně frekventovanějších ulic města, aby nalákal co nejvíce diváků. Za Codym a desítkami hudebníků šlo nebo jelo na koních či pomezích několik set členů ansámblu v pestrobarevných kostýmech.

Vskutku sehraný tým

Mezitím se pustil do práce skvěle sehraný tým technického personálu. Na tři sta dělníků nejprve otevřelo vagony a přistavělo můstky. Po nich vyšli koně a sami se stavěli po párech za sebou. Poté začala vykládka beden a nákladních povozů.



Plukovník William Frederick Cody zvaný Buffalo Bill na snímku z roku 1875.

FOTO | WIKIPEDIE

Pak se dělníci vydali na bývalé vojenské cvičiště na pomezí Mostů a Dolního Žukova (pole přes Frýdeckou ulici naproti Donghee, dnes součást Svibice). Tam během několika hodin postavili rozlehlé stanové městečko a obdélníkovou manéž se zaoblenými rohy o rozměrech 168 krát 56 metrů. Natáhli obrovskou plachtu, která chránila několik tisíc sedadel před případným deštěm. Kryla celý prostor nad hlavami obecenstva a za poslední řadou vytvářela ještě jednu stěnu, zvenčí zakrývající hlediště odshora dolů.

Navzdory špičkové profesionalitě týmu ne vždy vše proběhlo bez problémů. Například na dřívější štaci v Krakově se během vykládky uvolnilo silně napnuté lano jednoho vozu a konec s kovovým hákem uhodil dělníka do čela. Muž ztratil vědomí a bylo třeba přivolat záchranku.

První představení se konalo, tak jako na jiných místech, ve 14 hodin, druhé tradičně ve 20 hodin. Večerní program osvětlovaly desítky světél napájených třemi obrovskými generátory, dokud poslední divák neopustil hlediště. Podívanou v americkém stylu zhlédly tisíce vesměs spokojených diváků.

Program tvořily rekonstrukce šarvátok rudokožců s bělošskými osadníky, obrázky ze života v indiánské vesnici či předvádění jezdeckého a střeleckého umění. Potlesk sklízeli vrhači nožů, lukostřelci či kovbojové přeskakující během dynamických jízd z koně na koně. Nechybělo ani inscenované přepadení dostavníku bandity. Archaický povoz měl údajně za sebou pohnutou historii. Před léty ho na trase z Deadwoodu do Cheyenne měli přepadnout indiáni, pobít cestující a dostavník svrhnout do skalní rokle. Tam ho za nějaký čas objevil Cody, nechal vyzvednout a opravit. A od té doby ho využíval ve své revue z Divokého západu.

Rekonstrukce bitvy u Little Bighornu

Své umění nadšenému těšínskému publiku předvedli i mexičtí vaqueros a jihoameričtí gaučové, veteráni anglické a kubánské armády, arabští jezdci, ruští kozáci a dokonce japonští samurajové. Na závěr proběhla rekonstrukce slavné bitvy u Little Bighornu, kdy se 25. června 1876 střetli vojáci 7. kavalérie USA pod vedením podplukovníka George Armstronga Custer s bojovníky z indiánských kmenů Siouxů, Čenů a Arapahů. Bitva skončila pro

William Frederick Cody alias Buffalo Bill

Plukovník William Frederick Cody se narodil 26. února 1846 v Leclairu v americkém státě Iowa. Během svého dobrodružného života se proslavil ve válce Severu proti Jihu, bojoval na straně severanské Unie. Také jako jezdec, zvěd a bojovník s indiány. Později jako lovec bizonů, když zásoboval masem železniční dělníky na západě USA. Tehdy se zrodila jeho nesmrtelná přezdívka Buffalo Bill (Bizon Bill, Bizoni Bill).

V roce 1866 se oženil s Louise Maude Fredericiovou. Ač manželství formálně trvalo až do Codyho smrti, mnoho společných chvil spolu nestrávili. William byl navíc známý sukničkář. Měli čtyři děti, žádné se nedožilo vysokého věku. Syn Kit Carson zemřel jako šestiletý, dcera Orre Maude v jedenácti, druhá dcera Arta Lucille v osmatřiceti. Svého otce přežila jako jediná Irma Louise, zesnula jako pětáctiletá.

Do světa showbyznysu vstoupil v chicagském divadle hrou Neda Buntlinea Prerijní zvěd, hrál sám sebe. Stal se také hrdinou nekonečné řady příběhů tak zvané brakové literatury. Se svou show z Divokého západu se

poprvé prezentoval v roce 1883 v Omaze, rozhodl se takto zúročit svou popularitu. Brzy si podnik získal takovou proslulost, že v roce 1887 vyrazil na první evropské turné.

V Londýně představení zhlédl také budoucí král Edward VII. a britská královna Viktorie, která Codyho označila za skvělého, hezkého muže se způsoby gentlemana. V Evropě pobýval ještě v letech 1889-1890, 1902 a 1905-1906.

Ke konci života se dopustil několika podnikatelských přehmatů a nezdařených spekulací. Doplatil i na klesající zájem o jím prezentovaný druh zábavy. A tak 10. ledna 1917 zemřel u své sestry v Denveru jako zchudlý člověk.

V dobách, kdy americký dobrodruh projížděl se svými vlaky Rakousko-Uherskem, se v haličském městečku Sucha (nyní Sucha Beskidzka) narodil budoucí světoznámý filmový režisér Billy Wilder. Původně se jmenoval Samuel, jeho matka ale pobývala v mládí ve Spojených státech, kde údajně propadla fenoménu Buffalo Bill. Proto synovi začala z nostalgie říkat Billy. (GAM)

kavaleristy drtivou porážkou, padl i sám Custer.

Role Custerova připadla Buffalo Billovi. Ke konci show slavný zálesák předváděl své střelecké umění.

Představitelé kmenů, kteří před lety připravili Custerovi krvavou lázeň, doprovázeli nyní plukovníka Codyho. Alespoň to tvrdí některé dobové inzeráty. S náčelníky a válečníky dorazily také ženy a děti. Jeden z indiánů se jmenoval Mazaná liška a v roce 1970 se dožil sta let. Jak napsal historik Józef Szymeczek ve svém článku Dziký Zachód w Cieszyńie (Kalendarz Śląski 2001), velkolepou show doprovázela kapela Cowboy Band. Z repertoáru se divákům nejvíce líbila písnička The Girl Left Behind Me.

Hasiči zabránili explozi

Po příchodu do nově postaveného stanového městečka členové souboru dostali velmi vydatnou snídani. Oběd se totiž podával až v 16.30 hodin, po prvním vystoupení. Večerě přišla na řadu až po druhé show. Buffalo Bill's Wild West měl vlastní polní kuchyni, pekárnu, řeznictví a výčep s nealkoholickými nápoji.

Celý tým zkonsumoval denně kromě dalších potravin 800 kilogramů masa a uzenin, 300 až 400 litrů mléka a nejméně tolik brambor. Kromě čaje, kávy a kakaa se všechny potraviny kupovaly na místě. Po večeri tým vše rychle přestěhoval do vagonů, aby se cirkus mohl na druhý den předvést v Moravské Ostravě, poblíž nové střešnice. Na jejím místě



Část bývalého vojenského cvičiště ohraničeného z jedné strany Frýdeckou ulicí, kde se s největší pravděpodobností konalo vystoupení Buffalo Bill's Wild West.

FOTO | WIKIPEDIE

nyní stojí budova nové radnice. Neštěnělo mnoho, a Ostravané se netrpělivě očekávané americké show nemuseli dočkat.

Než Buffalo Bill's Wild West opustil těšínské nádraží, začala hořet cisterna s benzinem. Jen díky pohotovostní akci hasičů z blízké Kohnovy továrny na ohýbaný nábytek nedošlo k explozi s jistě tragickými následky.

Ne všem v Těšíně se velkolepá podívaná v americkém stylu líbila. „Cirkus Buffalo Bill vybírá letem světem med dukátový. Lidé podráždění americkou reklamou hrnou se klopit nejmeně po dvě koruny za podívání se na amerického čmeláka. Když vyjdou z arény, nadávají, ale už je pozdě, již jsou floky pryč a Buffalo Bill na cestě k jinému cíli,“ psalo se v Novinách Těšínských z 11. srpna 1906. V obdob-

ném duchu se vyjádřil redaktor polského deníku Dziennik Cieszyński: „Buffalo Bill odvezl z Těšína několik desítek tisíc korun. Avšak polská Matice školská v těchto dnech vybrala pouze několik korun.“

Problémy s ochránci zvířat

I když plakáty hlásaly, že v aréně má účinkovat pět set koní, ve skutečnosti jich nebylo ani čtyři sta. Počet byl úmyslně navyšován kvůli reklamě. A ve snaze zalichotit potenciálním divákům reklama hlásala, že podnik plukovníka Codyho navštěvuje pouze prvotřídní města.

Zajímavostí je, že v Haliči, Slezsku a na Moravě musel řešit problémy se spolky na ochranu zvířat. Jejich členové se domnívali, že při ukázkách může docházet k týrání koní a podávali stížnosti. Bezvýsledně,

dostalo se jim odpovědi, že k obdobným praktikám dochází na každém americkém ranči či rodeu.

Po Moravské Ostravě přišla řada na Opavu, Přerov, Brno a Jihlavu, kde se konalo poslední představení na území Rakouska-Uherska. Soubor se poté přesunul do Německa, kde se představil v devatenácti městech. V Drážďanech se plukovník Cody setkal s populárním spisovatelem dobrodružných románů Karlem Mayem. Český malíř Zdeněk Burian pak po letech namaloval, jak si setkání obou slavných mužů představoval.

Vystupovali také v Lucemburku a poté v několika belgických městech. Koncem září 1906 poslední evropské turné skončilo a Buffalo Bill's Wild West se vydal zpátky do Spojených států.

ČESLAV GAMROT

Ozdravné pobyty pro seniory města Český Těšín – Luhačovice 2017

Město Český Těšín bude i v letošním roce pořádat „Ozdravné pobyty pro seniory města Český Těšín - Luhačovice 2017“. Pobyt bude probíhat v následujících termínech:

I. termín: 21. 5. - 28. 5.

II. termín: 28. 5. - 4. 6.

III. termín: 4. 6. - 11. 6.

MÍSTO KONÁNÍ: Wellness hotel POHODA, Pozlovice 203, 763 26 Luhačovice, <http://www.pohoda-luhacovice.cz>.

Maximální počet účastníků je 132 osob, tj. 44 osob v každém turnusu.

Rada města Český Těšín na své 31. schůzi dne 31. 1. 2017 schválila podmínky účasti na „Ozdravných pobytech pro seniory města Český Těšín – Luhačovice 2017“:

trvalé bydliště na území města Český Těšín,

účastník je příjemcem starobního, invalidního (invalidita III. stupně), vdovského nebo vdoveckého důchodu, ozdravný pobyt je poskytován pouze jednou, přednostně účastníkům, kteří se v roce 2017 dožívají životního nebo manželského jubilea,

ozdravný pobyt je poskytován účastníkům včetně dopravy zdarma,

účastník ozdravného pobytu dovrší 60 a více let věku v roce 2017, při vysokém počtu přihlášených mají přednost starší senioři,

na poskytnutí ozdravného pobytu není právní nárok a účastníci jej absolvují na vlastní nebezpečí.

Přihlášky k ozdravnému pobytu jsou k dispozici na Městském úřadě Český Těšín, odbor sociální (budova vedle kina), ul. Štefánikova 18/25, kanceláře č. 201, 205 a 207 v prvním poschodí budovy a v kanceláři č. 302 (Jana Rodáková, telefon: 553 035 720, e-mail: rodakova@tesin.cz) ve druhém poschodí budovy, kde rovněž probíhá v úředních dnech příjem přihlášek v období od 1. 2. - 31. 3. 2017 (datum podání přihlášky nerozhoduje). Přihlášky jsou rovněž k dispozici na internetových stránkách města: www.tesin.cz.

Při podání přihlášky je nutné předložit platný občanský průkaz nebo jiný doklad totožnosti, oznámení o výši důchodu na rok 2017 a v případě výročí svatby oddací list. Pro velký zájem o poskytnutí ozdravného pobytu může být vyhověno žadatelům pouze jednou. Opakované poskytnutí pobytu hrazeného z prostředků města není možné a tato zásada je přísně evidována. Doprava účastníků je zajištěna zdarma autobusem z autobusového stanoviště v Českém Těšíně.

JANA RODÁKOVÁ

Scenárista filmu Muzzikanti Petr Šiška: Vůně celuloиду mi učarovala

Na Pavla Kříže coby stárnoucího rockera a jeho bývalou partnerku z filmu Jak svět přichází o básníky Evu Vejmelkovou jako psychoterapeutku si čeští diváci budou muset počkat do druhého března. Na Těšínsku však proběhne předpremiéra snímku Muzzikanti už v únoru.

Autorem scénáře a šéfproducentem filmu je Třinečan Petr Šiška, protagonista kapely Legendy se vrací, majitel hudební agentury Petarda Production, textař, moderátor pořadů pro TV Šlágr nebo realizátor velkých projektů jako Hutnický den, Ostrava v plamenech a Slezská noc.

Čím byl pro vás loňský rok zajímavý?

Kromě těch všech zmíněných aktivit mne zcela pohltila příprava a samotné natáčení prvního celovečerního filmu z Těšínského Slezska Muzzikanti.

Na filmu jste spolupracoval jako producent i filmový scenárista. Nově jste si vyzkoušel i hereckou profesi.

Je pravdou, že do role stárnoucího bodyguarda mě musel zpočátku režisér nutit, ale dnes jsem za to vděčný. Měl jsem možnost si vyzkoušet hereckou branži a prožít dialogy se všemi hvězdami našeho filmu od Maroše Kramára, Martina Dejara, Pavla Kříže až po Saru Sandevu a polskou herečku Michalinu Olszańskou. To je víc než jakýkoliv honorář a skvělá zkušenost na celý život.

Stačil jste i otextovat písničky, které se ve filmu Muzzikanti objeví. Jak to vše stiháte, navíc s rodi-

nou a malou dcerkou, která letos nastoupila do první třídy?

Mám ve svém okolí mnoho inspirativních osobností, o kterých vím, že pracují ještě daleko více než já. Například jeden z koproducentů snímku Ján Moder, spolumajitel Třineckých železáren, a to mě motivuje. Navíc má práce je mi opravdu koníčkem a její rozmanitost i cestování mě naplňují. O to raději se vždy vracím domů k rodině.

Film je už sestříhán. Jak se vám líbí jeho konečná podoba?

Finální podobu Muzzikantů jsem viděl už mnohokrát a stále mě baví. Mám pocit, že se nám do filmu podařilo dostat tu odlišnou drsnost a na druhou vlídnost našeho regionu. Jeho neokoukanou krásu ve všech podobách, to vše na pozadí krásného příběhu o střetu generací. Nesmírně se nám podařila hudební osnova. Doufám, že tahle kombinace chytí diváky napříč generacemi za srdce. A nejen u nás.

Pevně věřím, že lidé ocení pěknou kameru. Například když Jarek Novhava, který desetiletí žil v Českém Těšíně, uviděl dynamické záběry z pohledu ptáka na střed města, byl nefalšovaně zaskočen. Říkal, že to město má stále v sobě a má k němu velký vztah, ale až nyní si uvědomil, jak je skutečně krásné.

Pro naše lidi jsme vybírali schválně i takové destinace nebo prostory, které jsou jim blízké, i když by bylo jednodušší postavit nebo si pronajmout anonymní místnosti na jednom místě bez přesouvání techniky a štábu. Například si ve filmu zahrála i starostova kancelář nebo jeden z obchodů na českotěšínském náměstí.

Natáčení celovečerního filmu, hlavně zajištění financování,



Petr Šiška je mužem mnoha profesí. K filmu Muzzikanti napsal scénář a také si v něm zahrál jednu z rolí.

FOTO | PETARDA PRODUCTION

propagace, rozhodně nejsou jednoduchou záležitostí. Půjdete do toho znovu?

Vůně celuloidu mi učarovala. Spolupráce s režisérem s velkým R - Dušanem Rapošem, ale i s dalšími herci, muzikanty a techniky, z nás udělala dobré přátele. V průběhu měsíců se zrodily další nápady, ale počkáme, jak lidé přijmou náš současný projekt. Pokud se bude snímek líbit, určitě se pustíme do další práce. Podařilo se nám vybudovat skvělý tým.

Proč jste se rozhodl pro předpremiérové uvedení na Těšínsku?

Chceme tímto způsobem poděkovat zdejším lidem, firmám i samosprávám, které nás podpořily realizačně nebo finančně. Také za atmosféru během natáčení. Například večerní koncerty v Lomné, kterých se zúčastnily živelně, ale velmi kultivovaně a disciplinovaně, tisíce komparsistů z celého regionu

bez nároku na honorář, jsou snem každého produkčního. Stačila výzva v místních médiích.

V Českém Těšíně chystáme předpremiérové uvedení snímku v kině Central ve dnech 25. a 26. února. Vstupenky jsou v předprodeji od 20. ledna.

Jaký bude pro vás osobně letošní rok?

Konec února a začátek března bude patřit premiéře Muzzikantů. Produkční práce pohltnou každoroční přípravy velkých projektů Královna Ocel, Hutnický den, festivaly Ostrava v plamenech a Slezská noc a především Dny lidí dobré vůle na Velehradě.

Navíc opět s vedením města Český Těšín budeme chystat na rok 2018 Šlágrování na zdejším náměstí. Na to se moc těším, protože atmosféra před půldruhým rokem zde byla úžasná, lidé přímo zážili štěstím.

Někteří mohou odsuzovat Šlágr, ale co je špatného na hudebních programech pro starší generaci, která má ráda české a slovenské písničky, kterým rozumí? I když nejen pro ni, protože na Kollárovcích nám chodí hodně mladých slečen a jak dokazují záběry z českotěšínského náměstí, i zde bylo mnoho mladých rodin s dětmi a všichni se dobře bavili.

Baví mě dělat lidem radost, vyvolávat emoce a dokazovat, že jakákoliv tvorba může být dobrá a poctivá zábava. Já tyto výtky vnímám spíš jako absolutní netolerantnost ať již mladé generace, nebo těch, kdo se tváří jako velcí umělci. Nějak jsme zapomněli, že i posláním Mozarta a dalších velikánů bylo hrát na plesech a bavit vrchnost, zkrátka všichni jsme muzikanti, nezapomínejme na to!

DOROTA HAVLÍKOVÁ

V Českém Těšíně od března vznikne nová poradna HIV

V souvislosti s celostátním nárůstem nových případů HIV infekce se rozšiřuje síť poradenských míst. Od března k nim přibude HIV poradna v Českém Těšíně provozovaná Státním zdravotním ústavem.

Poradna bude nabízet bezplatné anonymní HIV poradenství a testování odběrem ze žilní krve. Provoz poradny bude zajištěn každou stře-

du od 14 do 18 hodin v Nemocnici Český Těšín, budova B v hematologické ambulanci.

Návštěvu poradny doporučujeme každému, kdo měl v minulosti nechráněný pohlavní styk anebo zkušenosti s injekčním užíváním drog. Nezapomínejme, že pouze HIV test může odhalit HIV pozitivitu, a tím tak zajistit včasnou kvalitní léčbu.

Do poradny můžete přijít bez předchozího objednání anebo se telefo-

nicky objednat během provozní doby poradny na čísle 558 769 236. Vaše dotazy k týkající se HIV pak zodpoví v průběhu celého pracovního týdne na bezplatné lince 800 144 444.

Vznik nových poraden byl umožněn díky finanční podpoře Ministerstva zdravotnictví s cílem obnovit síť bezplatných poraden, které hrají důležitou roli v sekundární prevenci (včasný záchyt onemocnění a zajištění včasné léčby)

i v prevenci primární (prevence vzniku nových onemocnění). Infekce HIV se přenáší především v případech, kdy dotyčný o své pozitivitě neví. Dostupnost poradenských míst je potom jedním z faktorů, které ovlivňují brzké odhalení HIV infekce a přispívají tím ke snižování počtu nakažených.

VERONIKA ŠIKOLOVÁ, MANAŽERKA NÁRODNÍHO PROGRAMU ŘEŠENÍ PROBLEMATIKY HIV/AIDS, SZÚ

DUŠAN RAPOŠ: NASTAL ČAS VZDÁT TĚTO NÁDHERNÉ KRAJINĚ A SKVĚLÝM LIDEM FILMAŘSKÝ HOLD

Do kin přichází nový hudební film z Těšínska

Dušan Rapoš se jako režisér podepsal pod celovečerními filmy *Fontána pro Zuzanu* (1 až 3), *Suzanne*, komedii *Utekajme, už ide!*, televizním filmem *Dido*, dokumentem *Karel Kryl - Kdo jsem nebo Rozvědčík*. Nyní stál za kamerou hudebního filmového vyprávění z Těšínska.

Ač Slovák, již dlouho žijete s rodinou v Havířově. Jaký máte vztah k tomuto regionu?

Přijali mě tady jako svého a já jsem tady našel svůj druhý domov. A tak to беру i jako svou morální povinnost: „posvítit si“ na Slezsko tentokrát ne lampami na přílbách horníků, ale konečně pozitivní optikou. Přál jsem si představit ho jako magický kraj pro zdánlivě obyčejné, a přece něčím jiné lidi. Je to hl lidiubokou lidskostí protkaný příběh s dobrým koncem.

Dlouho jste odmítal návrat k práci filmového režiséra, dokonce ani nabídka pokračování úspěšné *Fontány pro Zuzanu* vás neoslovila. Co vás nyní přimělo vrátit se po mnoha letech k filmové režii?

V posledních letech jsem se věnoval komponování vážné hudby. Nabídky mi sice chodily, ale ani možnost uvedení do života čtvrtého



K filmu vzniklo i cédéčko s mnoha hity.

FOTO | PETARDA PRODUCTION

pokračování *Fontány pro Zuzanu* mne od klavíru neodtrhla.

Až došlo k náhodnému setkání se scenáristou a producentem Petrem Šiškou a ten mě nadchl pro projekt *Muzzikantů*. Protože nejsem jenom filmař, ale stejnou měrou také hudebník, a protože už více než 15 let žiji ve Slezsku, nastal čas vzdát této nádherné krajině a skvělým lidem s velikým upřímným srdcem filmařský hold. Současně jsem si přál vystříhnout poklonu všem poctivým muzikantům, nezávisle na žánru, protože, jak ve filmu zpívá náš filmový hrdina Robin: „Všichni jsme muzikanti...!“

Mohl byste nám přiblížit žánr filmu?

Muzikanti mají nejbližší k romantické filmové baladě, ve které se snoubí tajemná krása a síla hor v neobyčejných příbězích muzikantů a lidí kolem nich. Děj je zasazen na česko-slovensko-polské trojmezí, do drsného, ale půvabného Těšínského Slezska. Je to kraj, kde slovo chlapa má stále svou sílu, půvab žen je oslavován od nepaměti a hudba má své nezastupitelné místo. Film je plný písniček a melodií, od folklorních až po mladou rockovou současnost.

Objeví se zde Jarek Nohavica s vlastní písní *Sedni a pevně se chyt*

i v duetu se slovenským zpěvákem Peterem Cmorkem v písni *Kříž svůj neseme*. Hudbu napsal Cmork a pod textem je podepsaný Nohavica spolu s Petrem Šiškou.

Zazní zde hlas Marty Jandové nebo Martina Dejara s Markétou Konvičkovou v disko duetu. Konvičková ve skladbě *Taková je láska* přechází z lehece country pojetí do elektronického nářezu.

Na album se vešly také tři lidovky, dvě z nich interpretuje slovenská folklorní skupina *Kollárovci*, písně *Za górami za lasami* se chopil třínečský soubor *Oldrzychowice*.

Ve filmu se v jedné z rolí objeví vaše manželka Eva Vejmelková po boku Pavla Kříže. Bude to vlastně poprvé od doby, kdy se tato dvojice objevila ve filmu *Jak svět přichází o básníky*.

Eva si zahrála v *Muzzikantech* jen menší roli psychoterapeutky. Tuto profesi už několik let vykonává i ve svém reálném životě v Havířově, kde má svou vlastní psychologickou poradnu. Může si dovolit ten luxus přijmout jen role, které ji něčím osloví a zaujmou. Myslím, že setkání Evy a Pavla po letech na plátně je zajímavé a překvapivé. Více se dozvíte v kině... **DOROTA HAVLÍKOVÁ**

Prázdninové pobyty dětí v zahraničí 2017

Město Český Těšín pořádá zahraniční pobyty pro děti v zahraničí. Na jejich organizaci spolupracuje s Domem dětí a mládeže v Českém Těšíně (DDM vysílá jako doprovod vlastní pedagogické pracovníky a externí pracovníky, tj. osoby mající zkušenosti s prací s dětmi). Pobyty jsou hrazeny z rozpočtu města. Administrativní práci, výběr dětí a komunikaci s rodiči zajišťuje město – odbor školství a kultury.

Místo pobytu : Chorvatsko

Termíny : červenec 2017

Podmínky účasti prázdninového pobytu dětí v zahraničí 2017

- 1) účastník je občanem Českého Těšína
- 2) účastník v době pobytu bude mít minimálně 8 let a maximálně 14 let (příhlášky dětí, které v době pobytu nedosáhnou 8 let nebo dosáhnou 15 let nebudou přijímány)
- 3) přednostně budou vybráni děti, které se doposud nikdy nezúčastnily zahraničních pobyť financovaných z rozpočtu města Český Těšín
- 4) nebudou přijímány příhlášky dětí, které se zúčastnily zahraničních pobyť v posledních třech letech (rok 2014, rok 2015, rok 2016)
- 5) závazné příhlášky se přijímají nejpozději do 28. 2. 2017
- 6) výběr účastníků nebude ovlivněn pořadím odevzdaných příhlášek
- 7) pobytu se nemohou zúčastnit děti, které mají:
 - nestabilizovanou formu záchvatového onemocnění
 - poruchy zažívání a trávení, které vyžadují individuální stravování
 - speciální druh stravování
 - kombinované a vrozené vady, které vyžadují individuální péči

- psychické poruchy a mentální retardace, které vyžadují stálý dohled dospělé osoby
 - formy chronických onemocnění vyžadující zvláštní individuální přístup a trvalý lékařský dohled
 - závažné poruchy chování včetně rizikového chování
 - závažné formy základního onemocnění vyžadující individuální péči
- 8) účastníci přispívají finanční příspěvek ve výši 1.000,- Kč mimo dětí z rodin, kterým je poskytována pomoc v hmotné nouzi k datu odevzdání přihlášek. Toto potvrzení obdrží na pracovišti Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Ostravě, kontaktní pracoviště Český Těšín. Uvedené potvrzení je nutné doložit zároveň s přihláškou
- 9) spolu s vyplněnou přihláškou nutno donést vyplněný závazný pokyn příslušného dětského lékaře
- 10) v případě nenaplnění turnusů do 28. 2. 2017 prodlužuje se termín přihlášek do 17. 3. 2017
- 11) výjimky z výše uvedených podmínek schvaluje individuálně Rada města Český Těšín

Příhlášky a ostatní formuláře si můžete vyzvednout na odboru školství a kultury, Městský úřad Český Těšín, detašované pracoviště Štefánikova 25/18 Český Těšín, přízemí. Jsou rovněž k dispozici na webových stránkách města v sekci Aktuality.

Bližší informace k této akci poskytne Mgr. Karin Pribulová a Bc. Halina Bocek, odbor školství a kultury, Městský úřad Český Těšín, detašované pracoviště Štefánikova 25/18 Český Těšín, přízemí, tel: 553 035 312 a 553 035 311, pribulova@tesin.cz.; bocek@tesin.cz.

Nemocnice dokončila modernizaci lůžkového fondu



Nemocnice Český Těšín dokončila modernizaci lůžkového fondu. Pacienti na všech odděleních nemocnice již leží na elektricky polohovatelných lůžkách.

Od roku 2008, kdy s modernizací lůžkového fondu vedení nemocnice začalo, bylo pořízeno celkem 124 elektrických polohovacích postelí včetně antidekubitních matrací a pojízdných nočních stolků s výklopnou nastavitelnou jídelní deskou v celkové hodnotě téměř 5 milionů korun.

„Nová lůžka s matracemi přinesla pacientům především vyšší komfort a pohodlí. Starší postele již neodpovídaly standardním požadavkům.

Dokončení modernizace lůžkového fondu pro nás znamená významný posun ve zvyšování kvality péče o pacienty, bezpečí a také snížení rizika možného úrazu. Přidanou hodnotou je také zmírnění fyzické zátěže u personálu,“ říká předsedkyně představenstva nemocnice Barbora Zbránková.

S obměnou nemocničních lůžek začala nemocnice v roce 2008, kdy zakoupila prvních pět moderních postelí pro lůžka sociální péče. V dalších letech se postupně obměnil celý lůžkový fond. Posledních 14 kusů nemocničních lůžek bylo pořízeno počátkem letošního roku, takže nyní jsou všechna oddělení vybavena elektrickými polohovatelnými lůžky.

(RED) FOTO | NEMOCNICE ČESKÝ TĚŠÍN

Kotilióny pro hasiče



Děti z MŠ Mosty se rozhodly zpestřit průběh plesu SDH Mosty výrobou kotiliónů. Kotilión na plesu je drobný dárek, který dává tanečníci tanečníkovi na klopu saka. Při práci na těchto drobných ozdobách mu-

sely děti ovládnout nejen koordinaci ruky a oka, ale upevnit i jemnou motoriku. Největší radost pak děti měly z toho, že někoho mohou potěšit.

INGRID KREJČÍ, MŠ MOSTY

FOTO | ARCHIV ŠKOLY

Uzavření budovy Muzea Těšínska

Budova výstavní síně Muzea Těšínska a Knihovny Silesia na Pražské ulici je po havárii vody uzavřena. Do doby odstranění škod

a reinstalaci expozic bude mimo provoz. Návštěvníky žádáme o pochopení a těšíme se na shledanou. (IL)

DOBROVOLNICTVÍ

Jak jsem „adoptoval“ dědečka

Loni jsem si všiml plakátku ADRA s výzvou k připojení se k dobrovolníkům. ADRA znám a dobrovolnictví je mi sympatické. Jelikož mám mimo zaměstnání a rodiny i jiné pravidelné zájmy, za největší překážku jsem považoval čas. Proto mě upoutalo, že organizace lákala na hodinu týdně, navíc jen půl kilometru od mého bydliště.

Dostavil jsem se tedy na úvodní setkání. Tam mi bylo pěkně vysvětleno, co mě čeká. Také jsem řekl, proč se chci zapojit v domově pro seniory. Od dětství jsem si rád povídal se starými lidmi. Zažil jsem i dva své pradědečky a dvě prababičky, všichni se dožili devadesáti a více let. Doložil jsem několik dokumentů a za pár dní jsem mohl začít.

Vedení domu mě představilo panu Karlovi a jeho spolubydlícímu. Měl jsem před sebou dva muže mírně přes osmdesát, oba s obtížemi, ale přece pohyblivé a s jasnou myslí. Tím představa toho, co bude, dostala konkrétnější obrysy.

Pan Karel rád hraje šachy. Tak rád, že vlastně skoro nic jiného na našich setkáních neděláme. Karel hrával okresní šachový přebor. Věřím tomu, protože jsem zatím téměř vždy prohrál, výjimečně remizoval. Posledně jsem už radši zvolil nápovědu počítače.

Karel je vlastně můj trenér a kouč. Má skvělý smysl pro humor. Když se, většinou po dvou hodinách, loučíme, personál a kolegové z pokoje se mě ptají, jak jsem dopadl. Nikoho mé prohyry nepřekvapují. Karel se hned ptá, kdy se zase uvidíme. Pak mi ještě občas zavolá domů.

Jsem rád, že jsem se zapojil do dobrovolnictví. Stejně jako jiní, se kterými jsem hovořil, mohu dosvědčit, že nejen dávám, ale i dostávám. Navíc mi předloni zemřel dědeček, který se taky jmenoval Karel. Takto mám dědečka nového.

MARTIN WRZECIONKO

Město vyměnilo kontejnery

Pět speciálních kontejnerů na drobné elektrozařízení mohou od roku 2012 využívat i občané Českého Těšína. Nyní je město ve spolupráci s kolektivním systémem ASEKOL vyměnilo za nové.

„Jsou lépe zabezpečené a měly by být odolné proti krádežím,“ vysvětluje referentka odpadového hospodářství českotěšínské radnice Lenka Kročková.

Dodává, že každý rok evidují vykrádání kontejnerů různého typu (na papír, na použité šatstvo a na elektroodpad). Někdy k tomu dospěli používají děti. Minimálně jednou tak museli strážníci pomáhat z nádoby na šatstvo školákovi, který v ní uvízl a nemohl se dostat ven.

Vykrádáním dochází nejen ke škodám, ale také k nepořádku. Hlavně při vykrádání obsahu nádob na šatstvo si pachatelé na místě vybírají kousky, které jim vyhovují nebo jsou cennější a mo-

hou je ještě zpeněžit, a zbytek rozhází po okolí. Stacionární kontejnery na elektroodpad usnadňují lidem odevzdávání vysloužilých spotřebičů blíže místu jejich bydliště. S drobnými elektrospotřebiči tak již nemusí do sběrného dvora.

Do nádob mohou lidé odevzdávat drobná elektrozařízení, jako jsou např. kalkulačky, rádia, malé počítačové vybavení, discmany, telefony, elektronické hračky a podobně. Kontejnery jsou vybaveny také boxem pro sběr baterií.

Do kontejnerů naopak nepatří televizory, počítačové monitory, zářivky, úsporné žárovky, velké domácí spotřebiče, jako jsou třeba ledničky, pračky a chladničky. Tato větší zařízení se odevzdávají ve sběrném dvoře, případně v prodejních elektrospotřebičů.

Moderní červené kontejnery jsou na těchto stanovištích: parčík Pražská, parkoviště u garáží na Koperníkově ulici, na parkovišti u BILLY, dále na ulicích Kysucké a Okružní. (DH)

V TĚŠÍNSKÉM POHÁRU SE BADMINTONISTÉ SLAVOJE PROBOJOVALI DO HLAVNÍ SOUTĚŽE

Kluci potřebují sparingpartnery, říká Šárec

Třebaže se Těšínský pohár – Memoriál Stanislava Krauze řadí mezi pět turnajů nejvyšší kategorie GPA, nejvýznamnějších v ČR, v hlavní soutěži se objevují hráči pořadajícího oddílu TJ Slavoj Český Těšín.

„Velkým úspěchem našich badmintonistů je už pouze jejich samotná účast v hlavním turnaji, kde hraje nejlepších 28 mužů českého žebříčku. Probojovat se do hlavní soutěže turnaje série Grand Prix je dost těžké. I proto, že Těšínský pohár je nominálním turnajem pro juniorskou kategorii na mistrovství světa. Výhodu mají hráči z velkých klubů se širokou základnou. Naši badmintonisté nezbytně potřebují k dalšímu výkonnostnímu růstu více tréninkových sparingpartnerů na odpovídající úrovni. Trenéry máme kvalitní, širší skupina vyrovnaných hráčů, aby kluci mohli hrát pestřejší úder, nám bohužel schází,“ vysvětluje předseda oddílu Petr Šárec.

Kufa dostal divokou kartu

Michal Kallus a Daniel Koždoň se do hlavní soutěže neprobojovali. Nástrahami kvalifikace naopak



Tomasz Mendrek (vpravo) radí svému synovci Wojciechovi.

FOTO | ROMAN BASELIDES

prošli Adam Šárec a Wojciech Mendrek, Marek Kufa startoval na divokou kartu, hlavní soutěž si ve dvouhře zahrála také Katrin Krauzová. Ve čtyřhře mužů do turnaje zasáhli Daniel Koždoň, Wojciech Mendrek a Adam Šárec.

„Byl to můj premiérový start v hlavní soutěži na tomto turnaji a podle toho to také vypadalo. Nebyl jsem si příliš jistý v úderech, moc dobře se mi nehrálo, před slušnou

návštěvou jsem byl docela nervózní. Narazil jsem na zkušeného soupeře, v obou setech jsem se snažil dotahovat, ale za stavu 15:20 už bylo pozdě,“ říká Marek Kufa, který ve dvou setech nestačil na zkušenějšího Marka Aubuse.

Šárec nestačil na Loudou

Mnoho šancí neměl ani Adam Šárec, jemuž se loni podařilo postoupit až do osmifinále. Letos proti

Janu Loudovi, kterého kdysi pokořil, uhrál v obou setech jen osm bodů. „Těší mě, že jsem uspěl v kvalifikaci. V hlavní soutěži jsem měl těžký los. Zatímco můj soupeř trénuje dvoufázově, já se soustředím také na studium a předávání nabytých zkušeností jiným hráčům. S lukama jsme dosáhli určité výkonnostní úrovně, ale najednou se už v klubu nemáme na koho dotáhnout, takže soupeři nám začali utíkat. Hodilo by se nám více starších a zkušenějších hráčů,“ konstatoval Šárec.

Nejbližší k postupu mezi šestnáct nejlepších hráčů měl Wojciech Mendrek, bratranec vítěze Adama Mendreka. Za stavu 1:1 na sety nad Přemyslem Voráčem vedl už o pět bodů, přesto závěr patřil jeho zkušenějšímu protivníkovi. „Lekl jsem se, že bych mohl vyhrát, hlava začala pracovat jinak. I tak mám ale ze svého výkonu dobrý pocit, favoritem utkání jsem určitě nebyl. Nerozhodovaly pouze moje chyby, ale i dlouhé výměny, které rozehranější a zkušenější soupeř vyhrál. Dá se říct, že kurt měl více vyšlapaný,“ pravil nadějný hráč.

ROMAN BASELIDES

Jednou chci překonat tátu, plánuje Adam Mendrek

Vítězem Těšínského poháru, který se hraje jako Memoriál Stanislava Krauze, se podle očekávání stal Adam Mendrek, syn někdejšího československého olympionika Tomáše Mendreka. „Na turnaj v Českém Těšíně, mém rodném městě, se vždy hrozně moc těším,“ vyznal se loňský vicemistr ČR.

Těšínský pohár pro vás srdeční záležitostí?

Ano, v Českém Těšíně mám rodinu a spoustu známých, proto sem jezdím. Na jiných turnajích v Česku nestartuji, výjimkou je Těšínský pohár a mistrovství republiky. Hrávám mezinárodní turnaje, v litevském Kaunasu se mi podařilo zvítězit, letos jsem skončil druhý v Káhiře.

Do svého rodného města jste si přijel pro premiérové letošní vítězství?

Ano, byl to můj jediný cíl. I když sem přijeli velmi dobří mladí hráči, například Jan Louda, do turnaje jsem nastupoval jako největší fa-

vorit. Těšínský pohár byl pro mě skvělou přípravou. Za dva týdny odlétám na Island, kde se uskuteční mezinárodní mistrovství, týden poté mě čeká mistrovství republiky v Liberci. Chtěl bych poprvé vyhrát mezi seniory.



Badmintonista Adam Mendrek.

FOTO | ROMAN BASELIDES

Vloni jste o premiérový titul neúspěšně bojoval v Karvině.

Chtěl bych se stát prvním mistrem republiky po Petru Koukalovi. Před rokem mě ve finále porazil ve třech setech. Teď, když už Petr ukončil svou bohatou kariéru, to bude

na nás mladších. Velkým konkurentem bude Milan Ludík. Je sice starší, ale před rokem jsem ho dokázal porazit.

Je vám teprve 21 let, všechno máte před sebou.

Cítím se velice dobře. Evropané prožívají nejlepší badmintonová léta mezi 25. a 30. rokem.

A co třeba badmintonisté z Indonésie?

To je úplně jiná liga. Jsou to všichni skvělí hráči. Hrozně rychlí, mají silné ruce a tvrdé smeče. Před rokem v létě jsem tam měl možnost trénovat v Kudus, v obrovském národním centru poblíž Semarangu. Byla to pro mě skvělá škola.

Sníte o tom, že ve svých úspěších jednou překonáte svého otce?

Je to můj cíl. Tátu bych samozřejmě jednou moc rád překonal. Do olympijských her v Tokiu zbývají čtyři roky. Udělám vše pro to, abych se na olympiádu kvalifikoval a došel v turnaji dál než táta.

ROMAN BASELIDES

ČEŠTÍ HOKEJISTÉ DO ŠESTNÁCTI LET PROHRÁLI SE SBORNOU VŠECHNY TŘI ZÁPASY

Do Českého Těšína zavítala reprezentace

Těsně před Vánocemi, přesněji ve dnech 20.-22. prosince 2016, se v Českém Těšíně a Havířově konal hokejový svátek, neboť zde v rámci série tří přátelských utkání zavítaly reprezentační výběry Česka a Ruska do 16 let.

Díky vstřícnému postoji vedení MÚ Český Těšín a osobní účasti místostarosty Českého Těšína a náměstka hejtmána Moravskoslezského kraje Stanislava Folwarczného se odehrály dva ze tří zápasů v Českém Těšíně, a tak si obě reprezentace zvolily jako své tréninkové centrum právě místní stadion. V průběhu celého týdne, kdy reprezentace využívaly místní halu, byl pro oba národní výběry připraven veškerý servis spjatý s pořádáním přátelských zápasů, ať už se jednalo o tréninkové pomůcky, vybavení tělocvičny, pitný režim, praní dresů po trénincích i po zápasech, nebo také o ozvučení a služby video technika.

V prvním utkání hraném v úterý čtyři dny před Štědrým dnem byl na zaplněném zimním stadionu od úvodní minuty k vidění typický

mládežnický hokej s mnoha šancemi na obou stranách. Dlouho nerozhodný stav nakonec zlomil až gól ruských mladíků těsně před koncem, díky němuž si v sérii tří zápasů připsali první vítězství, a to v poměru 3:2. Po středečním druhém zápase, který se konal v Havířově a v němž opět uspěli hokejisté sborné, se oba týmy na závěrečné čtvrtetní střetnutí přesunuly zpět do Českého Těšína, kde je čekal opět velmi slušně zaplněný stadion, který věřil v první vítězství budoucích českých hvězd.

Osobnostem českého hokeje se v Těšíně líbilo

V utkání hraném ve skvělé atmosféře ale hostující hráči neponechali nic náhodě a od úvodní minuty jasně dominovali. Po úvodní dvacetiminutovce svítil na ukazateli stav 0:3, který se v dalším průběhu utkání ještě zvyšoval a který se nakonec po šedesáti minutách zastavil na skóre 1:6. I přes tento nelichotivý stav domácí příznivci české hráče při odchodu do kabin odměnili bouřlivým skandováním a potleskem a jasně tak ukázali, že v Českém Těšíně funguje hokejová kultura na vysoké úrovni.



Ceny pro nejlepšího hráče hokejistům předal Stanislav Folwarczny.

FOTO | ROMAN BASELIDES

I přestože pro pořadatele to byly zcela nové zkušenosti, pracovníci SÚZ, p.o. zajistili hladký a bezproblémový průběh celé akce, což si rovněž velmi pochvalovaly osobnosti českého hokeje přítomné na těchto utkáních, ať už se jednalo o šéftrenéra Českého svazu ledního hokeje Slavomíra Lenera,

svazového manažera Radima Prusenského, sekretáře krajského svazu Karla Kafky, nebo o dlouholetého trenéra české reprezentace Aloise Hadamczika. Atmosféra v ochozech a zvládnutí celé organizace dává předpoklad k zajištění podobných sportovních představení v našem městě. (RED)

BADMINTONISTÉ SLAVOJE SKONČÍ V PRVNÍ LIZE SMÍŠENÝCH DRUŽSTEV NEJHŮŘE NA TŘETÍM MÍSTĚ

Nováček z Českého Těšína jde do play-off

Badmintonisté Slavoje našli prvního přemožitele. V šestém kole první ligy smíšených družstev nestačili na Klimkovice. Předtím si však snadno poradili s rezervou Dobrušky a postoupili do nadstavbové části, v níž budou bojovat o vítězství v soutěži.

Vloni na jaře si badmintonisté Slavoje vybojovali v baráži právo účasti v první lize smíšených družstev. V druhé nejvyšší soutěži nebyli otloukánek, v úvodních čtyřech kolech postupně udolali běčko brněnského oddílu Badminton FSPS MU 5:3, Pardubice 5:3, Hradec Králové „B“ 7:1 a Kopřivnici 5:3.

O víkend si hráči Českého Těšína na domácích kurtech poradili se záložním družstvem Dobrušky 6:2 a zajistili si tak účast v tříčlenné skupině, která bude usilovat o celkové vítězství v soutěži. Nic na tom nezměnila ani závěrečná porážka s Klimkovicemi v poměru 1:7.



Adam Šárec (vlevo) s Michalem Kallusem slaví výhru nad Běčkem Dobrušky.

FOTO | ROMAN BASELIDES

„Předsezonní cíl, udělat všechno pro to, aby se Těšín v první lize udržel, jsme splnili. Některé zápasy sice byly takřikajíc na ostří nože, ale zvládli jsme to nad očekávání dobře. Nyní nás čeká play-off za účasti třech nejlepších družstev. Jedno finálové kolo se bude hrát v Klimkovicích, které soutěž vyhrály, a druhé u nás. Myslím si, že první liga je pro naše mladé hráče ideální soutěží, naše družstvo opakovaně potvrdilo, že má sílu,“ řekl Tomasz Mendrek, který Českému Těšínu vypomáhal.

K úspěchu družstvu Slavoje vydatně pomohly rovněž polské badmintonistky – Kamila Augustyn a Kornelia Marczak. „Vítěz play-off půjde do baráže o extraligu. My na nejvyšší soutěž pomýšlet nemůžeme, je to úplně jiná úroveň. Konečné druhé nebo nejhůře třetí místo v první lize je naším maximem. Na Klimkovice nemáme, ty by o extraligu zabojoval mohly,“ soudí Mendrek, který si před lety s Českým Těšínem zahrál nejvyšší soutěží. (BA)

LUCIE HRONOVÁ Z POŘÁDAJÍCÍHO DRUŽSTVA ČESKÝ TĚŠÍN SE STALA NEJLEPŠÍ BRANKÁŘKOU

Halový turnaj Zina Cup opanoval Havířov

Pohár pro vítěze sedmého ročníku Zina Cupu – mezinárodního turnaje žen v halové kopané pořádaného v třinecké hale STaRS ženským družstvem FK Český Těšín – zvedly nad hlavu fotbalistky Havířova, jimž se povedlo obhájit loňské prvenství.

V třinecké sportovní hale STaRS si to rozdalo systémem každý s každým devět družstev. Utkání trvalo dvanáct minut, celkem se jich odehrálo 36. Stejně jako před rokem vítězství slavily fotbalistky Havířova, druhý skončil polský Rybník, třetí byla Spišská Nová Ves. Pořadající Český Těšín obsadil se čtyřmi body předposlední příčku.

„Turnaj měl vysokou sportovní úroveň, Havířov to s obhajobou loňského vítězství neměl snadné. Příjemně mě překvapily mladé fotbalistky Rybníka, předváděly pohlednou hru, hrály čistě,“ řekla trenérka českotěšínských fotbalistek Sylva Bajtková a dodala: „Z našich výsledků nadšená nejsem. Každoročně je to takové trápení, jako kdybychom byly jiným družstvem. Po úvodních zápasech se holky zvedly, pak už jsem je poznávala.“

Nejlepší hráčkou sedmého ročníku Zina Cupu byla Anna Konkol



Fotbalistkám Českého Těšína se na Zina Cupu příliš nedařilo.

FOTO | ROMAN BASELIDES

z Rybníka, nejlepší střelkyní Petra Antalíková z Havířova, autorka osmi branek, a nejlepší brankářkou se stala Lucie Hronová z pořadajícího oddílu.

„Vloni jsem na turnaji chytala za Vítkovice, ale už jsem potřebovala změnu, proto jsme se třemi kamarádkami přešly do Českého

Těšína. Turnaj je skvělý, soupeřky jsou kvalitní. Máme ho spíše za odměnu, škoda jen, že nám příliš nevyšel. Mrzí nás to, coby domácí jsme se chtěly předvést. Pevně věřím, že se během zimy stmelíme, vydatně potrénujeme a na jaře budeme úspěšnější, než jsme byly na podzim,“ řekla Lucie Hronová.

Výsledky Českého Těšína: Havířov 0:3, Vítkovice 0:3, Nemakej 1:2, Rybník 1:3, Spišská Nová Ves 2:1, Brušperk 1:1, Prievidza 0:3, Beluša 1:3.

Konečné pořadí turnaje: 1. Havířov, 2. Rybník, 3. Spišská Nová Ves, 4. Prievidza – Handlová, 5. Brušperk, 6. Beluša, 7. Vítkovice, 8. ČESKÝ TĚŠÍN, 9. Nemakej. (BA)

FAKTA A VÝSLEDKY

BASKETBAL

SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN – TJ TŘINEC 93:36

Hosté přijeli bez svých nejlepších hráčů Němčíka a Byrtuse a na jejich hře to bylo znát. Už v osmé sekundě dal domácí Domajer trojku a tímto košem určil ráz utkání. V první čtvrtině Slavoj bezchybnou střelbou a rychlými protiútoky zničili hosty v poměru 26:2, zbytek zápasu se už jen dohrával. Český Těšín od druhé čtvrtiny rovnocenně střídal celé dvě pětky, i přesto skóre narostlo až na propastných 93:36. Za zmínku stojí třináct trojek domácích, devět jich zaznamenal neomylný Domajer.

Čtvrtiny: 26:2, 44:15, 66:25, 93:36.

Č. TĚŠÍN: Domajer 27, Siwy 16, Kubieň 15, Holisz 12, Bosák 10, Przebenda 6, Stašák 4, Kuboszek 2, Pavlady 1, Fukala.

BK BOTUCAL KARVINÁ –

SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN 43:113

Nádherná, moderně vybavená hala gymnázia v Karviné, spolu s hrstkou věrných fanoušků domácího i hostujícího mužstva, byla svědkem basketbalové exhibice v podání hráčů Slavoj. Po zkušenostech z domácího utkání vyvstala pouze jediná otázka: jak vysokým rozdílem výsledek skončí. Domáci snesou přísnější měřítko za výkon v poslední čtvrtině zápasu, kterou prohráli o tři body, ovšem to již bylo o výsledku dávno před ní rozhodnuto. Za zmínku stojí uvést, že hosté hráli v obrovské čistotě, že rozhodčí Holúbek a Jurda jim odpískali za celý zápas jen čtyři osobní chyby.

Čtvrtiny: 6:28, 10:29, 7:33, 20:23.

Č. TĚŠÍN: Kubieň 22, Domajer 21, Hajduk 18, Przebenda 17, Pavlady 10, Siwy 10, Štěpán 10, Holisz 5.

HOKEJ

Se střídavými úspěchy si v průběhu letošní sezony vedli hokejisté Českého Těšína – nováček Moravskoslezské ligy mužů. První dny roku 2017 byly pro Vlky zdařilé – vydolovali cenných šest bodů. V dohrávaném utkání Wolves udolali na domácím ledě druhý Bohumín a posléze přivezli vítězství z ledu posledního Rožnova. V tabulce Moravskoslezské ligy Český Těšín obsadil po základní části konečnou šestou příčku před Rožnovem a béčkem Nového Jičína. Výsledky Českého Těšína v roce 2017: HK Nový Jičín „B“ – HC Wolves Český Těšín 2:4. Třetiny: 0:0, 2:1, 0:3. HC Wolves Český Těšín – HC Bospor Bohumín 5:4. Třetiny: 2:2, 2:2, 1:0. HC Rožnov pod Radhoštěm – HC Wolves Český Těšín 3:5. Třetiny: 1:2, 1:3, 1:0. HC Wolves Český Těšín – HK Krnov 5:7. Třetiny: 2:3, 2:2, 1:2. TJ

Horní Benešov – HC Wolves Český Těšín 7:1. Třetiny: 4:0, 1:0, 2:1. HC Studénka – HC Wolves Český Těšín 9:3. Třetiny: 3:0, 3:2, 3:1. HC Orli Orlová 1930 – HC Wolves Český Těšín 6:3. Třetiny: 4:0, 0:1, 2:2. HC Bospor Bohumín – HC Wolves Český Těšín 7:6. Třetiny: 4:1, 1:5, 1:0, 1:0.

ŠERM

Nadějný šermíř českotěšínského Slavoj Václav Sokol vyválčil bronzovou medaili na turnaji Mladý mušketýr v Praze. Po úvodním kole měl na kontě pět vítězství a dvě prohry, díky čemuž šel do závěrečné fáze turnaje ze čtvrtého místa. Nejprve vyřadil Kučeru z Mostu, posléze přemohl Dyntáru z Hradce Králové a v bitvě o postup do finále podlehl pozdějšímu vítězi Chlebounovi z Ostravy, čímž obsadil bronzový stupínek. V celkovém hodnocení Českého poháru si Sokol drží čtvrtou pozici s 36 body. (BA)

Tři otázky pro mistra republiky Matěje Rzeplinského

Hráč českotěšínského Slavoje Matěj Rzeplinský, jenž získal v Českém Krumlově mistrovský titul v badmintonu v kategorii do třinácti let, je žákem šesté třídy.

Je to čiperný kluk, který ví, že úspěch nepřichází jen tak lehce sám od sebe. Jak na sobě pracuje, to je patrné z jeho odpovědí na položené otázky.

Jak ses k badmintonu dostal a jak v týdnu trénuješ?

K badmintonu mě přivedl v mých sedmi letech můj tatka, on to kdysi taky hrál. Zpočátku jsem chodil s bratrem Honzou do tělocvičny gymnázia, která už nestojí. Nyní trénuji čtyřikrát týdně v hale na Svoji-

síkové ulici, ve čtvrtky trénuji nejčastěji v Orlově. Mám kondiční přípravu, individuální a oddílový trénink, mimo tyto tréninky máme i různá soustředění např. v Brně, Pustějově, Nymburce.

Co tě nejvíc baví? Zkoušel jsi někdy i jiný sport?

Na badmintonu mě nejvíc baví turnaje, potkávám tam kamarády z celé republiky. Rád vyhrávám a baví mě soupeření. Dříve jsem hrál fotbal, chodil na street dance, jezdil jsem biketrial. Rád jezdím na kole a teď v zimě, když nejsou turnaje, proháním snowboard. Raději jsem venku s kamarády než u počítače.

Ze kterých úspěchů máš největší radost?



Samozřejmě - nejlepší je ve dvouhře titul mistra ČR a ve čtyřhře jsem vybojoval bronz. Radost mi dělají i úspěchy v zahraničí, třeba

v Polsku, Německu, Chorvatsku a na Slovensku.

VLASTA POTYSZOVÁ, ZŠ HRABINA

FOTO | ARCHIV ŠKOLY

S holuby se potýkají všechna města. Jak je omezit?

Občané města si opakovaně stěžují na holuby. V současné době se s těmito ptáky potýkají prakticky nejen všechna větší evropská města, ale dokonce i některé menší obce.

Na snížení počtu holubů byly v celé Evropě vynaloženy nemalé prostředky od přímého odstřelu, trávení, používání různých preparátů snižujících plodnost, až po vysazování přirozených predátorů, jakými jsou např. sokol nebo rohar, do měst. Tato opatření se setkala s různě velkým úspěchem, nicméně tento problém se nikde vyřešit nepodařilo.

Přímá likvidace jedinců je málo efektivní, dokud mají ptáci dostatek možností k hnízdění a potravě. Vzniklé ztráty odstřelem nebo trávením dokážou holubi poměrně rychle nahradit, protože mají-li vhodné podmínky, dovede pár holubů zahnízdit několikrát za rok. I v případě, že by se podařilo všechny holuby ve městě zlikvidovat, po čase by se populace znovu obnovila jedinci z jiných měst. V České republice je početnost holuba odhadována na 800 000 - 1 600 000 hnízdicích párů a v Evropě je to až 9 milionů hnízdicích párů. Těšínská populace

je ornitology odhadována v rozmezí 100 až 300 párů.

Proč se ve městech holubům tak daří?

Každá populace k tomu, aby mohla prosperovat, potřebuje splnění dvou nejzákladnějších existenčních podmínek, a to dostatek vhodných míst k hnízdění a dostatek potravy. Městské prostředí s členitými budovami tvoří ideální hnízdní příležitosti i úkryty. O potravu také není nouze a někteří lidé ji významně doplňují dalším přikrmováním. Díky tomu je úspěšnost hnízdění poměr-

ně velká a dospělosti se dožívá větší množství mláďat než u holubů žijících ve volné přírodě.

Jak řešit situaci s holubami?

Zásadní opatření je znemožnit holubům hnízdění a nepřikrmovat je. Nejvíce mohou udělat správci či majitelé budov, kteří zamezí přístup na půdy, umístí zábrany na výklenky nebo římsy, opraví nejrůznější škvrny.

Město Český Těšín také opakovaně jednalo se Správou železniční dopravní cesty o doplnění zábran proti hřadování holubů pod zastře-

šením nástupišť. Zábrany byly nainstalovány, ale nejsou dostatečné.

Dva pohledy na holuby

Na jednu stranu jsou holubi nevitányými spolubydlicemi, protože znečišťují prostředí města, jsou považováni za přenašeče různých parazitů a některým občanům způsobují nemalé problémy. Na druhou stranu zejména pro starší občany a děti představují zpestření městského prostředí a mnohdy jsou i jediným kontaktem s živým tvorem.

Nežádka je možné ve městě vidět starší občany nebo maminky s dětmi přikrmující holuby. Holubi za nic nemohou, ti jen využili prostředí a podmínky, které jim vědomky i nevědomky poskytli lidé. Ačkoliv lokálně holubi působí problémy, není situace natolik kritická, aby bylo nutné řešit situaci specializovanými opatřeními. Jak je vidět na příkladu i jiných měst, jsou jen velmi omezené možnosti. Když se na realizaci opatření nebudou podílet sami občané, majitelé či správci objektů, na nichž holubi hnízdí, nelze očekávat významnější změnu k lepšímu.

DANIEL KŘENEK, REFERENT

**ODBORU VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ
A OCHRANY PŘÍRODY**



Krmení holubů patří k oblíbeným kratochvilám lidí na náměstích.

ILUSTRAČNÍ FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

TĚŠÍNSKÉ LISTY

Periodický tisk územního samosprávného celku

Vydává: Město Český Těšín, nám. ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín, IČO 00297437 | Šéfredaktorka: Mgr. Dorota Havlíková
Redakční rada: Ing. Vít Slováček, Mgr. Stanislav Folwarczny, Mgr. Gabriela Hřebacková | Evidenční číslo: MK ČR E 17299.

Příspěvky, inzerce: czernekova@tesin.cz | Grafická úprava: David Stypka | Tisk: Finidr, s.r.o.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu či případné krácení příspěvků. | Vydavatel si vyhrazuje právo publikované materiály zveřejnit též na internetu.

Reklamacce roznosu Těšínských listů do schránek: 606 688 612. Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí.

Těšínské listy jsou dostupné také ve formátu PDF na stránkách www.tesin.cz

TĚŠÍNSKÉ DIVADLO

Ostravská, Český Těšín, tel.: +420 558 746 022, www.tdivadlo.cz,
bajka@tdivadlo.cz, info@tdivadlo.cz

Těšínské divadlo Český Těšín, česká scéna

Poslední den roku 2016 oslavili herci české scény Těšínského divadla částečně pracovně. V Domě kultury města Ostravy zahráli úspěšný muzikál SUGAR aneb Někdo to rád horké. Vyprodaný sál odměnil aktéry dlouhotrvajícím potleskem.

Nový rok zahájila česká scéna Těšínského divadla pěkně zvesela, premiérou komedie Oscara Wildea Jak důležité je mít Filipa. Premiéra i další reprízy se setkávají s velkým diváckým ohlasem.

Také dalším titulem české scény je komedie. Slovenský dramatik Ivan Stodola ji nazval Čaj u pana senátora. I když hra vznikla v první polovině minulého století je až s podivem, jak je její obsah aktuální i dnes. Hru nastuduje hostující režisér Ivan Krejčí, umělecký šéf Komorní scény Aréna Ostrava. Premiéra bude 4. března v Těšínském divadle.

Scena Polska Teatru Cieszyńskiego

W Scenie Polskiej odbyła się premiera komedii Moliera „Skąpiec” w reżyserii Bogdana Kokotka.

„Skąpiec” to napisana prozą komedia Moliera, wystawiona na deskach teatru po raz pierwszy w 1668 roku. W roli głównego bohatera, Harpagona, wystąpił wówczas sam autor. Sztuka zyskała uznanie w kręgach literackich, jednakże publiczność początkowo jej nie doceniała. Dopiero po dłuższej przerwie została włączona w stały repertuar Comédie-Française. W spektaklu Sceny Polskiej w roli tytułowej występuje Tomasz Kłaptocz. Komedie Moliera odznaczają się niezwykłą różnorodnością i walorami artystycznymi. Komizm „Skąpca” wciąż bawi, a prawda o ludzkim losie wypowiedziana w historii o Harpagonie i jego rodzinie potrafi przejąć do głębi i rozśmieszyć nawet najwytrawniejszych współczesnych widzów.

Na kolejne spektakle zapraszamy w marcu.

W niedzielę 26 lutego o godz. 17.30 zapraszamy na „Rajską jabłonkę” Andrzeja Niedoby, której prapremiera miała miejsce w Scenie Polskiej we wrześniu 2016 z okazji jubileuszu 65-lecia Sceny. Sztuka powstała w latach 80. XX wieku, a autor dedykował ją swemu stryjowi Władysławowi Niedobie, jednemu z założycieli Sceny Polskiej i jej wieloletniemu kierownikowi artystycznemu. Jednak – ze względu na poruszaną tematykę – w latach 80. nie miała szansy zaistnieć na deskach teatralnych. W rolach głównych występują Karol Suszka i Tomasz Kłaptocz.

Bilety można zamawiać w biurze organizacji widowisk Sceny Polskiej: tel. +420 558 731 141, scenapolska@tdivadlo.cz, www.tdivadlo.cz.

Scena Lalek Bajka Teatru Cieszyńskiego

Loutková scéna Bajka uvedla pro nejmenší diváky premiéru Pohádky pro peřinu Hany Volkmerové, režíroval Tomáš Volkmer.

Jednoho večera osloví malou Anežku její peřina a dožaduje se pohádky. Anežka se sice trochu podiví, že peřina mluví, ale souhlasí a vypráví pohádku, která se může odehrávat jediné ve tmě, ve světle baterky a na podušce. Přijďte společně s Anežkou a peřinou prožít tajemný příběh jedné noci.

Premiéra polské verze „Bajka dla Kolderki” odbędzie się 24 lutego o godz. 17.00.

„AVION”
ČITÁRNA A KAVÁRNA

Čítárna a kavárna „Avion” / czytelnia i kawiarnia „Avion”
tel. 558 711 961, noiva@noiva-tesin.cz, www.noiva-tesin.cz

Úterý 21. 2. v 17 hod.

LITERÁRNÍ SALON: ĎNDRA ŹYSOHORSKY

Přednáška doc. Libora Martinka ze Slezské univerzity v Opavě je věnována básníkovi Ďndrovi Źysohorskému (1905-1989).

Pořádá Městská knihovna Český Těšín. Vstup zdarma.

Středa 22. 2. v 10 hod.

POLYGRAFICKÝ SALON ŽÁKŮ OBORU POLYGRAFIE, ARANŽÉR

Pořádá Albrechtova střední škola Český Těšín.

KAMPUS ODBORNOSTI se představuje! Vstup zdarma.

Pátek 3. 3. v 17 hod.

HUDEBNÍ SALON: DAMIAN LUBER – KYTAROVÝ KONCERT

Damian Luber je kytarista, který hraje složitou technikou fingerstyle. Je autorem bluesové hudby, hraje taky funky, jazz s prvky bossa novy.

Vystupuje na mnoha festivalech a pravidelně získává ocenění a ty nejlepší recenze. Své schopnosti zlepšoval pod vedením těch nejlepších – Johna Gomm a Mike Daves'e. Hrál např. s Eleanor Ellis (USA), Stanem Breckenridge (USA), uváděl koncert Andee McKee (USA). Pořádá Městská knihovna Český Těšín. Vstup 70 Kč, pro členy klubu AKROPOL 50 Kč.

Úterý 7. 3. v 15 hod.

RECITAČNÍ SOUTĚŽ

Městské kolo soutěže v recitaci vyhlášené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Pořádá DDM Český Těšín.

Středa 8. 3. v 16 hod.

HUDEBNÍ SALON: JARNÍ KONCERT ŽÁKŮ A UČITELŮ

Pořádá Základní umělecká škola Pavla Kalety Český Těšín. Vstup zdarma.

Čtvrtek 9. 3. v 16 hod.

HUDEBNÍ SALON: JARNÍ KONCERT ŽÁKŮ A UČITELŮ

Pořádá Základní umělecká škola Pavla Kalety Český Těšín. Vstup zdarma.

Pondělí 13. 3. v 17 hod.

DYSKUSIJNÝ KLUB ČYTELNÍKŮV

Bědžeme diskutovat o knižce pt. „Dolores Claiborne” autorstwa króla horrorów Stephena Kinga. Knižka jest całkiem zwyczajna, biorąc pod uwagę kto jest jej autorem, ponieważ nie pojawiają się w niej żadne dziwne stworzenia a bohaterzy nie posiadają paranormalnych zdolności. Jednak permanentny niepokój, towarzyszący wszystkim książkom Kinga, nas nie ominie. Organizuje Biblioteka Miejska w Czeskim Cieszynie. Wstęp wolny.

Středa 22. 3. v 17 hod.

ENERGIE LIDSKÉHO TĚLA

Přednáška R. Mojžyzové na téma energie lidského těla. Pořádá Městská knihovna Český Těšín. Vstup 50 Kč, pro členy klubu AKROPOL 30 Kč.

Pátek 24. 3. v 16 hod.

HUDEBNÍ SALON: PETRA FŮRIKOVÁ

Absolventský koncert mladé těšínské zpěvačky za klavírního doprovodu Leszka Kalety. Zazní populární hudba, trochu jazzu, šansony... Pořádá ZUŠ Pavla Kalety. Vstup zdarma.

Pondělí 20. 3. v 16 hod.

CESTOPISNÝ SALON:

PETR HIRSCH – ŠESTNÁCTIKILOMETROVEJ VEJŠLAP

Přednáška o pěší cestě na tří poutní místa – do Santiaga de Compostela, Říma a Jeruzaléma. Pořádá Městská knihovna.

Vstupné 50 Kč, pro členy klubu AKROPOL 30 Kč.

Pátek 31. 3. v 17 hod.

ZAHÁJENÍ VÝSTAVY: JULIA POLOK

Pořádá Zaołziańskie Towarzystwo Fotograficzne. Vstup zdarma.

FLORBALOVÝ KLUB ČESKÝ TĚŠÍN

PRÁZDNINY V POHYBU

Přijďte si zahrát florbal, míčové hry



Pro děti od 1. do 7. tříd

13.-17. března

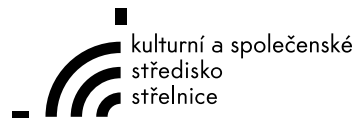
(jarní prázdniny)

Od 9 do 11 hodin

Informace a přihláška na

www.florbaltesin.cz

Kulturní a společenské středisko „Střelnice“



ZÁJEZDOVÉ DIVADLO

05.03. * 15:00, Divadlo Antonína Dvořáka
Zájezd do Ostravy na operu LA CLEMENZA DI TITO
22.04. * 18:30, Divadlo Jiřího Myrona
Zájezd do Ostravy na muzikál KISS ME, KATE

POHÁDKOVÉ NEDĚLE

05.03. * 15:00 Princezna a čert, KaSS „Střelnice“
09.04. * 15:00, Pohádky o mašinkách,
KaSS „Střelnice“

PŘEDSTAVENÍ

17.02. * 20:00 Carpet Cabinet, Jazzklub
23.02. * 18:00 Cestopis: Zimní plavci na Špicberkách,
Jazzklub
24.02. * 20:00 Druhá náhoda a hosté, Jazzklub
03.03. * 20:00 Formace Jazz Q
in Tribute to Ruda Marek, Jazzklub
09.03. * 18:00 Ladislav Zibura: Pěšky mezi buddhisty
a komunisty, KaSS „Střelnice“
17.03. * 20:00 Schelinger Revival Ostrava, Jazzklub
24.03. * 20:00 Robert Balzar Trio, Jazzklub
31.03. * 20:00 Back To Basics, Jazzklub

SPOLEČENSKÁ SETKÁNÍ

10.03. * 20:00 Hity z kafeťáku, Jazzklub
11.03. * 18:00 Vystoupení skupiny SCREAMERS,
KaSS „Střelnice“
26.03. * 17:00 Těšínská tančírna, KaSS „Střelnice“
07.04. * 20:00 Hity z kafeťáku, Jazzklub
23.04. * 17:00 Těšínská tančírna, KaSS „Střelnice“

FESTIVAL

13. – 17.03. Jarní prázdniny s filmem, KaSS „Střelnice“
* 13.03. * 10:00 Paddington
* 14.03. * 10:00 Malý princ
* 15.03. * 10:00 Mune – strážce měsíce
* 16.03. * 10:00 Až na Severní pól
* 17.03. * 10:00 Píseň moře
27.04. * 16:00 Olza Music Show, KaSS „Střelnice“

ZÁJMOVÉ AKTIVITY

13.03. * 18:15 Kubánská rumba, KaSS „Střelnice“
5 lekcí / 500 Kč

* PRO SENIORY *

16.3. * 10:00 Anděl páně 2, Kino Central Český Těšín
vstupné: 50 Kč
13.4. * 10:00 Pohádky pro Emu, Kino Central Český Těšín
vstupné: 50 Kč

Ohlédnutí za VIII. Městským plesem na Střelnici





DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE ČESKÝ TĚŠÍN

HRABINSKÁ 33, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, 737 01 ČESKÝ TĚŠÍN, TEL.: 558 737 109, WWW.DDMTESIN.CZ

OD ÚNORA OTEVÍRÁME NOVÝ KROUŽEK:

MODERNÍ TANEC

Taneční kroužek pro děti od 7 do 10 let. Naučíme se různé současné taneční techniky. Budeme postupně rozvíjet základy tanečního pohybu a jednoduché taneční vazby a sestavy. Kroužek veden v energetickém a zábavném tempu, při kterém si také zvýšíme svou fyzickou kondici. Vedoucí kroužku: Michaela Szczuková. Více informací: www.ddmtesin.cz

KERAMIKA PRO MŠ A ZŠ

Využijte zimní a jarní čas keramickou tvorbou a vytvořte s dětmi dárečky pro rodiče či výzdobu vaší třídy. Během celého školního roku nabízíme v dopoledních hodinách mateřským a základním školám keramickou tvorbu pro děti pod dohledem lektorky. Pro vytvoření 1 výrobku děti přijdou 2x – jednou pracují s hlinou a podruhé nabarví svůj vypálený výrobek. Po druhém vypálení jsou pak připraveny k odběru. Cena za 1 výrobek a jedno dítě je 40,- Kč. Tvorbu můžete zaměřit na zvířátka, různé svátky, roční období, dárky apod. Konkrétní výrobek a datum si domluvíte přímo s lektorkou. Kontakt: Šárka Godulová, tel.: 774 730 038

AKCE:

27. 2. 2017 v 9.00 hodin, Čítárna a kavárna AVION

ZPĚVÁČEK 2017

Městská soutěžní přehlídka lidových zpěváků. Soutěže se mohou zúčastnit děti ve věku 6-15 let v sólovém zpěvu nebo mohou prezentovat lidové písně jako dua, tria. Do soutěže se mohou přihlásit žáci základních škol, víceletých gymnázií a základních uměleckých škol. Děti postupují do městské přehlídky ze základních školních kol.

Připravujeme:

13. 3. – 17. 3. 2017, Morávka

JARNÍ TÁBOR „V ŘÍŠI DIVŮ“ – MORÁVKA

Bližší informace: www.ddmtesin.cz

13. 3. – 17. 3. 2017, DDM Hrabinská

JARNÍ PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR V DDM

Bližší informace: www.ddmtesin.cz

5. 4. 2017 v 15.00 hodin, MDK Karviná

ZPĚVÁČEK VE SLEZSKU

Regionální přehlídka lidových zpěváků ve spolupráci s FoS Těšínského Slezska a MDK Karviná (zkoušky s muzikou 3. 4. v loutkovém sále MDK od 14 hodin).

8. 4. 2017 od 14.00 hodin, KaSS „Střelnice“

... HU, HU, HU, VJOSNA UŽ JE TU!

Program s velikonoční tematikou- vystoupení folklorních souborů Slezan a Slezanek s cimbálovou muzikou včetně hostů, workshopy pro děti i rodiče, „Velikonoční jarmáreček“, závěrem vynášení Mořany s průvodem kolem řeky Olzy. Vstupné: 40,- Kč, děti do 5 let zdarma

29. 4. 2017 od 16.00 hod., zahrada DDM Hrabinská

PÁLENÍ ČARODĚJNIC – AKCE PRO RODIČE S DĚTI

PŘIJĎTE V MASCE ČARODĚJNICE NEBO ČARODĚJE!!!

Vstupné: 40,- Kč/děti a 20,- Kč/doprovod

V případě deště akce odpadá.

ICM

informační centrum
pro mládež

Informační centrum pro mládež Český Těšín
Hrabinská 33, 737 01 Český Těšín
Email: icm@ddmtesin.cz
Tel.: 558 737 109
Web: www.icmtesin.webnode.cz
FB: ICM Český Těšín

radíme
nabízíme
informujeme

Foto soutěž

V listopadu připravilo Informační centrum pro mládež jednodenní fotografický workshop, který byl podpořen projektem „MLÁDEŽ KRAJE“.

Vyvrcholením celého projektu byla fotografická soutěž, ukončená v lednu.

Téma fotosoutěže: Český Těšín, jak ho neznáme. Fotografie musela být však černobílá.

Celkem se soutěže zúčastnilo 22 soutěžících. První tři výherní místa jsme vybíraly ze 41 přijatých fotografií. V potaz byla brána: kompozice fotografie, ostrost, emoce, které z fotky vyzařovaly

a hlavně téma soutěže. Součet bodů byl velmi těsný a vybrat

nejhezčí fotografie bylo velmi těžké. Vybrání soutěžící získali hodnotné ceny.

Podívejte se na tři šťastlivce, kteří se v soutěži umístili na předních místech:

1. místo: Laura - Stefania Šimínovi, 21 let - Brusírna
2. místo: Lucie Čerkovská, 16 let - LeoExpres
3. místo: Lucie Siegelsteinová, 17 let - Neviditelní činitelé

Jako poděkování všem, kteří se zúčastnili naší foto soutěže, jsme připravili výstavu všech fotek.

Na výstavu se můžete podívat od 1. 2. 2017 – 31. 3. 2017 v Městské knihovně ve Svibici.

Všem zúčastněným děkujeme a výhercům gratulujeme!



1. místo



2. místo



3. místo

Pro Vás pořádá
13. – 17. března 2017

Jarní tábor „v Říši divů“ - Morávka

Nechceš být o jarních prázdninách doma a lenořit?
Pojeď s námi na jarní tábor na Morávku,
do krásného prostředí v hotelu U přehrady.
Zažiješ s námi spoustu zážitků s tematicky
přípravenou hrou „v Říši divů“,
která tě přenesne do světa plného fantazií, zábavy
a poznání nových kamarádů!

**Cena: 1 600,- Kč / ubytování 4 nocí,
plná penze, jízdné.**
**Přihlášky on-line a bližší informace na webu:
www.ddmtesin.cz**
Těší se na vás Nikol, Adam, Zdeňka

Platbu proveďte nejpozději do 2. března 2017 v DDM Hrabinská.
Kontaktní osoba: Nikola Hrivňáková
email: nikola.hrivnakova@ddmtesin.cz, 774 730 035

Tak neváhej a pojeď si s námi užít jarní radovánky v Říši divů!

OBLEČTE SE TRENDOVĚ A LEVNĚ NA JARO!

Jaro už přišlo, alespoň u nás. Vyměnili jsem celou nabídku na svěží jarní módu. V ulici Bóznicza 1 do konce února nabízíme výprodej pánských košil a triček, kromě toho i pro muže jsme již vybalili jarní kolekci.

Pro ženy a děti máme již nyní širokou nabídku jarního trendového a hlavně značkového oblečení, ale také doplňků, ze staré dobré Anglie. Ta je známá kvalitou použitých materiálů a moderním šikem oděvů. Těšíme se na Vás ve dvou pavilonech v ulici Czarny Chodnik 21. Naše nabídka je určena lidem, kteří se chtějí oblékat moderně, kvalitně a levně. Misz Masz je skvělou alternativou a způsobem, jak koupit za výhodnou cenu módní a obvykle drahé značkové oblečení.

1 Dámské a dětské oděvy
(jaro 2017 – velký výběr)
Cieszyn, ul. Czarny Chodnik 21

2 Pánské oděvy
(výprodej 5, 10, 15 a 20 zlotých),
I. patro, Cieszyn, ul. Bóznicza 1

MISZ MASZ

NÁMĚSTÍ

informace: www.greg-miszmasz.pl

Petr ZBORNÍK
bezpečnost práce a požární ochrana
Naše firma má výhradní zastoupení
na prodej hydrantových systémů a požárních hadic
Obory firmy:
*Bezpečnost práce
*Požární ochrana
*Revize "vyhrazených technických zařízení"
*Revize "požárně bezpečnostních zařízení"
*Prodej hasicích přístrojů, hydrantových systémů,
požárních hadic, plnění láhví CO2
*Prodej bezpečnostních tabulek

Mánesova 512/28, 73701 Český Těšín
558 736 586, 774 810 691, 777 810 822
petr.zbornik@volny.cz
<http://www.zbornikpetr.cz>

NEJVÝHODNĚJŠÍ CENY NA ÚZEMÍ ČESKÉHO TĚŠÍNA

Rodinné mateřské centrum

U NÁS NAJDETE:

- kavárničku se spoustou dobrot
- příjemné prostředí i personál
- soukromá školička
- hlídání s chůvou po dobu Vašeho vyřizování
- zájmové kroužky
- dětské koutky dle věku (0-3, 3-6, 6+)
- příměstské tábory

Kristýnka

Těšíme se na Vás...

ul. Čapkova 199/9, Český Těšín (prostory bývalé tékárny)

Více na www.centrumkristynka.cz
nebo na našem facebooku CENTRUM KRISTÝNKA

Mareš čistírna peří
VÝROBA A RENOVACE
PÉROVÝCH DEK A POLŠTÁŘŮ

Novinka:
Hloubkové čištění koberců

Přijem zakázek: Charlie rybářské centrum,
u Zámečku, Jablunkovská 853,
Český Těšín, Tel.: 603 111 648

Platí od 1. 2. 2017 do 30. 4. 2017

JAGUAR
NENÍ JENOM AUTO

moje brýle

NA VYBRANÉ DRUHY OBRUB 50% SLEVA

Nemocnice Třinec Sosna 4.p +420 604 135 720
Poliklinika Český Těšín 1.p +420 730 171 228

WWW.MOJEBRYLE.CZ

**NAVŠTIVTE
NÁŠ CHARITNÍ BAZÁREK !!!**

OTEVÍRACÍ DOBA:
Po - ST: 9.00 - 15.00 HOD.
Čt: 10.00 - 16.00 HOD.
(2x V MĚSÍCI SLEVOVÉ ČTVRTKY!!!)
PŘESTÁVKA: PO - ST 12.00 - 13.00 HOD.

**KDE: MASARYKOVY SADY 88/5, 737 01
ČESKÝ TĚŠÍN (BUDOVA BÝVALÉ SAUNY)**

**CHARITA
ČESKÝ TĚŠÍN
Charitní bazárek**



fili-o-optik

Štefánikova 21/26 (nám. ČSA), Český Těšín, tel.: +420 775 782 678

MĚŘENÍ ZRAKU ZDARMA *
- NESTÁTNÍ ZDRAVOTNICKÉ ZAŘÍZENÍ
* při zakoupení brýlí

VÝPRODEJ

SLEVA AŽ 62% NA BRÝLOVÉ OBRUBY 2016



www.filiooptik.cz



Mateřské centrum Šťastné srdce, z.s.

Slovenská 1, Český Těšín
(v budově ZŠ Slovenská, pravé křídlo)

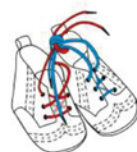
CENTRUM PRO DĚTI

- cvičení pro děti od 6 týdnů do 6 let
- saunování dětí od 3 měsíců do 5 let
- montessori dílnička, výtvarné tvoření
- hudební hry

www.mcstastnesrdce.cz

mc.stastnesrdce@gmail.com

Tel. číslo: 773 689 177



Rodinné centrum Uzlíček, z.s.

Slovenská 1, Český Těšín
(v budově ZŠ Slovenská, pravé křídlo)

CENTRUM PRO DĚTI

Atraktivní školička - program pro děti
od 2 do 4 let, program v podobě hudebního,
pohybového, pohádkového, montessori dopoledne.
Vycházky téměř za každého počasí.

www.mcstastnesrdce.cz

mc.stastnesrdce@gmail.com

Tel. číslo: 727 919 698



**SLEZSKÁ REALITNÍ
AGENTURA**
Český Těšín, s.r.o.

1 968 000,- Kč Byt v Osvl. 2+kk Český Těšín - Rozvoj	2 790 000,- Kč Byt Osvl.2+1, 1.patro Český Těšín - centrum	3 680 000,- Kč Dr.3+1 s balk. Český Těšín, Kysucká
4 995 000,- Kč Byt v Osvl. 2+1 Český Těšín - město	5 845 000,- Kč Dr.3+1 s balk. Český Těšín, Ostravská	6 1 650 000,- Kč Mezonet 3+1, ČT centrum, se zahrádkou
7 K jednání: 2 950 000,- Kč RD ČT-Tovární	8 8 350 000,- Kč Bytový dům Český Těšín - centrum	9 345 000,- Kč Byt Dr. 4+1, balkon Český Těšín, Kysucká

Vyřídíme Vám úvěr na nákup veškerých nemovitostí,
družstevních bytů a rekonstrukcí

Smetanova 173/2, 737 01 Český Těšín
tel.: 558 711 260, 777 860 853, 775 224 290

www.slezska-realitni.cz



S mobilní aplikací ZDRAVÍ V MOBILU
je péče o vaše zdraví jednodušší!

- Staňte se pojištěnci ČPZP
do 31. 3. 2017 a čerpejte
naplno všechny výhody

810 800 000

www.cpzp.cz

App Store

Google Play

kód pojišťovny
205



Česká průmyslová
zdravotní pojišťovna

Hasiči cvičně tahali z přehrady tonoucí

Záchranu ze zamrzlé vodní hladiny rozličnými technikami a s různými pomůckami si na místní přehradě Hrabina odzkoušelo začátkem ledna 15 dobrovolných hasičů ze dvou českotěšínských jednotek SDH: Český Těšín - Město a SDH Český Těšín - Mosty. Byly mezi nimi i dvě ženy.

„Procvičujeme záchranu člověka, pod nímž se prolomil led tak, aby kolegové zvládli zásah s běžným vybavením, které je v každém hasičském autě JSDH, ale i improvizovanými prostředky. Žebřík, lano, hadice, případně další pomůcky, ale i například pomoci nafukovacího člunu, učíme je také pohybovat se v místě, kde je led nestabilní, a také jištění zasahujících,“ uvedl velitel cvičení Milan Drapa, který vedl výcvik společně s dalšími kolegy ze stanice HZS Český Těšín.

Profesionální hasiči z Českého Těšína procházejí pravidelným speciálním výcvikem na vodě v zimním i letním období. Své zkušenosti předávají i dobrovolným hasičům. Členové SDH procvičují záchranu z probořeného zamrzlé plochy a v létě pod jezy nebo z rybníků vždy jednou ročně.

V případě záchran například probořeného plaváku, že čím dřív se nešťastníka podaří dostat z vody, tím lépe. Hasiči se tak připravují na situace, kdy je málo času a rychlou záchranu podnikne pouze člověk ve speciálním obleku. Zajištěn lanem ze břehu se vydá pro tonoucího sám s tím, že kolegové na břehu mezitím co nejrychleji připravují další záchranné prostředky, které potřebují více času, jako je například speciální plovoucí matrace nebo člun.

Jeden z profesionálních hasičů z Českého Těšína - Jakub Božovský - je členem týmu WASAR (Water Search and Rescue), který před



několika lety vznikl v Hasičském záchranném sboru Moravskoslezského kraje. V České republice je dosud jediným svého druhu. Tento tým mimo jiné na podzim absolvoval tematické mezinárodní cvičení v Chorvatsku na řece Sávě a na soustavě jezer Rakitje a také v Lotyšsku na dvou řekách Ogre a Daugava až k vyústění do Baltského moře.

„Jeho činnost za světla i v noci se zaměřovala především na masivní

evakuace osob, v Lotyšsku zvládl takto dovézt do bezpečí více než 250 osob. Splnil všechny úkoly, zadané vedením cvičení,“ uvedl mluvčí moravskoslezských hasičů Petr Kůdela. Tým tímto získal certifikaci pro další působení v zemích Evropské unie.

WASAR odřad HZS MSK je speciálně vybaven a vycvičen pro záchranné práce na vodní hladině, mj. při povodních. Jeho příslušníci

absolvovali několik „povodňových“ cvičení v zahraničí, před rokem například v Rumunsku, i doma pravidelně trénují jak na klidné a tekoucí, tak na divoké vodě. Jednotka je určena pro nasazení v případě rozsáhlých povodní jak v rámci EU, tak mimo ni. Musí být soběstačná minimálně po dobu deseti dnů tak, aby nezatěžovala zdroje hostitelského státu.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

